

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
ВОЈВОДИНЕ

Март 2025. године
Нови Сад

2024. година

Привредна кретања у АП Војводини

САДРЖАЈ

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У 2024. ГОДИНИ.....	2
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ.....	11
III. ПОЉОПРИВРЕДА.....	16
Агрометеоролошки услови	17
Биљна производња.....	18
Цене примарних пољопривредних производа.....	21
Сточарство	22
Шумарство.....	23
IV. ИНДУСТРИЈА.....	25
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО.....	30
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	34
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО.....	37
VIII. СПОЉНА ТРГОВИНА	42
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	43
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине.....	47
Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010).....	49
Спољнотрговинска робна размена по земљама.....	53
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена.....	56
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ.....	61
X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	66
XI. ЗАРАДЕ.....	70
ИЗВОР ПОДАТАКА.....	75

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У 2024. ГОДИНИ

Основни економски показатељи привреде Републике Србије и АП Војводине	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
БДП Републике Србије (мг. стопа реалног раста, %)	-1,0	7,9	2,6	3,8	3,9
Пољопривреда	2,1	-2,4	-7,6	7,4	-8,1 ¹
Индустрија	-0,1	8,2	6,8	4,4	2,9
Грађевинарство	-4,7	18,6	-10,0	10,5	4,0
Услуге	-5,2	10,3	7,3	7,2	5,1
Инфлација (годишња стопа, %)	1,6	4,1	11,9	12,1	4,6
Фискални дефицит/суфицит (% БДП)	-7,7	-3,9	-3,0	-2,1	-2,0
Јавни дуг (% БДП, општи ниво државе)	55,2	54,5	52,9	48,4	47,6
Пољопривреда АП Војводине (индекс производње, претходна година=100)					
Пшеница	107,9	125,9	88,7	117,7	88,5
Кукуруз	99,9	77,1	64,9	166,5	82,9
Шећерна репа	88,1	101,4	81,7	122,7	94,1
Јабукe	94,4	107,2	98,1	80,9	98,8
Грожђе	96,0	98,4	103,1	81,8	97,9
Малине	80,5	88,8	86,9	74,0	67,1
Индустрија АП Војводине (индекс)	103,0	105,2	104,2	103,0	102,7
Рударство	96,6	93,9	100,1	97,1	97,2
Прерађивачка индустрија	103,3	104,8	104,1	102,4	103,1
Снабдевање ел.енергијом, гасом, паром и клим.	97,9	139,4	110,7	124,5	94,6
Грађевинарство АП Војводине, (индекс вредности изведених радова у сталним ценама)	86,3	105,8	98,2	129,2	96,4
Зграде	113,3	139,9	90,3	80,4	110,2
Остале грађевине	77,3	89,2	104,6	159,6	92,0
Промет робе у трговини на мало АП Војводине (индекс)					
Текуће цене (индекс, претходна година = 100)	103,1	116,8	121,9	110,3	109,9
Сталне цене (индекс, претходна година = 100)	103,2	111,1	104,4	99,5	106,7
Туризам АП Војводине					
Доласци (индекс, претходна година = 100)	47,9	159,4	156,3	102,9	102,2
Ноћења (индекс, претходна година = 100)	55,3	154,3	128,4	100,3	102,3
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине (индекс, претходна година = 100)	95,9	128,8	138,9	97,1	102,2
Извоз (индекс, претходна година = 100)	99,0	123,4	123,1	103,3	101,5
Увоз (индекс, претходна година = 100)	92,9	134,0	152,7	92,8	102,8
Стопа запослености у АП Војводини (%)	48,5	48,2	49,1	50,3	51,4
Стопа незапослености у АП Војводини (%)	7,6	9,5	8,0	9,0	8,0
Просечна нето зарада у АП Војводини (РСД)	57.186	62.494	71.236	81.386	92.725

¹ Прорачун ПКВ на бази Кварталних националних рачуна РЗС-а за 2024. годину.

Према оценама релевантних међународних институција, **светска привреда** се у 2024. години показала **отпорнијом него што се очекивало** и, упркос снажном заштравању монетарних политика широм света, **успела је да избегне рецесију**. Водеће међународне финансијске институције сагласне су у оцени да је **глобални привредни раст остао стабилан али да се још увек налази испод свог претпандемијског просека**.

Економска активност зоне евра, нашег најважнијег трговинског партнера, је у прва два квартала 2024. године бележила раст од по 0,5% мг., који је у трећем кварталу повећан на 1,0% мг., највише као резултат деловања привремених фактора – активности мултинационалних компанија у Ирској, Олимпијских игара у Паризу, као и неочекиваног раста бруто домаћег производа (БДП) Немачке. БДП зоне евра је у четвртм кварталу 2024. године забележио раст од 1,2% мг., док је **на нивоу целе 2024. године раст БДП-а зоне евра износио 0,9% мг.** Фокус економске политике у зони евра се донекле померио с процеса дезинфлације на већу подршку економској активности, посебно у највећим европским економијама, што је, с једне стране, последица политичке нестабилности у Немачкој и Француској, а с друге стране, протекционизма у међународној трговини, пре свега на релацији САД–Кина, што се негативно одражава на конкурентност највећих европских произвођача. **За 2025. годину се пројектује убрзање раста БДП-а зоне евра, са 0,9% у 2024. на 1,0% мг., док се за 2026. годину очекује нешто бржи раст, од 1,4%,** чему треба да допринесе повећање домаће тражње у условима ублажених финансијских услова, као и очекивани раст поверења тржишних учесника, под претпоставком смањене глобалне неизвесности.

Привреда Србије је до сада показала знатну **отпорност на дешавања из међународног окружења**, о чему сведочи:

- динамичан привредни раст;
- рекордни прилив СДИ;
- наставак раста запослености и зарада;
- највиши ниво девизних резерви до сада.

Према прелиминарној процени Републичког завода за статистику (РЗС), **БДП Републике Србије је у 2024. години реално порастао за 3,9% у односу на 2023. годину**, што је била једна од највиших стопа раста у Европи, чиме се нашао **за преко 18% изнад претпандемијског нивоа**. **Негативни ефекти суше на пољопривредну производњу** у 2024. години су више него компензовани **бољим остварењима у индустрији**, пре свега прерађивачкој, као и **у услужним секторима**. Позитиван допринос у 2024. потекао је **и од грађевинарства**, захваљујући реализацији инфраструктурних пројеката планираних програмом „Експо 2027”. Са становишта употребе, раст БДП-а је у 2024. био вођен **домаћом тражњом**, у оквиру које су највише доприносиле потрошња домаћинстава и инвестиције, захваљујући очуваном инвестиционом поверењу, наставку текућег инвестиционог циклуса, као и наставку високог прилива СДИ. Већи реални раст увоза робе и услуга од извоза у условима раста инвестиција и расположивог дохотка за последицу је имао негативан допринос нето извоза.

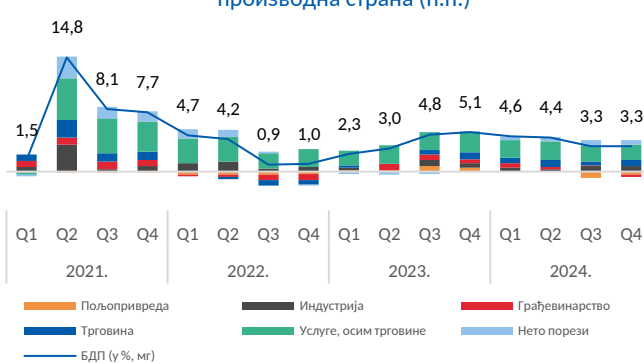

Посматрано **по кварталима**, БДП Републике Србије је у 2024. години растао следећом динамиком - у првом кварталу остварен је реални раст од **4,6% мг.**, у другом кварталу **4,4% мг.**, трећем кварталу **3,3% мг.**, док је у **четвртм кварталу 2024. године стагнирао са стопом раста од такође 3,3% мг.** Посматрано по делатностима, у четвртм кварталу 2024. године, у односу на исти период претходне године, најзначајнији реални раст бруто додате вредности забележен је у сектору трговине на велико и мало и поправке моторних возила, саобраћаја и складиштења и услуга смештаја и исхране, 6,0%, сектору информисања и комуникација, 9,8%, и сектору индустрије и снабдевања водом и управљања отпадним водама, 3,5%, док је реални пад бруто додате вредности забележен у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства, 7,6% и сектору грађевинарства, 5,5%. Посматрано по агрегатима употребе, реални раст је забележен код издатака за финалну потрошњу домаћинстава, 3,8%, издатака за финалну потрошњу непрофитних институција које пружају услуге домаћинствима, 4,5%, бруто инвестиција у основна средства, 1,2%, извоза робе и услуга, 3,1%, и увоза робе и услуга, 7,1%, док је реални пад забележен код издатака за финалну потрошњу државе, 0,3%.

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%),
расходна страна (п.п.)

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%),
производна страна (п.п.)

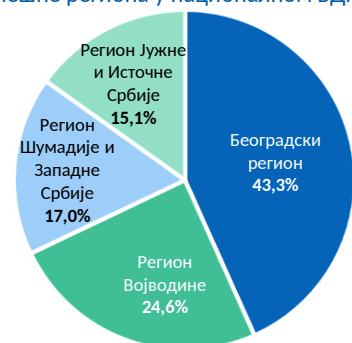
Са стопом раста БДП-а од 3,9% мг., **Србија је у 2024. години била једна од најбрже растућих економија у Европи.** Код наших главних трговинских партнера у зони евра регистрована су дивергентна економска кретања – **БДП Немачке је у 2024. снижен за 0,2% у односу на 2023. годину, док је у Италији повећан за 0,7% мг.** На немачки БДП снажно се одразила редукација робног извоза који је оптерећен смањеном потражњом из Кине, али и структурни проблеми попут губитка међународне конкурентности или зависности од увозне енергије. **Свим земљама региона је заједничко очекивано успоравање екстерне тражње у наредном периоду** услед контракције немачке прерађивачке индустрије, нарочито аутомобилске, као и даље фрагментације светске трговине појачане трговинским тензијама између САД и Европске уније (ЕУ). **Привреда САД је у 2024. години забележила раст БДП-а од 2,8% мг., у највећој мери као резултат повећане потрошње домаћинства и државе, а у мањој мери и већих инвестиција у основна средства, док је у супротном смеру деловао пад нето извоза.** У **Русији је БДП у 2024. повећан за 4,1% мг., док је у Кини раст БДП-а у 2024. години износио 5,0% мг.** Виши раст од очекиваног у Кини доминантно се дугује низу стимулативних мера које су централне власти Кине спроводиле од септембра ради подстицања економске активности и поверења потрошача. Притом, извоз робе из Кине је забележио раст, јер су компаније убрзале испоруке робе пре могућег повећања царина од стране нове администрације у САД.

Реални раст БДП-а по земљама у поређењу са Србијом, 2024. године (мг. стопе у %)

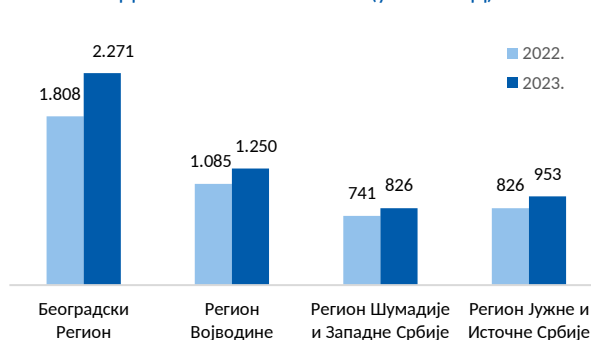
Евразона	0,9%	Мађарска	0,5%	БиХ	2,3%
Немачка	-0,2%	Пољска	2,9%	Црна Гора	4,9%
Италија	0,7%	Чешка	1,1%	САД	2,8%
Француска	1,1%	Румунија	0,9%	Русија	4,1%
Холандија	0,9%	Словенија	1,6%	Кина	5,0%
Шпанија	3,2%	Хрватска	3,8%	Србија	3,9%

Када је реч о **регионалној расподели БДП-а Републике Србије**, према последњим подацима РЗС-а који се односе на 2023. годину, **БДП Војводине у националном БДП-у учествује са 24,6%. БДП по глави становника у Војводини, за 2023. годину, износи 1,3 млн динара, што је за 6,1% мање у односу на републички просек у истом периоду.**

Учешће региона у националном БДП (2023)

БДП по глави становника (у хиљ. РСД)

У прилог испољеној отпорности привреде Републике Србије у 2024. години говори и **добијање кредитног рејтинга инвестиционог ранга од стране агенције Standard & Poor's у октобру 2024. године**, као и успешан завршетак четвртог разматрања аранжмана из предострожности с Међународним монетарним фондом и договарање новог аранжмана. **Србија је први пут у историји добила инвестициони рејтинг**, а при томе је прва земља југоисточне Европе која није чланица

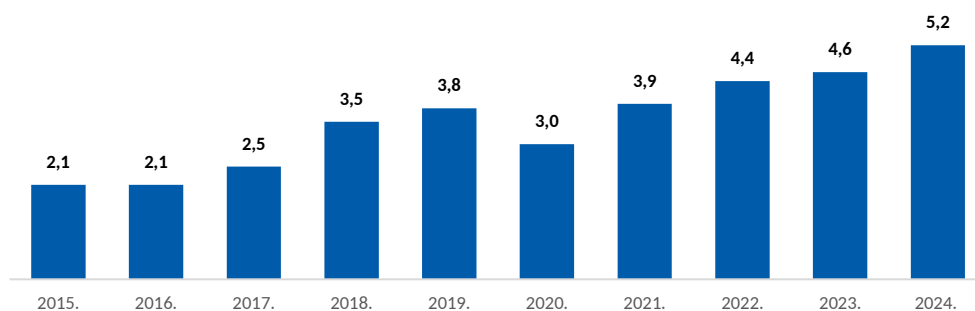
ЕУ, а добила је рејтинг инвестиционог ранга, што је потврда **одговорно вођене монетарне и фискалне политике** у претходном периоду, као и **повећане отпорности наше земље на спољне потресе**.

Приликом доделе инвестиционог рејтинга наглашена је **важност наставка стабилног прилива страних директних инвестиција (СДИ) у Србију**, који је у **2024. години износио рекордних 5,2 млрд евра** и тиме надмашио ниво из претходне године за око 13%, када је износио 4,6 млрд евра. Као резултат тога, **девизне резерве земље**, као важан стуб одбране од екстерних ризика, забележиле су **нови највиши ниво до сада – 29,3 милијарде евра**.

Скоро четири петине прилива СДИ током 2024. године било је у облику власничког капитала и реинвестиране добити, што потврђује одређење страних инвеститора да наставе с претежно дугорочним финансијским улагањима у Србију. СДИ су задржале географску и пројектну распрострањеност, што доприноси расту продуктивности, запослености и конкурентности привреде. Посматрано по делатностима, **највише улагања у 2024. усмерено је у грађевинарство, рударство, прерађивачку индустрију и стручне, научне, иновационе и техничке делатности**. При томе, **око 56% прилива долазило је из европских земаља** (већином улагања из ЕУ), док су улагања из Азије чинила око 37% прилива.

Војводина је у последњих двадесетак година привукла СДИ у вредности од око **12,9 млрд евра**. Укупно **658 компанија** је инвестирало у Војводину, од чега тренутно **активно послује 476**, у којима је запослено преко 105 хиљада запослених. СДИ у Војводини су у највећој мери усмераване у **агробизнис (26%), аутомобилску индустрију (21%), финансијски сектор - банке (11%) и нафтну индустрију (6%)**, а највеће инвестиције потекле су из **Немачке (16%), САД (10%) и Кине (10%)**.

СДИ у Републици Србији (млрд евра)

Фискална кретања у Србији су у 2024. години била повољнија од очекиваних, уз пуну реализацију планираних капиталних издатака државе. У Србији је у 2024. години забележен **фискални дефицит од 191,9 млрд динара (2,0% БДП-а)**, што је знатно ниже од планираног дефицита ребалансом буџета (263 млрд динара, односно 2,7% БДП-а). На то су се одразили пре свега мањи издаци за текућу потрошњу државе од пројектованих, а делом и већи порески приходи од планираних услед боље наплате акциза и пореза на добит. *Ревидираном Фискалном стратегијом за 2025. са пројекцијама за 2026. и 2027. годину* дефинисан је средњорочни фискални оквир, којим је предвиђено интензивирање државних инвестиција у саставу програма „Скок у будућност – Србија Експо 2027”, по ком основу ће фискална политика имати благо експанзиван карактер. **Планирано повећање учешћа фискалног дефицита у БДП-у на 3% ове и у наредне две године**, према оцени НБС, неће нарушити **опадајућу путању учешћа јавног дуга у БДП-у**, које је **на крају 2024. године износило 47,6%** и за 0,8 процентних поена било ниже него крајем претходне године.

У **2024. години** је обуздан раст **глобалне инфлације**, иако је она **још увек повишена**. Заушваљање раста инфлације постигнуто је без рецесије светске привреде, али у многим земљама, као и у нама посебно важној зони евра, **привредни раст је и даље исподпросечан**. Упркос комплексним глобалним условима, а захваљујући ефектима монетарних мера НБС, нижој увозној инфлацији, смањењу инфлационих очекивања и постепеном ишчезавању ефеката екстерних шокова, **инфлација у Србији се од маја 2024. налази у границама циља ($3 \pm 1,5\%$)**. Опадајућа путања инфлације у 2024. години постигнута је пре свега **нижим ценама енергената и успоравањем прехранбене инфлације**, али и **смањењем базне инфлације** (инфлација мерена индексом потрошачких цена по искључењу цена хране, енергије, алкохола и цигарета).

Међугодишња инфлација у Србији од маја месеца до краја 2024. године наставља да се креће унутар граница циља и у децембру је износила **4,3%** (на територији Војводине **3,5%**). **Најзначајнији допринос укупној инфлацији у Србији у децембру 2024. године, потекао је од цена хране**, и то пре свега од **цена воћа и поврћа, цена какаоа, кондиторских производа и кафе**, као последица рекордних цена које су поједине прехранбене сировине достигле на светским берзама због суше у земљама које су водећи произвођачи (**какаоа због суше у западној Африци и кафе због суше у Бразилу**) и као

последича смањене понуде пољопривредних производа на домаћем тржишту услед суше током летњих месеци. **На месечном нивоу, потрошачке цене у Србији су у децембру повећане за 0,1% (на територији Војводине, такође 0,1%), по основу раста цена унутар базне инфлације и цена енергената, који су ублажени нижим ценама непрерађене хране. Просечна инфлација у Србији је у 2024. години износила 4,6% мг. (на територији Војводине 4,2%).**

НБС наглашава да је неопходно наставити са спровођењем опрезне монетарне политике имајући у виду неизвесност у међународном окружењу, пре свега услед изражених геополитичких тензија и фрагментација светског тржишта, уз ризик од даљег раста протекционизма, што би за последицу могло да има раст цена енергената, примарних пољопривредних производа и других сировина у производњи, као и застоје у глобалним ланцима снабдевања. Последично, НБС почев од септембра 2024. године до сада одржава референтну каматну стопу на непромењеном нивоу од 5,75%.

Услед изразито неповољних агрометеоролошких услова током летњих месеци остварен је пад примарне пољопривредне производње у Републици Србији у 2024. години од 8,1% мг. У 2024. години на територији АП Војводине је, упркос добром приносу, остварена мања производња пшенице за 11,5% (услед смањене сетвене површине). Поменути неповољни климатски услови су највећи негативан утицај имали на принос кукуруза и већину култура индустријског биља, те је у 2024. години остварена и мања производња кукуруза (за 17,1%), соје (за 42,2%), сунцокрета (за 10,3%) и шећерне репе (за 16,3%). Такође, и код раних воћних врста је забележена мања производња (малине -32,9% и вишње -7,6%), док су приноси касног воћа били приближни приносима из 2023. године. Када се посматрају цене примарних пољопривредних производа, цене пшенице, кукуруза и соје су у децембру 2024. међугодишње порасле за 9,1%, 8,4% и 0,9%, респективно, и очекује се наставак њиховог раста и у наредном периоду. Што се тиче озимих усева и јесење сетве, у АП Војводини је у 2024. години засејано 466 хиљада хектара, што је 9,2% више површине у односу на јесењу сетву 2023. године. Претпоставља се да ће овогодишња пољопривредна сезона бити на нивоу вишегодишњег просека (што значи да ће бити већа за око 8% у односу на 2024, која је била лошија због већ поменутих високих температура и суше), а за наредне године очекује се наставак благог раста пољопривреде. **Цене произвођача производа пољопривреде и рибарства у Републици Србији су у просеку у 2024. години биле веће за 2,1% у односу на 2023. годину.**

Индустријска производња Републике Србије је у 2024. години повећана за 3,1%, у односу на претходну годину, док је посматрано на нивоу АП Војводине забележен међугодишњи раст индустријске производње од 2,7%. У односу на 2023. годину, у Војводини је раст производње забележен у сектору Прерађивачке индустрије, од 3,1%, док је у секторима Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација и Рударство забележен пад обима производње за 5,4% и 2,8%, респективно. Индустрија АП Војводине у највећој мери почива на Прерађивачкој индустрији, која је чинила 94,8% укупне производње у 2024. години (доминантне области делатности Прерађивачке индустрије Покрајине биле су Производња прехранбених производа, 15,7%, Производња основних фармацеутских производа и препарата, 14,2%, и Производња електричне опреме, 11,8%). Посматрано по областима делатности, највећи допринос расту укупне индустрије Покрајине у 2024. потекао је, као и на нивоу целе државе, од Производње рачунара, електронских и оптичких производа, која је повећана за 210,1% у односу на 2023. годину. Посматрано по управним окрузима, индустрија Јужнобанатског округа имала је доминантно учешће од 41,6% у укупној индустријској производњи АП Војводине у 2024. години, али уз забележено смањење обима за 2,8% у односу на 2023. годину.

Грађевинска активност Републике Србије је у 2024. години, у односу на 2023. годину, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије (у Републици Србији и у иностранству), забележила реалан раст од 6,0%. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених само у Републици Србији повећана је реално за 6,0%, док је вредност радова изведених у иностранству реално повећана за 2,9%. У Војводини је у 2024. години вредност изведених грађевинских радова реално смањена за 3,6% у односу на 2023. годину. Смањењу грађевинске активности у Војводини допринело је значајније међугодишње смањење активности у виду радова на осталим грађевинама (за 8,0% мг.), док је грађевинска активност у виду радова изведених на зградама повећана за 10,2% мг. Током 2024. године у Србији је укупно издато 30.437 грађевинских дозвола, што је мање за 2,5% у односу на 2023. годину. Од тога, 40%, тј. 12.270 грађевинских дозвола издато је у Војводини, што је за 0,7% више него 2023. године.

Услужни сектори настављају да бележе раст и позитивно доприносе БДП-у, на шта пре свега упућују подаци из области трговине, с обзиром на то да је промет робе у трговини на мало на нивоу целе земље у 2024. години забележио реалан раст од 5,4% у односу на 2023. годину, док је на нивоу АП Војводине међугодишњи раст промета робе у трговини на мало у истом периоду износио 6,7%. Посматрано по робним групама, у Србији је у 2024. години, у односу на 2023. годину, реални раст вредности промета забележен у свим робним групама, а највише у промету непрехрамбених производа, осим моторних горива (7,5%), затим у промету хране, пића и дувана (5,2%) и промету моторних горива (1,6%).

Туристички промет Републике Србије је у 2024. години, у односу на изузетну 2023. годину, забележио **раст од 5,7%**, мерено бројем **долазака туриста**, односно **раст од 1,8%** мерено бројем регистрованих **ноћења**, те се **2024. година** може сматрати **до сада најуспешнијом годином за туризам Србије**. У 2024. години Србију је посетило **2,4 милиона страних туриста** чиме је оборен **рекорд посећности у односу на последњих 20 година**. Велики број директних летова националне авио-компаније Ер Србија ка свим најважнијим дестинацијама је био пресудан фактор за брз повратак страних гостију. Према извештају Европске туристичке комисије, Србија је и 2024. године била на првом месту у Европи по стопи раста долазака и ноћења туриста из иностранства у поређењу са периодом пре пандемије коронавируса. **На територији Војводине** је у 2024. години забележен међугодишњи **раст туристичког промета од 2,2%**, мерено бројем **долазака туриста**, односно **2,3%**, мерено бројем регистрованих **ноћења**.

Екстерну позицију Републике Србије је у 2024. години окарактерисао **пораст и извоза и увоза робе и услуга** у односу на претходну годину. **Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије је у 2024. години износила 68,2 млрд евра**, што је за **4,1% више** него 2023. године. **Робни извоз Републике Србије** је, захваљујући производној и географској диверсификацији и претежно извозно-оријентисаним инвестицијама, показао отпорност упркос смањењу тражње из ЕУ и региона, и у **2024. години** био за **1,8% виши** у односу на 2023. годину (износио је **29,2 млрд евра**), док је **робни увоз**, у вредности **39,0 млрд евра**, за **5,9% био виши** у односу на 2023. годину. **Извоз услуга Републике Србије је наставио да бележи двоцифрене стопе раста и у 2024. години (10,4% мг.)**, вођен растом извоза ИКТ и туристичких услуга, при чему је истовремено и **увоз услуга остварио раст од 17,2% мг.**, уз позитиван допринос свих категорија, а највише туристичких услуга.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине је у 2024. години износила 22,3 млрд евра (што чини 33% укупне размене на нивоу целе државе у истом периоду), и за **2,2% је била већа** од робне размене остварене 2023. године. **Робни извоз АП Војводине је у 2024. години износио 9,7 млрд евра**, што је за **1,5% више** у односу на извоз у 2023. години, док је **увоз робе износио 12,5 млрд евра**, и за **2,8% је повећан у односу на 2023. годину**. С обзиром на већи увоз од извоза, у АП Војводини је у 2024. години забележен **дефицит у робној размени са иностранством, у вредности од 2,8 млрд евра**, који је **7,8% већи** од дефицита забележеног 2023. године. **Покривеност робног увоза извозом у Војводини је у 2024. години износила 77%**. Посматрано по областима делатности, **највеће учешће у извозу АП Војводине у 2024. години имале су следеће области делатности: Производња прехранбених производа (12,3%), Производња електричне опреме (11,8%) и Производња производа од гуме и пластике (9,4%)**, док су на страни увоза то биле **Експлоатација сирове нафте и природног гаса (19,8%), Некласификовано по КД (13,4%) и Производња непоменутих машина и опреме (7,7%)**. **На тржиште ЕУ пласирано је готово 70% укупног војвођанског извоза у 2024. години**, одакле је потекло и нешто **више од половине укупног увоза АП Војводине у истом периоду (53,4%)**. **Водећи спољнотрговински партнер АП Војводине у 2024. години била је Немачка (18,4% укупног робног извоза пласирано је у Немачку у 2024., одакле је потекло и 15,4% укупног робног увоза АП Војводине у истом периоду)**.

Повољна кретања на тржишту рада у Републици Србији обележила су 2024. годину - континуирано повећање регистроване запослености на нови рекордни ниво, смањење броја незапослених на најнижи ниво до сада и висок међугодишњи раст зарада.

Укупан број запослених у Републици Србији је у 2024. години у просеку износио 2.368.948, што у односу на 2023. годину представља **повећање од 0,4%**. Запосленост је у приватном сектору у Србији у 2024. повећана за 0,4% у односу на 2023. годину, а у јавном сектору за 0,3%. **Укупан број запослених на територији Војводине, посматрано према општини рада, је у 2024. години износио 594.898**, што у односу на 2023. годину представља **повећање од 0,4%**, док је посматрано **према општини пребивалишта, број запослених лица са територије Војводине у 2024. износио 618.765**, што је за **такође 0,4% више** него 2023. године. У Војводини је у 2024. години, као и на нивоу целе државе, **највише запослених било регистровано у услужним секторима (62,0%)**.

Стопа запослености у Републици Србији, као и посматрано на територији **Војводине**, према подацима Анкете о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2024. године, износи **51,4%**. У односу на исти период 2023. године, у **Војводини је стопа запослености повећана за 0,6 процентних поена (п.п.)**, док је посматрано на нивоу целе државе порасла за 1,1 п.п.

У Србији је у 2024. години у просеку било 371.187 незапослених лица, што је за **8,3% мање** у односу на просечну незапосленост 2023. године. **Просечна незапосленост у Војводини је у 2024. години износила 76.538 незапослених лица**, што је за **7,1% мање** у односу на 2023. годину. Незапосленост је у 2024. години међугодишње смањена у сваком округу Региона Војводине појединачно посматрано, а **највеће смањење је забележено у Јужнобачком округу (за 9,0%)**.

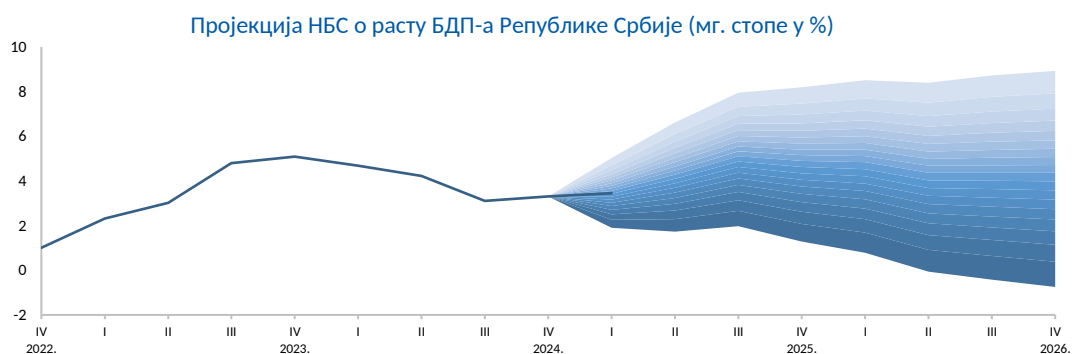
Стопа незапослености у Републици Србији износи 8,6%, а на нивоу Војводине 8,0%, према последњим расположивим подацима Анкете о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2024. године.

Крајем 2024. године просечна нето зарада у Републици Србији по први пут превазилази износ просечне потрошачке корпе, што указује на побољшање животног стандарда грађана. Овај тренд је резултат континуираног раста зарада, посебно у приватном сектору, државних мера као што су повећања минималне зараде и плата у јавном сектору, као и стабилизације инфлације, што је допринело реалном расту куповне моћи.

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у 2024. години износила 135.403 динара, а просечна нето зарада 98.143 динара (838 евра), при чему је просечна зарада у приватном сектору била 97.166 динара (830 евра), а зарада у јавном сектору 100.570 динара (859 евра). У поређењу са 2023. годином, просечна бруто зарада у Србији је номинално порасла за 14,2%, а реално за 9,2%, док је просечна нето зарада повећана за 14,1% номинално, а 9,1% реално. У Војводини је просечна бруто зарада у 2024. години износила 128.154 динара, а просечна нето зарада 92.725 динара (793 евра), што је у односу на 2023. номинални раст од 14,0% и 13,9%, респективно. Посматрано по окружима, највишу просечну нето зараду у Војводини у 2024. имао је Јужнобачки округ (103.034), а посматрано по општинама, Град Нови Сад (114.397).

Према оцени Међународног монетарног фонда, досадашњи макроекономски резултати Србије у 2024. години су изузетно позитивни - привредни раст и тржиште рада су снажни, инфлација је смањена, девизне резерве су на рекордном нивоу, финансијски сектор је добро капитализован и ликвидан, а учешће јавног дуга у БДП-у се смањује. Србија је подизањем рејтинга постигла значајну прекретницу у свом економском развоју. Са аспекта фискалне политике, услед повољнијих услова финансирања, инвестициони рејтинг отвара фискални простор за повећање државних инвестиција, пре свега у инфраструктуру, социјалне програме и друге развојне пројекте, док се са аспекта монетарне политике, очекује да ће унапређени кредитни рејтинг допринети одржавању стабилности домаће валуте, управо кроз повећан прилив СДИ, који се позитивно одражава на бруто девизне резерве. Поред тога, кредитни рејтинг инвестиционог ранга сврстава Србију у групу атрактивних инвестиционих дестинација и постаје важан фактор за повећање конкурентности земље на глобалном нивоу, подстичући инвестиције не само страних инвеститора већ и домаћих компанија, чиме се стварају предуслови за одржив привредни раст. Виша инострана улагања, заједно са инвестицијама домаће привреде и државе, подстичу дугорочни раст економске активности, запослености, продуктивности и животног стандарда грађана.

Према пројекцији НБС, у 2025. години се очекује убрзање реалног раста БДП-а на 4,5% мг. За 2026. и 2027. годину се пројектује раст економске активности у распону 4,0-5,0%, при чему ће у 2027. години, услед одржавања изложбе „Експо 2027”, раст вероватно бити ближи горњој граници овог распона.

Раст економске активности у 2025. и наредним годинама водиће домаћа тражња, у оквиру које ће највећи позитиван допринос обезбедити приватна потрошња, захваљујући наставку раста запослености и зарада, као и пензија, већег расположивог дохотка услед смањења инфлације, као и повољнијим монетарним условима и даљим растом кредитне активности. Следе их инвестиције у основне фондове, од којих се очекује значајна подршка расту БДП-а услед очуваног инвестиционог поверења. Даљи раст инвестиција, које би у наредне две године требало да престигну ниво од 25% БДП-а, биће подржан и смањеним глобалним инфлаторним притисцима и повољнијим условима финансирања, као и високом профитабилношћу привреде из претходних година и приливима по основу СДИ, које омогућавају трансфер знања и технологија, чиме доприносе укупној факторској продуктивности, али и укључивању домаћих компанија у глобалне ланце производње. Паралелно са растом приватних инвестиција, очекује се и даљи раст државних инвестиција, чему ће допринети реализација планираних значајних пројеката у саобраћајној инфраструктури и енергетици. Убрзање привредног раста Србије у средњем року по основу раста инвестиција и продуктивности треба да допринесе и расту производног потенцијала и убрзању процеса реалне конвергенције Србије ЕУ.

Захваљујући очекиваним ефектима инвестиција у извозно оријентисане секторе из претходних година, као и постепеном опоравку екстерне тражње и одржавању изложбе „Експо 2027”, **пројектује се даљи раст извоза** у текућој и наредне две године, чему ће наставити значајну подршку да пружа извоз прерађивачке индустрије, захваљујући повећаним извозним капацитетима, првенствено у ауто-кластеру (почетак серијске производње у аутомобилској индустрији), као и очекивани опоравак екстерне тражње. Такође, **очекује се да се позитивни трендови у размени услуга са иностранством наставе** и у текућој и у наредним годинама, чему доприноси распрострањени раст извоза услуга посматрано по врстама, а првенствено ИКТ и пословних услуга, туризма и услуга авио-транспорта (и поред очекиваног раста увоза, пре свега туристичких услуга у условима раста личне потрошње). Ипак, уважавајући потребе планираних инвестиционих активности у наредном периоду, **за 2025. и 2026. годину се пројектује бржи раст увоза робе и услуга у односу на извоз**, и то посебно опреме, али и даљи раст увоза потрошне робе имајући у виду повећање расположивог дохотка, који доприноси расту приватне потрошње. Све наведено има за последицу **очекивани негативан допринос нето извоза** у текућој и наредној години, али ће се он постепено смањивати, док се у 2027. години очекује да пређе у позитивну зону, чему треба да допринесе и значајан број посетилаца изложбе „Експо 2027”.

Државна потрошња наставиће позитивно да доприноси расту БДП-а у 2025. години, док ће њен допринос постепено опадати у наредне две године, уважавајући планиране издатке за плате и раст расхода за робу и услуге по основу реализације програма „Експо 2027”. Претпоставља се и даље **постепено опорављање залиха** током 2025. и 2026. године, с обзиром на и даље релативно ниску екстерну тражњу, као и то да је њихов део искоришћен током 2023. године за домаћу потрошњу, а делом и за извоз.

Планирани капитални пројекти у оквиру програма „Скок у будућност – Србија Експо 2027” (у млн евра)

Пројекат	До 2024.	2025.	2026.	2027.	Након 2027.	Укупна вредност
1. Експо	393	392	405	0	0	1.191
2. Пута инфраструктура; изградња ауто-путева, брзих саобраћајница, мостова, тунела и др.	4.546	1.176	1.013	559	1.747	9.041
3. Железничка инфраструктура; пројекат мађарско-српске железнице, реконструкција и модернизација пруге Београд-Ниш и др.	1.456	505	461	491	1.885	4.799
4. Водни и ваздушни саобраћај и хидроенергетика; Ђердап 1 и 2, брана „Ариље”, изградња нове луке у Београду, проширење капацитета постојећих лука и др.	149	80	62	103	262	656
5. Комунална инфраструктура	332	133	148	148	2.687	3.447
6. Остали пројекти; модернизација инфраструктуре јавног сектора, образовање, наука, здравство, спорт и др.	719	395	487	136	20	1.896
УКУПНО	7.596	2.681	2.575	1.437	6.601	21.030

Извор: НБС, Извештај о инфлацији – фебруар 2025.

Посматрано с **производне стране**, претпоставља се да ће **раст БДП-а у 2025. и надаље водити услужни сектори**, чему ће нарочито допринети раст приватне потрошње, подржан позитивним трендовима на тржишту рада, растом зарада и расположивог дохотка, нарочито у условима успоравања инфлације, и даљим ублажавањем монетарних услова, као и очекивани долазак бројних посетилаца изложбе „Експо 2027”. У складу с **растом потрошње и услужних делатности**, што ће за резултат имати и бољу наплату пореских прихода, **пројектује се и позитиван допринос расту БДП-а од нето пореза**. Пројектује се и **раст активности производних сектора**, а највећи позитиван допринос очекиван је од **прерађивачког дела индустрије**, у којем се очекује активирање нових и проширење постојећих капацитета у аутомобилској индустрији услед почетка **производње електричних возила у Крагујевцу и аутомобилских гума у Зрењанину**. Када је реч о производњи електричних возила, процењује се да би **на сваких 10.000 произведених возила допринос БДП-у износио око 0,1 п.п.**, с тим да ће укупан ефекат зависити од реализованог обима производње и да се највећи позитиван ефекат по том основу може очекивати годину дана након започете серијске производње. Готово идентичан допринос требало би да обезбеди **грађевинарство захваљујући планираној реализацији инфраструктурних пројеката** у области саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре. **Позитиван допринос очекује се и од рударства**, захваљујући већој експлоатацији руде метала (посебно бакра) и производње у категорији „остало рударство”, која обухвата грађевински материјал. **Благи позитиван допринос очекиван је од енергетике** као резултат планираних структурних реформи, у складу са аранжманом с ММФ-ом, као и почетка рада новог блока у термоелектрани „Костолац”. Када је реч о **пољопривреди**, под претпоставком просечне пољопривредне сезоне и **очекиваног раста од 8% у 2025.** чему доприноси ниска база из претходне године, када је услед суше забележен пад од 8,8%, очекује се позитиван допринос пољопривредне производње расту БДП-а у 2025. Модернизација опреме и већа примена агротехничких мера, чему треба да допринесу и повећане државне субвенције пољопривреди, деловаће у правцу **раста пољопривредне производње у наредним годинама**.

Дешавања у међународном окружењу и даље се карактеришу као изазовна и неизвесна. Као **кључни ризици** који за последицу могу имати нижи глобални привредни раст истичу се **интензивирање геополитичких тензија**, које би изазвале поремећаје на светским тржиштима примарних производа, и **увођење нових протекционистичких мера**, које могу смањити трговину и инвестиције и изазвати поновне поремећаје у глобалним ланцима снабдевања, као и њихов утицај на светске цене енергената и примарних производа. **Геополитички ризик** је и даље један од важних извора неизвесности на робним и финансијским тржиштима, а пре свега конфликт на Блиском истоку и у Украјини, где су могуће две опције. С једне стране, уколико дође до његове ескалације, то би могло да ограничи понуду и утиче на раст светских цена нафте и других примарних производа, а поновни инфлаторни притисци довели би до заоштравања монетарних политика централних банака. С друге стране, започето примирје на Блиском истоку и могућност мировних преговора Русије и Украјине дају наду да би се геополитичка ситуација могла знатније поправити чак и у кратком року. Од домаћих ризика истичу се **брзина раста домаће тражње**, као и **исход домаће пољопривредне сезоне**, који се у случају инфлације у највећој мери односи на кретање цена воћа и поврћа, док је за БДП од посебне важности род житарица. За пољопривредну сезону је претпоставка да ће бити на нивоу вишегодишњег просека у овој и наредној години.

По основу предвиђеног интензивирања државних инвестиција у саставу програма „Експо 2027“, **фискална политика Републике Србије ће у наредном периоду имати благо експанзиван карактер.** С друге стране, НБС оцењује да **монетарна политика Републике Србије, и поред ублажавања, још увек има рестриктиван карактер**, и да ће будуће одлуке зависити од брзине успоравања инфлације и кретања њених кључних фактора, водећи рачуна о ефектима на финансијску стабилност и привредни раст.

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

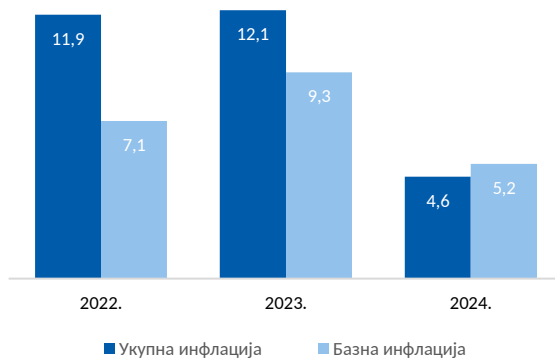
- Просечна међугодишња инфлација у Републици Србији је у 2024. години износила 4,6% (на територији Војводине 4,2%).
- Након што се у мају вратила у границе дозвољеног одступања од циља, међугодишња инфлација у Србији је до краја 2024. наставила да се креће унутар тих граница и у децембру је износила 4,3% (на територији Војводине 3,5% мг.).
- Најзначајнији допринос укупној инфлацији у Србији, у децембру 2024. године, посматрано по производима и услугама личне потрошње, потекао је од цена хране, и то пре свега цене воћа и поврћа, цене какаоа, кондиторских производа и кафе.
- На месечном нивоу, потрошачке цене у Србији су у децембру 2024. биле више за 0,1% (на територији Војводине такође 0,1%).
- Базна инфлација у Србији је виша од укупне инфлације, при чему је други месец заредом благо успорила и у децембру износила 5,3% мг., док је у односу на новембар, раст цена у оквиру базне инфлације био вођен растом цена појединих производа (обућа и одећа, производи кућне хемије), а у мањој мери и растом цена комуналних услуга.
- Према пројекцијама НБС-а, у наредном периоду инфлација у Србији би требало да настави да се креће у границама циља, чему ће пре свега допринети и даље рестриктивни монетарни услови и нижа увозна инфлација, а очекује се и успоравање базне инфлације и њено постепено приближавање укупној инфлацији.

У 2024. години је обуздан раст **глобалне инфлације**, иако је она **још увек повишена**. Заустављање раста инфлације постигнуто је без рецесије светске привреде, али у многим земљама, као и у нама посебно важној зони евра, **привредни раст је и даље исподпросечан**. Упркос комплексним глобалним условима, а захваљујући ефектима монетарних мера НБС, нижој увозној инфлацији, смањењу инфлационих очекивања и постепеном ишчезавању ефеката екстерних шокова, **инфлација у Србији се од маја 2024. налази у границама циља** ($3 \pm 1,5\%$). Опадајућа путања инфлације у 2024. години постигнута је пре свега **нижим ценама енергената и успоравањем прехранбене инфлације**, али и **смањењем базне инфлације** (инфлација мерена индексом потрошачких цена по искључењу цена хране, енергије, алкохола и цигарета).

Од априла 2023. године инфлација у Србији је у паду, а успоравање је нарочито интензивовано у другом полугодишту исте године и првом полугодишту 2024. године. Изостанку значајнијег успоравања укупне инфлације у другом полугодишту 2024. су допринели **негативни ефекти суше**, који су се највише одразили на раст цена поврћа и **перзистентност базне инфлације**. У последњем кварталу 2024. године незнатно је повећан допринос **цена енергије**, пре свега услед ниске базе код цена нафтних деривата, док је у супротном смеру деловао **излазак из обрачуна поскупљења електричне енергије** из новембра 2023. године. Такође, значајан допринос дале су и **цене хране**, највише под утицајем смањене понуде поврћа након летње суше, док је **допринос цена услуга смањен**. **Просечна инфлација у Србији је у 2024. години износила 4,6% мг.**, уз **просечну базну инфлацију од 5,2% мг.**

Просечна инфлација у Србији (%)

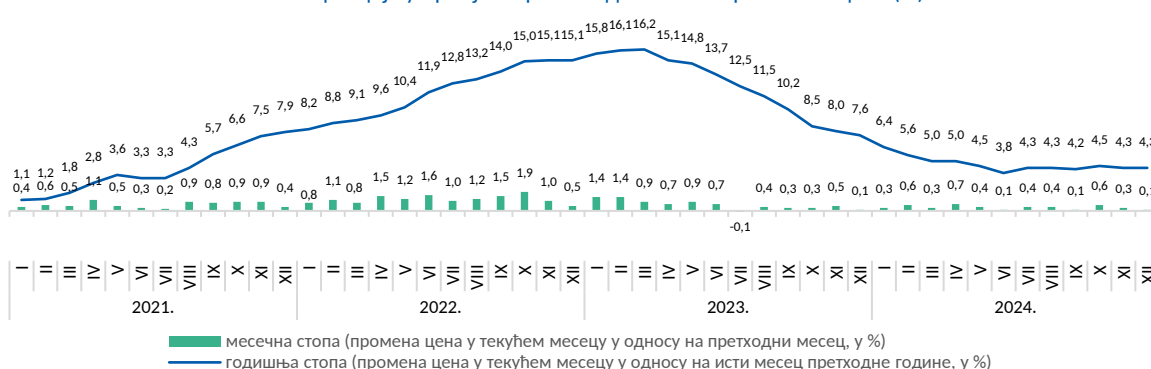
Дистрибуција међугодишњег раста потрошачких цена у Србији, у 2024. у односу на годину која јој је претходила, се **приметно побољшала**. Знатно је смањено учешће производа и услуга унутар потрошачке корпе који су забележили двоцифрен међугодишњи раст, док је повећан проценат (на око 25%) производа и услуга који у 2024. нису поскупели, при чему је чак 100 производа и услуга имало ниже цене него годину дана раније.

Феномен **cheapflation** о ком се све више говори у свету, а то је да **током инфлаторних притисака брже расту цене јефтинијих брендова од скупљих брендова истих производа**, регистрован је и у Србији. Наиме, унутар категорије храна и пића у периоду од 2022. до 2024. године, током најизраженијих инфлаторних притисака, кумулативан раст цена јефтинијих брендова био је за пет процентних поена виши у односу на скупље брендове.

Међугодишња инфлација у Србији је, након поменутог повратка у границе дозвољеног одступања од циља у мају месецу, до краја 2024. наставила да се креће унутар тих граница и **у децембру је износила 4,3%**. **Раст цена хране је у децембру био нешто нижи у односу на укупну инфлацију и износио је 4,0% мг.**, док су **цене енергената забележиле раст од 0,5% мг.**

На месечном нивоу, **потрошачке цене у Србији су у децембру повећане за 0,1%**, по основу раста **цена унутар базне инфлације** (0,4%) и **цена енергената** (0,3%), који су ублажени **нижим ценама непрерађене хране** (-1,7%). На раст цена енергената у децембру одразило се **поскупљење нафтних деривата** од 0,4%. У оквиру **цена хране**, први пут од маја, на месечном нивоу је забележено **снижење цена** (-0,3%), уз различита кретања унутар основних поткатегија прехранбене инфлације. **Пад цена непрерађене хране** вођен је **нижим ценама поврћа, воћа и меса**, док је унутар категорије **прерађене хране** забележен **благи раст** (0,3%).

Инфлација у Србији мерена индексима потрошачких цена (%)

Слично као и у земљама региона, укључујући и зону евра, **базна инфлација у Србији** је и даље **виша од укупне инфлације**, при чему је други месец заредом благо успорила и у **децембру је износила 5,3% мг.**, вођена растом цена услуга, на које се одражавају повећани трошкови рада и раст расположивог дохотка. У односу на новембар, раст цена у оквиру **базне инфлације** био је вођен растом цена појединих производа (**обућа и одећа, производи кућне хемије**), а у мањој мери и растом **цена комуналних услуга**.

Посматрано по главним групама производа и услуга класификованих према намени потрошње, у **децембру 2024. године, у односу децембар 2023. године, раст цена је забележен у свим групама** (а највећи у групи Ресторани и хотели, од 9,6% мг.). У односу на претходни месец, у децембру је **највећи раст цена забележен у групама** Опрема за стан и текуће одржавање (1,0%), Одећа и обућа и Ресторани и хотели (по 0,8%, респективно, док је **пад цена забележен у групи** Храна и безалкохолна пића (-0,3%).

Промене цена у Србији у односу на исти месец претходне године (%), децембар 2024. године

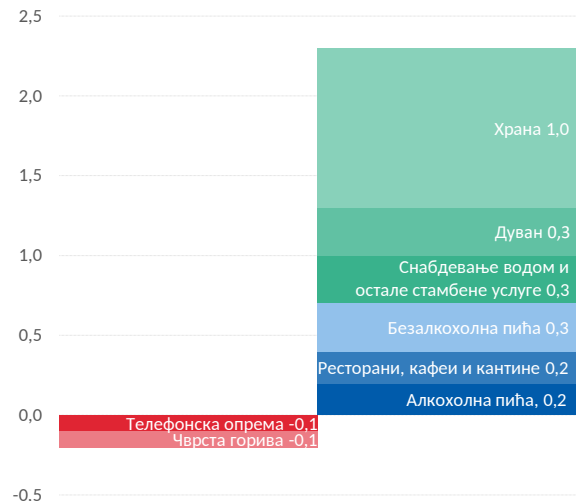

Промене цена у Србији у односу на претходни месец (%), децембар 2024. године

Најзначајнији допринос укупној инфлацији у Србији у децембру 2024. године, посматрано по производима и услугама личне потрошње, **потекло је од цена хране (1,0 п.п.)**, које су у односу на децембар 2023. године биле више за 3,5%. У оквиру цена хране најзначајнији допринос су имале **цене воћа и поврћа, цене какаоа, кондиторских производа и кафе**, као последица рекордних цена које су поједине прехранбене сировине достигле на светским берзама због суше у земљама које су водећи произвођачи (**какаоа због суше у западној Африци и кафе због суше у Бразилу**) и као последица смањене понуде пољопривредних производа на домаћем тржишту услед суше током летњих месеци. На другом месту је допринос цена **Дувана (0,3 п.п.)** које су у децембру за 7,8% биле више мг. Следи допринос цена **Снабдевања водом и осталих стамбених услуга** и цена **Безалкохолна пића** (по 0,3 п.п.), које су за 14,0% и 7,3% биле више него у децембру 2023. године. С друге стране, услед појевтињења, **најзначајнији негативни доприноси инфлацији у Србији, у децембру 2024. године** потекли су од цена **Чврстих горива** (мг. пад од 5,4%, -0,1 п.п.) и цена **Телефонске опреме** (мг. пад 9,0%, -0,1 п.п.).

Најзначајнији доприноси укупној инфлацији у Србији, децембар 2024. године (п.п.)

Према подацима РЗС-а, **просечна међугодишња инфлација на територији Војводине је у 2024. години износила 4,2%**, ниже него на нивоу целе државе (4,6%). Само у **децембру 2024. године, међугодишња инфлација у Војводини је износила 3,5%**, док је **месечни раст цена**, као и на нивоу целе државе, износио **0,1%**.

	XII 2024 XI 2024		XII 2024 XII 2023		I – XII 2024 I – XII 2023	
	Србија	Војводина	Србија	Војводина	Србија	Војводина
Потрошачке цене - укупно	100,1	100,1	104,3	103,5	104,6	104,2

Србија је у децембру 2024. имала већу међугодишњу инфлацију од просека Европске уније (2,7%), а мању међугодишњу инфлацију од три чланице Уније – Румуније, Пољске и Мађарске. За разлику од Србије у којој је **у децембру 2024. међугодишња инфлација остала непромењена у односу на новембар исте године**, међугодишња инфлација је у истом периоду повећана за 0,2 п.п. у Европској унији и еврозони, при чему је раст забележен и у 19 земаља чланица. У **зони евра мг. инфлација** је током четвртог квартала 2024. убрзала, **достигавши 2,4% у децембру**, пре свега због виших цена прерађене хране и деловања базног ефекта код цена енергената, које су у децембру, први пут од јула, благо мг. порасле. У **Немачкој је мг. инфлација порасла на 2,6% у децембру**, под утицајем виших цена услуга и хране, као и споријег пада цена енергије, док је у **Италији повећана на 1,4%**, због виших регулисаних цена енергије. У већини земаља **региона средње и југоисточне Европе** током четвртог квартала 2024. **инфлација је порасла на мг. нивоу**, пре свега у **Румунији**, где је **достигла 5,1%** у децембру, вођена растом цена непрехрамбених производа. У **Мађарској је мг. инфлација порасла на 4,6%** у децембру, нашавши се изван горње границе циља, под утицајем виших цена хране и нафтних деривата, код којих се испољио и базни ефекат. Мг. инфлација у **Чешкој се у децембру** нашла на горњој граници циљаног распона **од 3,0%**, доминантно због виших регулисаних цена комуналних услуга и енергената. У **Пољској је мг. инфлација благо успорила на 4,7%** у децембру, захваљујући нешто споријем мг. расту цена хране и безалкохолних пића. Према децембарској пројекцији **ЕЦБ**, очекује се **опадајућа путања укупне инфлације** и постизање **циљане вредности након другог полугодишта 2025. године**, што ће омогућити ЕЦБ да током 2025. **додатно ублажи монетарну политику**.

У земљама **региона Западног Балкана** инфлација се током четвртог квартала 2024. године, кретала узлазном путањом и у децембру је **достигла 4,4% у Северној Македонији**, у **Босни и Херцеговини 2,2%**, и **по 2,1% у Црној Гори и Албанији**.

Инфлација у САД убрзала је током четвртог квартала 2024. године и **у децембру је достигла 2,9% мг.**, под утицајем **базног ефекта код цена енергије и виших цена хране на домаћем тржишту**. Током четвртог квартала 2024, цене индустријских производа (без хране и енергије), посебно цене нових возила, успориле су мг. пад, док су цене услуга (становања, здравства и образовања) успориле мг. раст. **ФЕД је својим децембарским пројекцијама сигнализирало да ће успорити процес ублажавања монетарних услова током 2025. године**, при чему је **ревидирао навише пројекцију инфлације за 2025**, пре свега због **најављених промена у фискалној и спољнотрговинској политици САД и последичних противмера погођених земаља**.

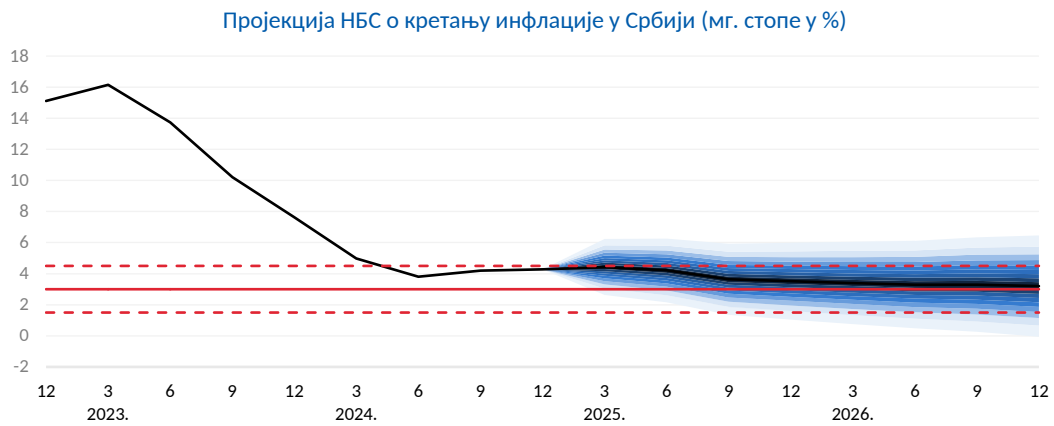
Упоредни преглед међугодишње инфлације у Србији и изабраним земљама у децембру 2024. године (мг. стопе у %)

Србија	4,3%	Румунија	5,1%
ЕУ	2,7%	Пољска	4,7%
Немачка	2,6%	Босна и Херцеговина	2,2%
Италија	1,3%	Албанија	2,1%
САД	2,9%	Хрватска	3,4%
Чешка	3,0%	Северна Македонија	4,4%
Мађарска	4,6%	Црна Гора	2,1%
Словачка	2,9%	Словенија	1,9%
Хрватска	3,4%	Бугарска	2,2%

Ублажавање монетарне политике у 2024. години, НБС је спровела у периоду јуну – септембар 2024, смањујући референтну каматну стопу за **укупно 75 базних поена**, а потом је одржавала на нивоу од **5,75% у последња четири месеца 2024. године**. НБС ће наставити са **спровођењем опрезне монетарне политике** имајући у виду неизвесност у међународном окружењу, пре свега услед **изражених геополитичких тензија и фрагментације светског тржишта**.

Према најновијим подацима РЗС-а, **међугодишња инфлација у Србији је, у јануару 2025. године, убрзала у односу на децембар и износила је 4,6%**. На месечном нивоу, потрошачке цене у Србији су **у јануару повећане за 0,6%**, пре свега по основу раста цена **услуга унутар базне инфлације**, затим цена **нафтних деривата**, као и поскупљења појединих категорија **прехрамбених производа – воћа и поврћа и прерађене хране**.

Према пројекцији НБС, **инфлација ће настави да се креће у границама циља и у наредне две године**, чему ће пре свега допринети **и даље рестриктивни монетарни услови и нижа увозна инфлација**. Пројектовано кретање реалних зарада у складу с растом продуктивности треба да допринесе **успоравању базне инфлације и њеном приближавању укупној инфлацији**.

Неизвесност у погледу остварења пројекције инфлације у Србији и даље у највећој мери потиче од фактора из међународног окружења, а пре свега од утицаја геополитичких односа, протекционистичких мера и глобалног привредног раста, на светске цене енергената и других примарних производа. У извесној мери ризици се односе и на постојаност базне инфлације на глобалном нивоу, пре свега због још увек затегнутих услова на тржишту рада. Ризици остварења пројекције инфлације из домаћег окружења потичу од брзине раста домаће тражње, као и од исхода нове пољопривредне сезоне.

III. ПОЉОПРИВРЕДА

- Агрометеоролошки услови у производној 2023/2024. години нису погодовали многим пољопривредним културама, што за последицу има пад физичког обима пољопривредне производње у Републици Србији од 8,1%, у 2024. години.
- У АП Војводини је у 2024. години остварена мања производња пшенице (за 11,5%), кукуруза (за 17,1%), соје (за 42,2%), сунцокрета (за 10,3%) и шећерне репе (за 16,3%), док је већа производња остварена само код јечма (за 0,6% мг.).
- И код раних воћних врста у Војводини је забележена мања производња (малине -32,9% и вишње -7,6%), док су приноси касног воћа били приближни приносима из 2023. године.
- У АП Војводини је у јесењој сетви 2024. године засејано 446 хиљада хектара, што је за 9,2% више у односу на јесен 2023. године.
- Пољопривредницима је у 2024. години исплаћен основни подстицај у биљној производњи у износу од 28.000 динара по хектару.
- Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину је опредељено 116.386.623.000 динара за субвенције у пољопривреди (што чини 51,9% од укупних субвенција Републике Србије за 2025. годину).
- Међугодишње посматрано, цене пшенице, кукуруза и соје су у децембру 2024. године порасле за 9,1%, 8,4% и 0,9%, респективно.

Пољопривредна сезона 2023/2024. године (1. октобар 2023. - 30. септембар 2024.) је, након претходне добре, била лоша. Неповољни агрометеоролошки услови, поготово у летњим месецима (тропске температуре и суша), довели су до пада физичког обима пољопривредне производње од 8,1% мг. Током сва четири квартала 2024. године у сектору Пољопривреде, шумарства и рибарства бележи се **пад БДВ-а** (брutto додата вредност), и то у првом кварталу за 7,7%, у другом 8,1%, у трећем 8,8% и у четвртном 7,6% мг. Учешће Пољопривреде, шумарства и рибарства у **БДП-у** (брutto домаћи производ) Републике Србије низ година бележи пад (у 2021., 2022. и 2023. години учешће је било 6,3%, 5,2% и 3,8%, респективно). Досадашњи подаци за 2024. годину указују да ће у 2024. години ова вредност бити нешто преко 3,0%. Овај пад, посебно у 2024. години, може се приписати суши која је значајно угрозила биљну производњу и највише штете нанела кукурузу и већини култура индустријског биља.

Агрометеоролошки услови

Производна 2023/2024. година са становишта временских прилика, имала је значајна одступања у односу на просечне карактеристике за наше климатско подручје. Главна обележја протекле производне године су зима која је била сувља и најтоплија у последњих педесет година и изузетно топло и сушно лето са три дуга топлотна таласа.

Јесен 2023. године (октобар – новембар) обележило је топлије време од уобичајеног са више падавина у односу на вишегодишњи просек. Почетком јесени било је веома топло, са готово летњим температурама, и суво време. Такво време погодовало је зрењу и берби и жетви позних пољокултура, али је површински слој земљишта био сув и неподесан за обраду земљишта и сетву јесењих биљних врста. У новембру су забележене падавине које су наквасиле сетвени слој земљишта и омогућиле равномерно и уједначено ницање, укореневање и бокорење посејаних озимих стрнина. Временски услови током јесени били су повољни за припрему и улазак вишегодишњих биљака у биолошко зимско мировање.

Зима 2023/2024. године (децембар 2023. - фебруар 2024.) била је најтоплија у последњих педесет година и са мање воденог талога у односу на просечне зимске услове у Србији. Захлађење праћено снегом висине 1 – 25cm наступило је око половине јануара, трајало је петнаестак дана, после чега је наступио изузетно топао период, што је условило ранији почетак вегетације вишегодишњих воћних култура и винове лозе.

Пролеће 2024. године (март - мај) донело је топло време са падавинама, што је погодовало припреми земљишта за пролећну сетву, као и ницању, расту и развоју пролећних усева. Крајем марта и средином априла позни пролећни мразеви, у неким подручјима довели су до измрзавања цветова и тек приметних плодова воћа. Крајем пролећа преовладавали су уобичајени топлотни услови за наш климат са честим падавинама. Топло време са доста падавина погодовало је јарим усевима, као и озимим усевима у фази класања и цветања. Честе кише су ометале зрење и бербу трешања, јагода и повртарских култура, а поспешивале појаву корова у пролећним усевима, али су одржавале залиху земљишне влаге и омогућиле оптималне услове влажности јарим усевима за наступајуће лето.

Лето 2024. године (јун - август) је било топлије, са мање падавина у односу на просечне услове. Почетком лета било је изузетно топло и спарно, са падавинама које су у појединим подручјима биле праћене и олујним непогодама и градом, да би у наставку лета наступили сушни и веома топли временски услови – неповољни за све пољопривредне културе. У Војводини су током јуна, јула и августа регистрована три топлотна таласа, а најдужи и најинтензивнији који је нанео највише штете пољопривредним културама био је од 7. до 19. јула. Температуре преко 35° С у дугом периоду доводе до морфолошких, анатомских, физиолошких и биохемијских промена у биљним ткивима, биљке улазе у стање физиолошког стреса, што утиче на висину и квалитет приноса. Наш економски најзначајнији усеви, кукуруз, претрпео је огромне штете. Висока инсолација доводила је до појаве ожеготина плодова, што им је додатно умањило квалитет.

Септембар 2024. године, последњи месец периода вегетације, обележило је нешто топлије време од уобичајеног за овај месец. Кише пристигле у другој декади септембра су, нажалост, закасниле за пољопривредне културе, али су наквасиле жедно земљиште и омогућиле припрему за сетву озимих усева. **Октобар 2024.** године обележило је топлије време од уобичајеног, са знатно мањом количином падавина од просечне за овај месец. Временски услови током октобра омогућавали су обављање предвиђених пољопривредних радова. Завршена је жетва сунцокрета, кукуруза и соје, као и вађење кромпира, а вађење шећерне репе и берба поврћа су приведени крају. Такође, завршена је и сетва великог дела озимих усева (озимог јечма, пшенице, луцерке и уљане репице). Топлотни услови у **децембру 2024.** године били су повољни за мировање озимих усева, основну обраду земљишта, у воћњацима за основно ђубрење, садњу, попуну празних места и примену предвиђених мера неге и заштите. Децембарске падавине довеле су до повећања зимске резерве влаге у земљишту што ће за пољопривредне културе бити од значаја у наредном периоду.

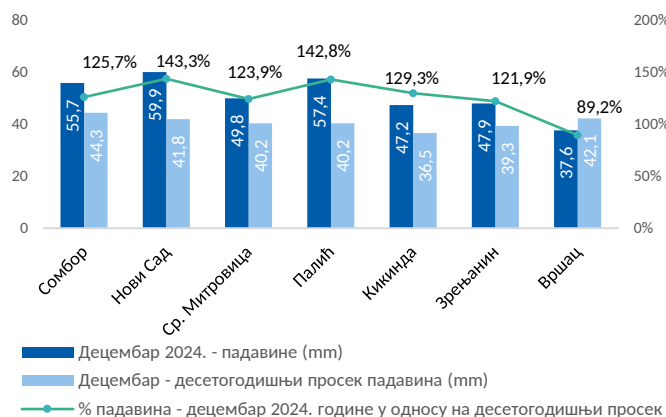
Дефицит падавина на територији Војводине забележен је у марту и априлу 2024. године (период сетве и ницања јарих усева), као и у јуну, јулу, а нарочито у августу (свега 9,4% у односу на десетогодишњи просек). Просечна **количина падавина на подручју Војводине је у децембру 2024. године била знатно изнад вишегодишњег просека** за последњи месец у години.

Сума падавина по месецима у АП Војводини у 2024. години

Процент падавина на територији Војводине се у **децембру 2024. године**, у односу на десетогодишњи просек за посматрани месец, кретао **од 89,2%** (падавинска станица Вршац, где је измерено најмање падавина, тек 37,6 mm по m²) **до 143,2%** (падавинска станица Нови Сад, где је регистровано 59,9 mm кише по m²). Процент **суме падавина** на територији АП Војводине у **току 2024. године**, у односу на десетогодишњи просек, кретао се од **56,7%** (падавинска станица Вршац), до **108,3%** (падавинска станица Сремска Митровица). У 2024. години је само у Сремској Митровици забележена већа количина падавина од десетогодишњег просека, што указује на **дефицит падавина у овој години**. Такође, распоред падавина није одговарао биљној производњи.

Сума падавина по падавинским станицама у АП Војводини, децембар 2024. године

Сума падавина по падавинским станицама у АП Војводини, јануар - децембар 2024. године

Биљна производња

Протекла година била је изазовна за пољопривреднике, услед великог диспаритета цена примарних пољопривредних производа и трошкова производње. Због високих трошкова улагања у пољопривредну производњу, многи произвођачи су прибегавали мањој употреби минералних ђубрива и средстава за заштиту биља, а за сетву су користили недеklarисано семе, што је директно или индиректно утицало на приносе и физички обим производње.

Захваљујући погодним временским условима за озиме биљне врсте, у АП Војводини је у **производној 2023/2024. години остварен је већи принос пшенице** у односу на претходну годину. С друге стране, неповољни временски услови током већег дела лета, као и почетком септембра, **негативно су утицали на принос јарих усева и убрзали су њихову жетву, вађење и бербу**. Иако су површине под посматраним јарим усевима у Војводини биле веће за 4,9% у поређењу са 2023., остварена је мања производња, јер су остварени знатно мањи приноси кукуруза, сунцокрета и поготово соје, као последица суше и жеге. Род већине воћних врста је био приближан роду из 2023. године.

Производња житарица у АП Војводини

Од почетка 2024. године процене у погледу стања и приноса **озиме пшенице** су биле оптимистичне, што се и обистинило. У Војводини је **на 327,9 хиљада хектара** (што је **за 12,7% мања засејана површина** него претходне године) остварена производња од **1,9 милиона тона пшенице** (што је **за 11,5% мање** у поређењу са претходном годином). Смањењу укупне производње допринело је смањење површине засејане пшеницом. Захваљујући погодним климатским условима остварен је **принос пшенице од 5,9 t/ha**, што је **за 1,7% више мг.** (у 2023. години принос је износио 5,8 t/ha).

Што се тиче **кукуруза**, од почетка периода се очекивало да ће просечни принос бити далеко већи од оствареног. Иако су **површине под кукурузом у 2024. биле веће за 5,7% мг.**, произведено је **око 3,3 милиона тона кукуруза**, што је **мање за 17,1%** у поређењу са производњом у 2023. години. **Принос кукуруза је у 2024. години износио 6,1 t/ha**, што је **за 21,8% мање** у односу на 2023. годину, када је принос износио 7,8 t/ha. Велика осцилација у приносу је последица временских услова, тако да примена комплетне агротехнике не долази до пуног изражаја као фактор носиоца приноса.

Јечам је у Војводини остварио **висок принос од 5,8 t/ha**, а пожњевен је са 38.745 ha, што је мање за 15,1% упоређујући са 2023. годином. Иако су остварени високи приноси, због мањих површина под јечмом, **укупна остварена производња је износила 225 хиљада тона** (повећање за само 0,6% у односу на 2023.).

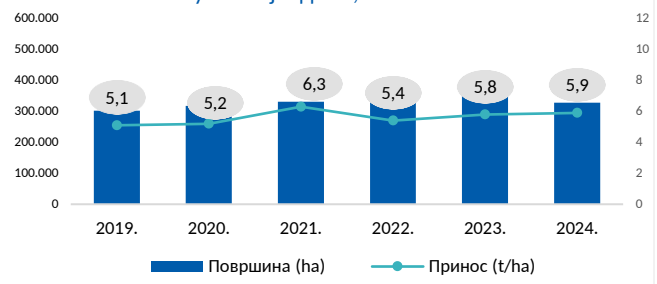
Производња индустријског биља у АП Војводини

Шећерна репа је у Војводини 2024. године **заузела 12,5% више површине** него 2023. године, остваривши **просечан принос од 41,5 t/ha** (за 16,3% мањи од оствареног у 2023. години). Површине под шећерном репом су значајно повећане у односу на 2023. годину, првенствено због **подстицаја државе произвођачима шећерне репе** рода 2024. године (подстицај је уведен 2023. године) у износу од 35.000 динара по хектару. Усевима шећерне репе су одговарале падавине изнад просека током маја, али је мањак падавина током лета допринео паду приноса у односу на 2023. годину. У 2024. години је кампања прераде шећерне репе почела знатно раније (20. августа) него претходних година и то због дугих сушних периода, што је за последицу имало значајно одбацивање листа и сушење корена шећерне репе. Многа поља захватила је болест гумоза корена (коју изазива фитоплазма), која је индикована абиотичким факторима, променљивим временским условима, сушом. Дигестија шећерне репе се у 2024. години кретала између 14,0 и 17,0%, а откупна цена јој је била 50 €/t.

Иако је производња **сунцокрета** у 2024. години заснована на 2,3% више површина него годину дана раније, **остварена производња од укупно 564,7 хиљада тона мања је за 10,3% мг.** (услед смањеног приноса за 13,3%).

Соја је усеви који је имао велике осцилације у производњи током претходних година, што је у великој мери зависило од временских услова. Велики подбачај приноса бележи се 2022. године, када је просечан принос био свега 1,7 t/ha. Управо је то разлог што је соја у 2023. заузела за 10,9% мање површине, остваривши добар принос од 2,9 t/ha. Међутим, 2024. године, услед неповољних временских услова, **просечни принос соје од 1,6 t/ha је за 44,8% мањи од приноса оствареног у 2023. години и најнижи је у последњих двадесет година, те је укупна производња соје у 2024. била мања за 42,2% мг.**

Жетвене површине и принос пшенице у АП Војводини, 2019-2024.

Жетвене површине и принос кукуруза у АП Војводини, 2019-2024.

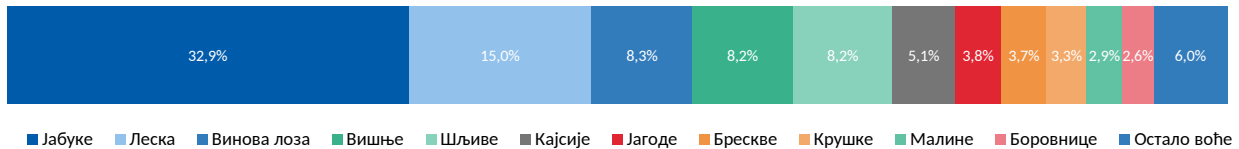
Производња индустријског биља у АП Војводини, 2024. године

	2023.			2024.			Индекс 2024/2023.		
	ha	t/ha	Укупно (t)	ha	t/ha	Укупно (t)	Ha	t/ha	Укупно (t)
Шећерна репа	40.378	49,6	2.003.911	45.429	41,5	1.885.746	112,5	83,7	94,1
Сунцокрет	213.311	3,0	629.860	218.209	2,6	564.719	102,3	86,7	89,7
Соја	187.976	2,9	541.371	192.832	1,6	312.743	102,6	55,2	57,8

Производња воћа и грожђа у АП Војводини

Према подацима Института за примену науке у пољопривреди, у Војводини се воће гаји **на површини од 24.770 ха уз доминантно учешће јабуке (32,9%)**, која је бележила континуирано повећање површина од 2014. до 2023. године, да би се у 2024. години смањиле површине под најзначајнијом извозном воћном врстом. На другом месту се налази **леска са 15,0% учешћа**, и на трећем месту **винова лоза (8,3% површине)**.

Површине под воћем у АП Војводини у 2024. години

У Војводини је у 2024. години остварена **производња малина** од 2,1 хиљаде тона, што је **за 32,9% мање** од прошлогодишње. Паду производње допринело је **крчење малињака** (тренд крчења је почео 2021. године), при чему су површине под малином смањене за 31,8% у односу на 2023, а чак за 66,3% у односу на 2020. годину. Производња **вишања** од 9,8 хиљада тона **мања је за 7,6%** у поређењу са производњом оствареном 2023. године, првенствено због просечног приноса мањег за 7,7% мг. У Војводини је у 2024. години остварена **производња јабука** од 161,3 хиљаде тона, што је **смањење од 1,2%** у односу на производњу из 2023. године, а разлог је крчење 3,0% површина под јабуком. **Шљиве** су мало слабије родиле, што је резултовало **мањом укупном производњом за 2,0% мг**. Уз мало већи принос **грожђа** него 2023. године, али крчењем винограда (смањене површине за 3,0% мг.), **остварена укупна производња грожђа је у 2024. била мања него претходне године за 2.943 тоне (2,1%)**.

Производња воћа и грожђа у АП Војводини, 2024. године

	2023.			2024.			Индекс 2024/2023.		
	ha	t/ha	Укупно (t)	ha	t/ha	Укупно (t)	ha	t/ha	Укупно (t)
Малина	718	4,4	3.152	490	4,3	2.116	68,2	97,7	67,1
Вишња	2.042	5,2	10.563	2.046	4,8	9.764	100,2	92,3	92,4
Јабуке	8.143	20,0	163.169	7.897	20,4	161.285	97,0	102,0	98,8
Шљиве	1.985	7,1	14.083	1.961	7,0	13.796	98,8	98,6	98,0
Грожђе	2.768	7,9	21.813	2.684	8,0	21.362	97,0	101,3	97,9

У Војводини је у јесењој сетви 2024. године **засејано 446.046 хектара ораница**, што је **за 9,2% више** у односу на јесењу сетву 2023. године. Веће површине него претходне јесени заузели су: уљана репица, пшеница и раж, за 41,7%, 7,7% и 5,5%, респективно. Опредељење пољопривредника да повећају површине под озимим усевама је проузроковано раним скидањем усева са поља, пре наступања високих летњих, тропских температура и потенцијалне суше. Повећана је заинтересованост пољопривредника за сетву уљане репице, с обзиром да је на светском тржишту велика потражња, достиже добру цену и добар је предусев.

Засејане површине у јесењој сетви на територији АП Војводине

	2023. (ha)	2024. (ha)	Индекс 2024/2023
Пшеница	326.805	352.024	107,7
Јечам	38.282	37.736	98,6
Уљана репица	31.205	44.229	141,7
Овас	1.398	945	65,1
Раж	1.447	1.526	105,5
Остале засејане површине	9.388	9.586	102,1
Укупно	408.525	446.046	109,2

Имајући у виду мању производњу у 2024. години од очекиване, а под претпоставком просечних агрометеоролошких услова **у 2025. години, НБС је за овогодишњу пољопривредну производњу пројектовала раст од 4,2%**. Ефекти модернизације опреме и већа примена агротехничких мера, уз повећане државне субвенције пољопривреди, требало би да допринесу расту пољопривреде и у 2026. години, као и мањој осетљивости пољопривреде на утицај негативних климатских фактора.

Цене примарних пољопривредних производа

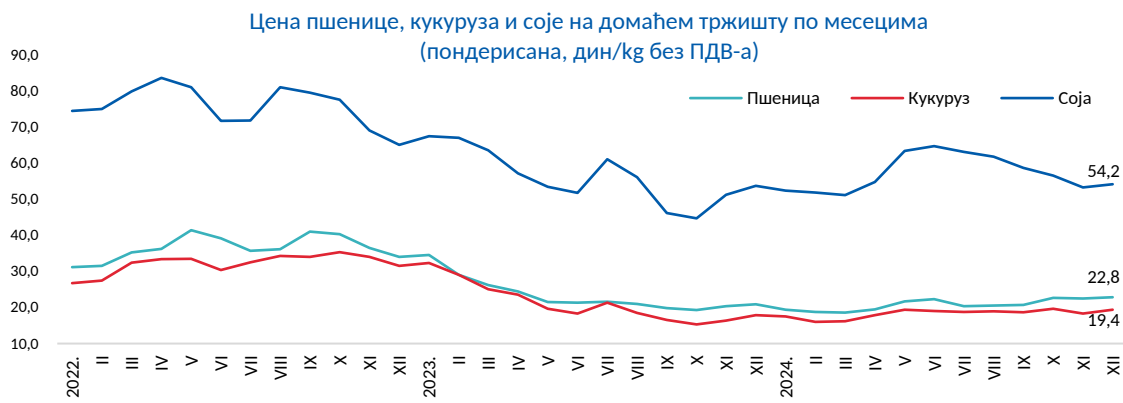
Светске цене примарних пољопривредних производа биле су под притиском новог рода пшенице и кукуруза, као и слабије глобалне тражње, па су се у јулу и августу 2024. кретале силазном путањом. Међутим, у септембру и октобру су, због неповољних временских услова и процена о смањеном приносу и лошијем квалитету житарица у Европи, у поређењу са претходном годином, **цене порасле**. Након што су у октобру умерено повећане због неповољних временских прилика и заоштравања геополитичке ситуације, **светске цене примарних пољопривредних производа (пшенице, кукуруза и соје) кретале су се силазном путањом у новембру и децембру**, под утицајем повољних временских услова и прогноза новог рода у Бразилу и Аргентини. Кретање цена примарних пољопривредних производа на светском тржишту имало је директан утицај на кретање тих цена на домаћем тржишту, те су и у Србији цене имале сличну динамику. У 2024. години цене примарних пољопривредних производа у Србији су биле подложне флукутацијама под утицајем различитих фактора. **На Продуктној берзи у Новом Саду, током последњег месеца 2024. године, забележен је раст цена свих примарних пољопривредних производа**. Кукуруз је био роба којом се највише трговало, чинећи 50% укупног промета.

Цена пшенице се кретала између 19,4 дин/kg (без ПДВ-а) у јануару, до 18,6 дин/kg на крају првог квартала 2024., да би се током маја цена опоравила на 21,7 дин/kg, а крајем другог квартала (пред почетак жетве) достигла 22,3 дин/kg. Након жетве, у јулу, уследио је пад цене (20,4 дин/kg). Током трећег квартала бележе се мање осцилације у цени, те је у септембру цена била 20,7 дин/kg. У октобру је наставила позитиван ценовни тренд, да би **2024. годину пшеница испратила са ценом од 22,8 дин/kg** (194,8 €/t), када је и достигла **ценовни максимум у 2024. години**. Међугодишње посматрано, цена пшенице је у децембру 2024. била **виша за 9,1%**. **Највиша цена пшенице** на тржишту Европе је у децембру 2024. као и претходних месеци била у **Португалији** (258 €/t, за 63 €/t виша него у Србији), а **најнижа у Румунији** (193 €/t, за 2 €/t нижа него у Србији).

Кукуруз је 2024. годину започео ценом од 17,5 дин/kg (без ПДВ-а), која је на крају првог квартала пала на 16,2 дин/kg. У априлу је цена кукуруза порасла на 17,9 дин/kg, да би се у периоду од маја до септембра кретала у распону између 19,4-18,7 дин/kg. **Потом се цена у октобру опоравља на 19,6 дин/kg, достигавши годишњи максимум**, затим је у новембру забележен пад (18,3 дин/kg), да би **на крају године износила 19,4 дин/kg** (165,8 €/t), **што је за 8,4% више** у поређењу са децембром 2023. године. **Највиша цена кукуруза** на тржишту земаља ЕУ је у децембру 2024. била у **Шпанији** (235 €/t, што је за 69€/t више него у Србији), док је најјефтинији био у **Литванији** (180 €/t, али за 15 €/t скупљи него у Србији).

Соја је почетак 2024. године започела ценом од 52,4 дин/kg (без ПДВ-а), након чега је уследио силазни ценовни тренд, да би у априлу порасла на 54,7 дин/kg. У мају је износила 63,4 дин/kg, а **у јуну достиже свој годишњи пик, 64,7 дин/kg**. Затим је уследио силазни тренд до новембра (53,3 дин/kg без ПДВ-а). **Крајем године цена соје од 54,2 дин/kg** слична је оној из децембра 2023. (53,7 дин/kg), али за 16,6% мања него у децембру 2022. године (када је износила 65,0 дин/kg). Током 2024. године забележен је **значајан увоз од 152.607 тона соје**, док су 2023. увезене 81.742 тоне.

Према пројекцији НБС, а према тржишним фјучерсима, **цене примарних пољопривредних производа наставиће да се крећу узлазном путањом у наредном периоду**, тако да би крајем 2025. требало да буду за 1,9% више у односу на крај 2024. године.

Сунцокрет рода 2024. године откупљиван је по цени од **45-47 дин/kg (без ПДВ-а)**, што је **за око 18% више** него 2023. године што то је и даље ниска цена, поготово ако се узме у обзир да је принос подбацио (цена је у 2021. години износила око 60,0 дин/kg, а 2022. године 66-67,5 дин/kg). На европском тржишту цена сунцокрета је у 2024. била 453 €/t.

Цена уљане репице је у 2024. години износила 54 дин/kg, док је у 2023. години била нижа (свега 43,4 дин/kg), а 2022. године је на почетку жетве износила чак 85,1 дин/kg. Цена уљане репице је на светском тржишту у 2024. износила 465€/t.

Цене репродукционог материјала за пољопривреду су у 2024. години биле **ниже него у 2023. години, за 4,5%**. У односу на цене репроматеријала из 2023. године, 2024. године су пољопривредни произвођачи издвајали мање средстава за семе (за 10,2%), минерална ђубрива (за 22,6%) и средства за заштиту биља (за 21,9%), а више за енергенте (за 5,4%).

Цене произвођача производа пољопривреде и рибарства у Републици Србији су у 2024. години биле веће за 2,1% у односу на цене из 2023. године. Највећи раст цена забележен је у групи Воћарство и виноградарство (17,3% мг.) и Идустиријско биље (7,6% мг.). Цена произвођача **стоке и живине** забележила је раст од 5,1% мг., а највише је порасла цена свиња, за 8,0% мг. Истовремено, живина је била јефтинија за 7,4%. Цена произвођача **сточних производа** забележила је пад од 4,9% у односу на 2023. годину, а међу њима, цена јаја и млека је била мања за 14,9% и 3,1%, респективно. Посматрајући **потрошачке цене, за храну и безалкохолна пића је 2024. године требало издвојити 3,3% више средстава него у 2023. години.** Највећи раст забележиле су цене Шећера, џема, меда и чоколаде (10,0% мг.). **Минерална вода, безалкохолна пића и сокови** су са ценом већом за 7,2% мг. на другом месту. Треће место припало је **Кафи, чају и какау** који су забележили раст цене од 5,7% мг. Потрошачи су у 2024. години мање средстава издвајали за **Поврће и Уља и масти**, и то за 1,7% и 0,8%, респективно.

Сточарство

Сточарство је грана пољопривреде која бележи негативно кретање у Србији. У последњих десет година **овчарство** је једина грана сточарства која има тренд раста. Република Србије је **зависна од увоза свињског меса**. Осим тога, крајем године јавио се и **вишак сировог млека**. Током године је забележен значајан увоз живих животиња, највише прасади. Истовремено, извозила су се јунад за клање, овце и јагњад. С друге стране, повољне цене кукуруза и соје као главних компоненти сточне хране, ишле су у прилог фармерима.

Према подацима РЗС-а, у Републици Србији је, са стањем на дан 1. децембар 2024. године, у односу на стање истог дана претходне године, **регистрован мањи број говеда (за 3,7%), а већи број свиња (за 9,7%), оваца (за 2,5%) и живине (за 3,5%). У односу на десетогодишњи просек (2014-2023), укупан број говеда у Србији је у 2024. био мањи за 19,5%, свиња за 18,4% и живине за 7,0%, док је повећан број оваца за 3,0%.**

Према истим подацима, на територији АП Војводине, 1. децембра 2024. године у односу на исти датум претходне године, **број свиња је повећан за 9,3%, живине за 8,4%, док је број говеда и оваца смањен за 1,0% и 0,2%, респективно.**

Број стоке у АП Војводини на дан 1. децембар 2024. године

	2021.	2022.	2023.	2024.	Индекс 2024/2023
Говеда	257.399	243.953	230.332	228.008	99,0
Свиње	1.212.395	1.132.384	939.889	1.027.245	109,3
Овце	279.234	282.334	315.226	314.643	99,8
Живина	5.610.691	5.648.988	5.937.496	6.435.807	108,4

У Републици Србији се клање стоке обавља у регистрованим кланицама и ван кланица, тј. на газдинствима. Када је реч о говедима, клање у кланицама износи око 57% од укупног клања ове врсте стоке, док је код свиња и оваца претежно заступљено клање ван кланица. У кланицама регистрованим **на територији Републике Србије је у 2024. години, у односу на 2023, заклано мање оваца (за 8,7% мг.) и свиња (за 0,2% мг.), а више живине (за 10,1% мг.) и говеда (за 2,9% мг.)**

У кланицама регистрованим на територији АП Војводине, је у **2024. години заклано више живине (за 7,5%) и говеда (за 5,4%) а мање оваца (за 4,1%) и свиња (за 3,0%), у односу на 2023. годину.**

У 2024. години, **укупна нето маса закланих говеда већа је за 6,3%, оваца за 4,3% и живине за 4,0%, док је нето маса закланих свиња мања за 2,0%, у поређењу са 2023. годином.**

Клање стоке у кланицама у Војводини

		2024.	Индекс 2024/2023
Говеда	број	59.010	105,4
	нето маса (t)	16.244	106,3
Свиње	број	1.094.293	97,0
	нето маса (t)	85.903	98,0
Овце	број	90.969	95,9
	нето маса (t)	1.687	104,3
Живина	број	45.555.061	107,5
	нето маса (t)	81.222	104,0

Услед велике суше у 2024. години која је умањила приносе кукуруза и соје, многи фармери били су суочени са несташицом сточне хране за своја грла. Произвођачи **товних свиња** могу бити задовољни откупном ценом живе ваге током целе године, која се кретала између **250 и 320 дин/kg**. **Прасад** је имала варијабилну цену, а ценовни пик је традиционално забележен у време првомајских и ускршњих празника. За говедарство је 2024. година била добра и доминантна **цена јунади 350 дин/kg** живе ваге током године је задовољавајућа. **Јагњад** се почетком године продавала за **600 дин/kg**, што уједно представља и највећу годишњу цену, у августу је цена пала на 400 дин/kg, а опоравак на 500 дин/kg почиње у октобру, који се задржао до краја године. Ситуација на тржишту **оваца** се није битније мењала. Овце су се могле купити по цени од **180-220 дин/kg**.

Шумарство

Обим радова на **производњи дрвних сортимената у Републици Србији** у 2024. години износио је 2.430.357 m³ и у односу на 2023. годину био је **мањи за 3,4%**, док је у **Војводини производња дрвних сортимената** износила 752.019 m³, што је **за 6,3% више** мг. Обим радова у АП Војводини чинио је **31% од укупних радова на производњи дрвних сортимената у Републици Србији**.

Мере аграрне политике у пољопривреди за 2025. годину

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, путем аграрног буџета спроводи низ мера у сврху побољшања положаја пољопривредних произвођача и очувања прехранбене стабилности државе. **Подстицаји Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије за 2025. годину:**

- основни подстицај **по хектару биљне производње** износи **18.000 дин/ха**, а подстицај се може остварити за површину биљне производње до максимум 100 ха по регистрованом пољопривредном газдинству;
- **право на повраћај (рефакцију) плаћене акције на дизел и биогориво**, од 50 дин/l до 100 l/ха, максимум 100 ха;
- **регрес за набавку сертификованог семена** – у износу од 17.000 дин/ха.

Према Закону о буџету Републике Србије за 2025. годину, укупан износ средстава распоређен за субвенције износи 224.040 милиона динара. **Најзначајнији део планираних субвенција намењен је пољопривреди** и износи **116.387 млн динара**, односно **51,9%** укупних средстава Републике Србије намењених за субвенције у 2025. години.

Расходи и издаци буџета Републике Србије за субвенције у пољопривреди

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	Индекс 2025 2024
Субвенције РС (млн РСД) - укупно	114.458	278.159	212.242	174.761	226.098	214.497	224.040	104,4
Субвенције у пољопривреди (млн РСД)	43.712	46.785	48.584	65.774	100.789	105.731	116.387	110,1
Учешће субвенција у пољопривреди у укупним субвенцијама	38,2%	16,9%	22,9%	37,6%	44,6%	49,3%	51,9%	-

Према Закону о буџету Републике Србије за 2025. годину, укупни расходи и издаци распоређени за **Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде** износе **138.528 млн динара**.

Од великог значаја за развој пољопривреде, осим износа аграрног буџета јесте и **континуитет мера аграрне политике**. У буџетским издвајањима за пољопривреду **доминирају буџетска средства за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју у оквиру раздела 24.6 Управа за аграрна плаћања**. Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју Републике Србије прописани су **Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју** („Сл. гласник РС”, бр. 10/2013, 124/2014, 103/2015, 101/2016, 35/2023, 92/2023 и 94/2024), који **подстицаје класификује** као директна плаћања, подстицаје мерама руралног развоја, посебне подстицаје и кредитну подршку.

Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2025. години („Сл. гласник РС“, бр. 94/24) прописује се обим средстава за буџетску годину, врсте и максимални износи по врсти подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину.

Расподела подстицаја у пољопривреди и руралном развоју за 2025. годину²

	Обим средстава 2024. (у РСД)	Обим средстава 2025. (у РСД)	Индекс 2025 2024
Директна плаћања	91.967.914.533	94.550.001.000	102,8
Мере руралног развоја	2.332.901.000	2.272.845.716	97,4
Кредитна подршка у пољопривреди	1.061.267.711	1.250.000.000	117,8
Посебни подстицаји	164.000.000	300.000.000	182,9
ИПАРД подстицаји (укупно)	5.981.935.000	6.294.000.000	105,2
ИПАРД - буџетска средства	1.261.435.000	1.573.500.000	124,7
ИПАРД - финансирање ЕУ	4.720.500.000	4.720.500.000	100,0

Акцент за коришћење подстицаја у пољопривреди дат је директним плаћањима и за ову меру се издваја највише средстава од укупног износа подстицаја - за 2025. годину 94,5 млрд динара. У оквиру ове мере исплаћују се: премија (за испоручено млеко), подстицаји (основни подстицаји за биљну производњу (по хектару), подстицаји за сточарство (по грлу), подстицаји за кошнице, подстицаји за производњу конзумне рибе и регреси (за купљено гориво, ђубриво, сертификовано семе).

Друга група мера којом се подстиче пољопривредна производња јесу подстицаји мерама руралног развоја, који се примењују од 2013. године. Подстицаји мерама руралног развоја обухватају подршку програмима који се односе на унапређење конкурентности путем инвестиција у физичку имовину пољопривредних газдинстава, инвестиција у прераду и маркетинг пољопривредних и прехранбених производа и за управљање ризицима, потом подстицаје за очување и унапређење животне средине и природних ресурса, тј. органску производњу и очување биљних и генетичких ресурса, као и подстицаје за диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима.

Кредитна подршка пољопривреди је мера која се примењује од 2015. године и за њу се за 2025. годину издваја 1,3 млрд динара.

Четврта група мера су посебни подстицаји и за ову меру су у 2025. години предвиђена средства у износу од 300 млн динара. Посебни подстицаји односе се на спровођење одгајивачких програма (мере селекције у сточарству), промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју и подстицаје за производњу садног материјала и сертификацију и клонску селекцију.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије од 2017. године издваја буџетска средства за ИПАРД подстицаје. Након успешно завршеног ИПАРД 2 програма и реализованих конкурса из овог новчаног фонда, у току је ИПАРД 3 програм. Обим средстава за ИПАРД подстицаје за 2025. годину износи готово 6,3 млрд динара, од тога је 4,7 млрд динара предвиђено финансирањем из буџета Европске уније, а 1,6 млрд динара из буџета Републике Србије.

² Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2025. години

IV. ИНДУСТРИЈА

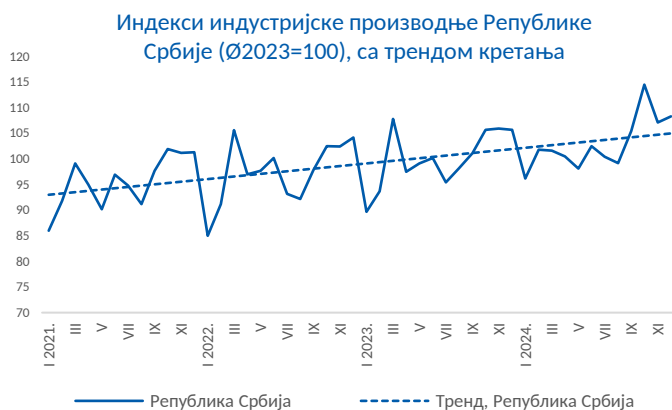
- Индустијска производња Републике Србије је у 2024. години забележила раст од 3,1% у односу на 2023. годину, док је посматрано на територији АП Војводине забележила повећање од 2,7% мг.
- Повећању индустријске производње АП Војводине у 2024. години допринео је раст производње у сектору Прерађивачке индустрије, од 3,1% мг., док је у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација и сектору Рударство забележен пад обима производње од 5,4% и 2,8% у односу на 2023. годину, респективно.
- Индустрија АП Војводине у највећој мери почива на Прерађивачкој индустрији – 94,8% укупне индустрије Покрајине у 2024. години чинила је Прерађивачка индустрија.
- Посматрано по областима делатности, расту индустријске производње АП Војводине у 2024. години највише је допринела Производња рачунара, електронских и оптичких производа, која је повећана за 210,1% у односу на 2023. годину.
- Посматрано по наменским групама, индустрија АП Војводине се углавном базира на производњи Нетрајних производа за широку потрошњу (35,0% у 2024.) и Интермедијарних производа, осим енергије (31,2%). Залихе готових производа у индустрији АП Војводине су на крају 2024. године биле непромењеног обима у односу на крај 2023. године.
- Посматрано по окрузима, у 2024. години је забележен раст индустријске производње у два управна округа АП Војводине – Средњобанатском округу (за 24,5% мг.) и Јужнобачком округу (за 10,1% мг.). Највеће учешће у укупном обим индустријске производње АП Војводине има индустрија Јужнобанатског управног округа (41,6% у 2024. години).

Дугорочни тренд индустријске производње Републике Србије је на растућој путањи, упркос негативним ризицима који долазе од кретања код најважнијих трговинских партнера из еврозоне, где су вредности готово свих економских показатеља који се тичу индустрије, посебно у Немачкој, дубоко у негативној зони.

Индустријска производња Републике Србије је у децембру 2024. године за 2,7% била већа у односу на децембар 2023. године. Посматрано по секторима, у децембру је међугодишњи раст обима производње остварен у **Прерађивачкој индустрији (5,6%)** и **Рударству (9,9%)**, док је у **Снабдевању електричном енергијом, гасом, паром и климатизацији обим производње био мањи за 12,2% мг.** Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација је сектор чији тренд, након наглашене опадајуће тенденције која је трајала од децембра 2023. године, коначно показује знаке опоравка. Међутим, позитиван међугодишњи раст производње из октобра се није поновио у новембру, због лошијих хидролошких услова, а сличан резултат је забележен и током децембра 2024. године. Производња хидроелектрана у Србији је у новембру и децембру 2024., у односу на исте месеце 2023. године, била мања за 46,2% и 46,9%, респективно. **Највећи пад производње у новембру је забележен у производњи електрана: Ђердап, Бајина Башта, Мали Зворник, Потпећ, Увац, Кокин Брод, Бистрица и Врла.**

Посматрано на нивоу целе године, **индустријска производња Републике Србије је у 2024. години увећана за 3,1% у односу** прошлу годину. Највећи допринос расту потекао је од **Прерађивачког сектора**, у којем је забележен **порастан обима производње од 4,7% у односу на 2023. годину** (допринос 3,7 п.п.). Расту је допринео и сектор **Рударство**, у којем је у 2024. години **производња увећана за 7,4% у односу на 2023.** (допринос 1,1 п.п.), на шта је утицало убрзање раста експлоатације руде метала и производње у категорији „остало рударство”, која обухвата и грађевински материјал. Насупрот расту у два сектора, у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** је 2024. године забележен **пад обима производње од 6,5% мг.** (допринос -0,5 п.п.). Производња хидроелектрана у Србији је у 2024. години у односу на 2023. годину била мања за петину, док је у односу на просечну производњу из периода 2019-2023. смањена за око 3,6%.

Посматрано по областима делатности, обим производње је у 2024. години, у односу на 2023. годину, **повећан код 17 области укупне индустрије Републике Србије**, које чине 68% укупне индустрије Републике Србије у 2024., а највећи допринос расту потекао је од **Производње основних метала (2,8 п.п.)**, која је **повећана за 33,4% у односу на 2023. годину.** На другом месту је допринос области сектора Рударство, и то **Експлоатације руде метала**, која је **повећана за 17% мг.** (допринос 1,7 п.п.), а настављају се доприноси области прерађивачког сектора, и то: **Производње рачунара, електронских и оптичких производа** (раст 68,7% мг., допринос 0,9 п.п.), **Производња производа од гуме и пластике** (раст 16,4% мг., допринос 0,8 п.п.), те **Производње металних производа, осим машина и уређаја** (раст 13,9% мг., допринос 0,6 п.п.).

Уколико се посматра дугорочни тренд у области **Производња рачунара, електронских и оптичких производа** у Србији, фаза изузетне експанзије ове области која је започета средином 2021. године се наставила и чини се привела крају до краја 2024. године, на нивоу који је **за око 95% већи** од просечне производње из претходне године. Тајна успеха ове области почива на производњи тзв. „паметних бројила“. **Пројекат уградње паметних, дигиталних бројила**, који је иницирало **Министарство енергетике**, је временски орочен и тражњом ограничен.

Током 2024. године, **индустријску производњу Републике Србије су највише успоравале: Производња кокса и деривата нафте** (пад од 10,5% мг., допринос -0,5 п.п.), **Производња основних фармацеутских производа и препарата** (пад од 5,1% мг., допринос -0,4 п.п.) и **Производња непоменутих машина и непоменутих опреме** (пад од 7,6% мг., допринос -0,1 п.п.). Треба нагласити да је, за разлику од Производње непоменутих машина и опреме, **лош резултат у Производњи кокса и деривата нафте привременог карактера и последица заустављања производње у марту и априлу 2024.** због највећег

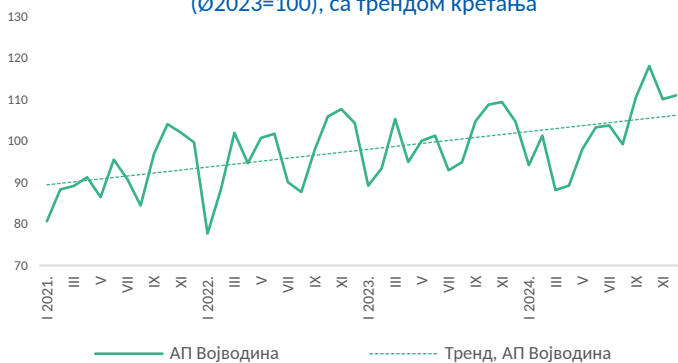
ремонта у историји панчевачке рафинерије, што се јасно може уочити из путање дугорочног тренда производње ове области. С друге стране, похвално је да се **од средине 2024. године стабилизовала Производња основних фармацеутских производа**, тако да је децембарски ниво активности ове области био за 17,8% изнад просечне производње из 2023. године.

Од почетка 2023. до средине 2024. године неочекивано **повољну и стабилну динамику активности успоставила је област Производња прехранбених производа у Републици Србији** (ова област је са појединачно највећим учешћем у укупној индустрији, од 11,1%). То је допринело да и кумулативни резултат производње ове области на нивоу целе године није остао занемарљив (износи **4,3% у односу на 2023. годину**). Најбољи резултат регистрован је у гранама: **Производња млечних производа, Прерада и конзервасање воћа и поврћа и Производња биљних и животињских уља и масти**.

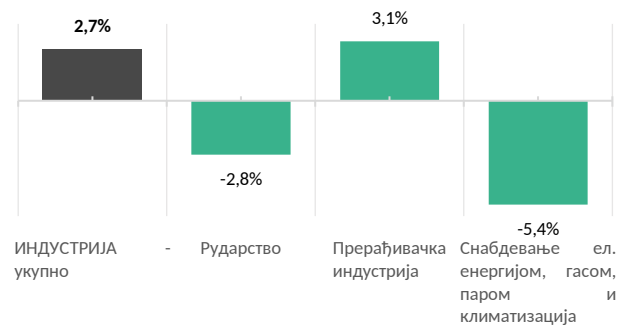
Индустријска производња на територији АП Војводине је у децембру 2024. године за 7,1% била већа у односу на децембар 2023. године, услед већег обима производње у сектору Прерађивачке индустрије (за 7,9% мг.) и сектору Рударства (за 7,1% мг.), док је производња у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација у децембру међугодишње била мања за 12,8%. Највећа стопа раста од 441,2% је забележена у сектору **Експлоатације угља**.

Кумулативно посматрано, **индустријска производња АП Војводине је 2024. години**, у односу на претходну годину, **забележила раст од 2,7%**. Раст производње је забележен у сектору **Прерађивачке индустрије, од 3,1% мг.** (уз допринос укупном расту од 2,9 п.п.), док је у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација забележен пад обима производње за 5,4% у односу на 2023. годину** (допринос 0,1 п.п.), као и у сектору **Рударство за 2,8% мг.** (допринос -0,1 п.п.).

Индекси индустријске производње АП Војводине
(Ø2023=100), са трендом кретања

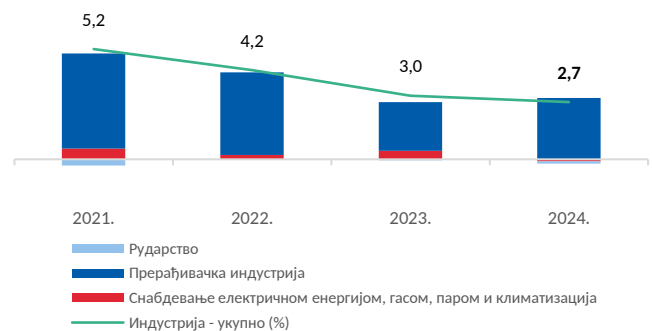

Кретање укупне индустријске производње и њених сектора у АПВ, 2024. године (мг. %)

Индустрија АП Војводине у највећој мери почива на Прерађивачкој индустрији, која је чинила **94,8%** укупне производње у току 2024. године. У Прерађивачкој индустрији Покрајине, посматрано по областима делатности, доминирају Производња прехранбених производа (15,7% укупне прерађивачке индустрије Војводине у 2024.), Производња основних фармацеутских производа и препарата (14,2%), Производња електричне опреме (11,8%) и Производња кокса и деривата нафте (11,7%). **Рударство** је сектор који је реализовао **3,7%** укупне индустријске производње АП Војводине према подацима за 2024. годину, а **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 1,5%**.

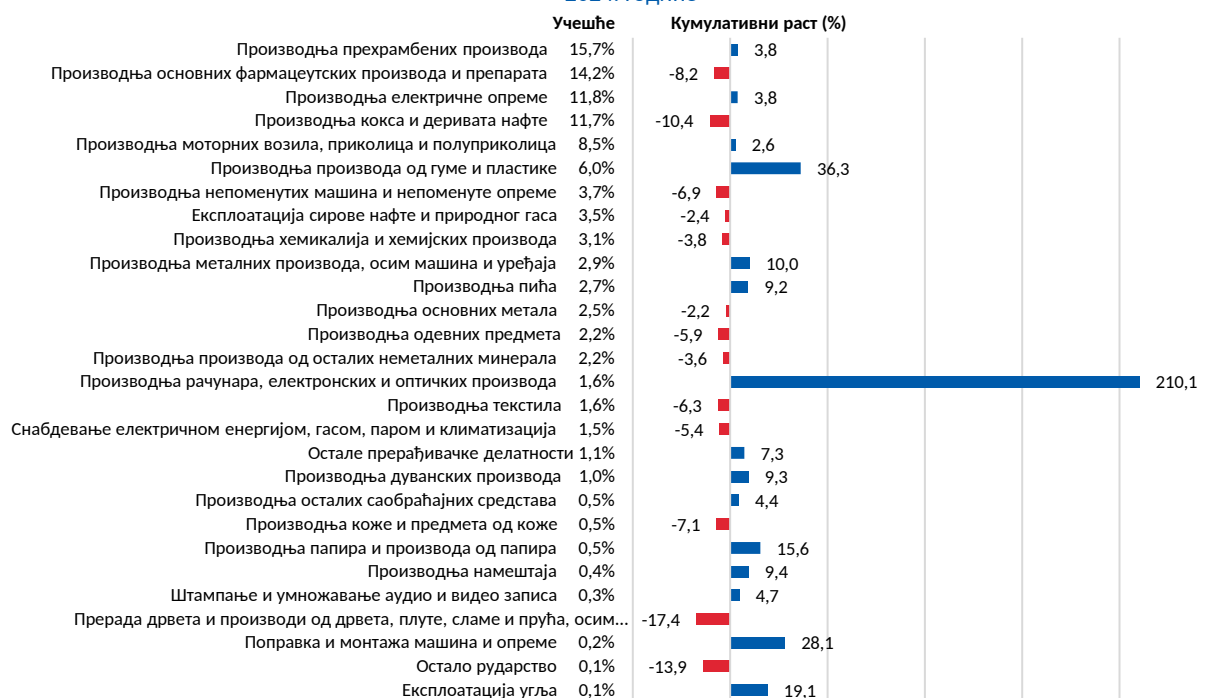
Индустрија АП Војводине (мг. стопе раста у %) и доприноси расту по секторима (у п.п.)

Посматрано **по областима делатности**, у 2024. години је **15 области индустријске производње АП Војводине**, које заједно чине **53% укупне индустрије Покрајине**, забележило **раст обима производње у односу на 2023. годину**. Највећи допринос расту укупне индустрије Покрајине у 2024. потекао је, као и на нивоу целе државе, од **Производње рачунара, електронских и оптичких производа (3,4 п.п.)**, која је повећана за **210,1%** у односу на 2023. годину. На другом месту је допринос **Производње производа од гуме и пластике (2,2 п.п.)**, која је у међугодишње у Војводини повећана за 36,3%, а следе доприноси области такође прерађивачког сектора, и то: **Производње прехранбених производа (раст 3,8% мг., допринос 0,6 п.п.)** и **Производње електричне опреме (раст 3,8% мг., допринос 0,4 п.п.)**.

Индустријску производњу АП Војводине су у 2024. години највише успоравале исте области делатности као и на нивоу целе земље: **Производње кокса и деривата нафте**, која је у односу на 2023. годину била мања за **10,4%** (допринос -1,2 п.п.) и **Производње основних фармацеутских производа и препарата**, која је **мг. била мања за 8,2%** (допринос такође -1,2 п.п.). Лош резултат у Производњи кокса и деривата нафте, као што је поменуто, је привременог карактера и последица ремонта рафинерије у Панчеву извођеног у пролеће 2024. године.

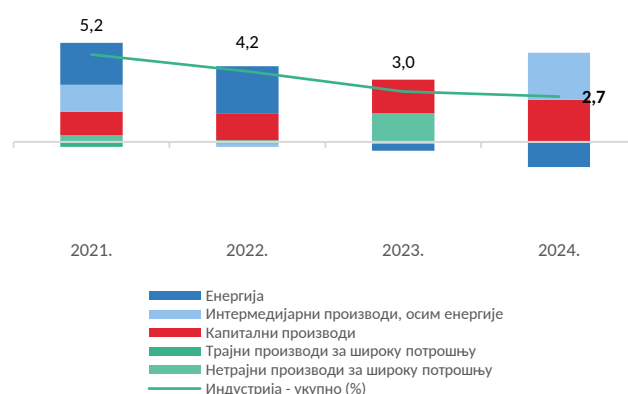
Индустријска производња АП Војводине по областима делатности, структура и стопе раста, 2024. године

Уколико се посматра **физички обим индустријске производње АП Војводине по појединачним производима**, прва три места су у 2024. години заузели исти производи као и претходне године. Највише је произведено **Осталих прекидача за напон до 1kV** (205 милиона комада, што је за 16% више у односу на 2023.), на другом месту су **Вишефазни мотори наизменичне струје, снаге од 7,5 kW до 37 kW** (произведено је 145 милиона килограма, за 9,3% више мг.), а на трећем месту **Хула-хоп чарапе, од синтетичког предива** (произведено је 66 милиона пари, што је за 8,4% више него 2023. године).

Кретање тренда укупне индустрије Покрајине, посматрано по наменским групама, показује да је у 2024. години међугодишње посматрано дошло до **раста у производњи Капиталних производа у Војводини** (за 15,5%), **Интермедијарних производа, осим енергије** (за 9,0%), **Трајних производа за широку потрошњу** (за 1,3%), производња **Нетрајних производа за широку потрошњу је била непромењена** у поређењу са 2023. годином, док је производња **Енергије смањена за 9,1%**. **Највећи допринос расту укупне индустрије Покрајине у 2024. години потекло је од производње Интермедијарних производа, осим енергије (2,8 п.п.) и Капиталних производа (2,5 п.п.)**. У структури индустријске производње АП Војводине, посматрано по наменским групама, доминирају **Нетрајни производи за широку потрошњу (35,0% у 2024.) и Интермедијарни производи, осим енергије (31,2%)**.

Индустрија Војводине (мг. стопе раста у %) и доприноси по наменским групама (у п.п.)

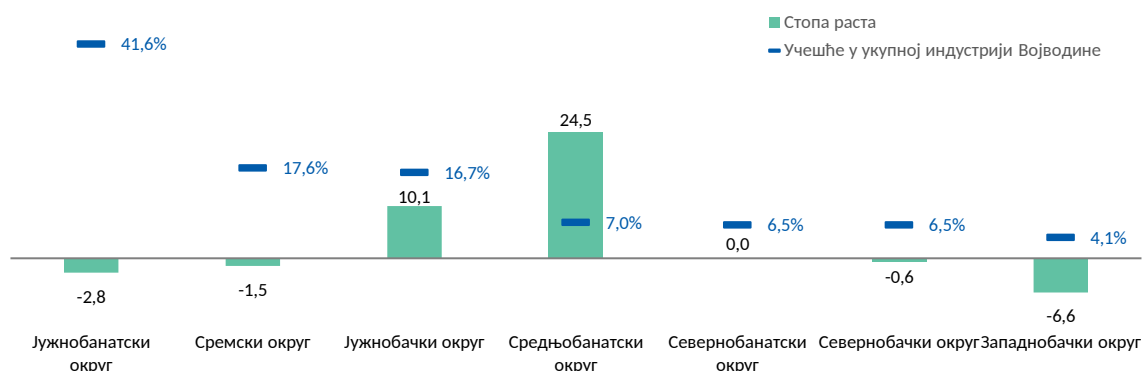
Посматрано по управним окрузима, **индустрија Јужнобанатског округа има доминантно учешће од 41,6%** у укупној индустријској производњи АП Војводине у 2024. години, али је забележила **смањење од 2,8%** у односу на 2023. годину. Индустрију овог округа опредељује пре свега **Фармацеутска индустрија (33,9% укупне индустријске производње округа)** и

Нафтна индустрија (27,9% индустрије округа). На другом месту по учешћу је **индустрија Сремског управног округа**, у којем је реализовано **17,6% укупне индустријске производње АП Војводине** у 2024., а која је **мг. смањена за 1,5%**, док је на трећем месту учешће **Јужнобачког управног округа**, у којем је реализовано **16,7% укупне индустрије Покрајине** у 2024., уз забележен **раст производње од 10,1% мг.** Посматрано у односу на 2023. годину, **међугодишње је највећи раст забележила индустријска проиизводња у Средњобанатском управном округу** (за 24,5% мг.).

Расту укупне индустријске производње Покрајине у 2024. години, посматрано по окрузима, **највише је допринела индустрија Средњобанатског управног округа** (1,7 п.п.), пре свега услед повећања обима Производње производа од гуме и пластике (за 186,4% мг.) и **индустрија Јужнобачког округа** (такође 1,7 п.п.), услед повећања обима **Производње рачунара, електронских и оптичких производа** (за 210,1% мг.).

С друге стране, **највећи негативан допринос** укупној индустрији Покрајине потекао је од **индустријске производње у Јужнобанатском округу** (-2,8 п.п.), која је мг. била мања за 2,8%, пре свега услед смањења Производње непоменутих машина и опреме (за 65,4% мг.) и Производње моторних возила и приколица (за 60,5% мг.). Производња је међугодишње смањена и у **Западнобачком округу** (за 6,6%, допринос -0,3 п.п.), **Сремском округу** (за 1,5% мг., допринос -0,3 п.п.) и Севернобачком округу (за 0,6% мг., допринос -0,04 п.п.). Индустријска производња Севернобанатског управног округа је у 2024. години, у поређењу са 2023., била непромењеног обима.

Индустрија Војводине по окрузима, 2024. године (учешће у укупној индустрији Покрајине и мг. стопе раста)

Залихе готових производа у индустрији АП Војводине су на крају 2024. године **биле непромењеног обима** у односу на крај 2023. године. Појединачно посматрано, забележено је **повећање залиха Интермедијарних производа, осим енергије** (за 11,7%), док су залихе **Нетрајних производа за широку потрошњу, Капиталних производа, Трајних производа за широку потрошњу и Енергије смањене**, за 0,9%, 9,2%, 10,1% и 11,0% у односу на 2023. годину, респективно посматрано.

Кључна претпоставка даљег одржавања растућег тренда укупне индустријске производње наше земље почива на осигуравању политичке стабилности, према речима МАТ-а. **Прерађивачки сектор и даље има потенцијал да подржи досадашњи растући тренд.** Међутим, неоптимистично делује још једно одлагање почетка производње новог електричног модела аутомобила у фабрици **FCA Srbija doo Kragujevac**, сада за март месец 2025. године. Такав сценарио није изненађујућ с обзиром на оцену да је тешко квантификовати директне и индиректне позитивне ефекте покретања производње новог модела, као и правити аналогију са производњом претходног модела „500L“. За разлику од тог времена, **Fiat**, тј. **Stellantis**, у чијем је саставу **FCA**, данас је попут целокупне аутомобилске индустрије у системској кризи. С друге стране, озбиљан ризик представља и евентуално санкционисање **Нафтне индустрије Србије (НИС)**, која је у већинском руском власништву. Колико је за укупну индустријску динамику био битан само застој у пословању Рафинерије нафте у Панчеву (део НИС групе) доказано је претходног пролећа када је извођен двомесечни ремонт и модернизација капацитета. Рафинерија производи моторна и авио-горива, течни нафтни гас, сировине за петрохемијску индустрију, уље за ложење, битумене и остале нафтне деривате не само за Србију већ и регион.

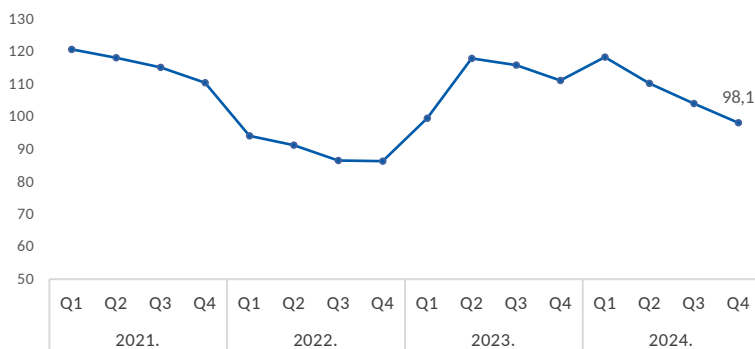
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

- Сектор грађевинарства је у 2024. години забележио већу активност у поређењу са 2023. годином. Вредност изведених грађевинских радова, у сталним ценама, на територији Републике Србије повећана је за 6,0%, док је вредност радова изведених на територији АП Војводине смањена за 3,6% у поређењу са 2023. годином.
- Посматрано према врсти грађевина, у 2024. години, изражено у сталним ценама, вредност радова изведених на зградама у АП Војводини повећана је за 10,2% мг., док је на осталим грађевинама вредност радова смањена за 8,0% мг.
- Само у четвртном кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, вредност изведених грађевинских радова на територији Републике Србије је смањена је за 1,4%, док је на територији АП Војводине смањена за 18,1%, у сталним ценама.
- У 2024. години је у Републици Србији издато 30.437 грађевинских дозвола, што је за 2,5% мање него у 2023. години. Од тога је на територији Војводине издато 12.270 грађевинских дозвола (40%), што је за 0,7% више него у 2023. години.
- Према грађевинским дозволама издатим у 2024. години, у Војводини је пријављена изградња 12.970 станова (за 29,8% више мг.), просечне површине 73 m² по стану.
- Просечна цена станова новоградње у АП Војводини је у првом полугодишту 2024. године износила 142.016 динара по m², што је за 15,9% више у односу на прво полугодиште 2023. године.

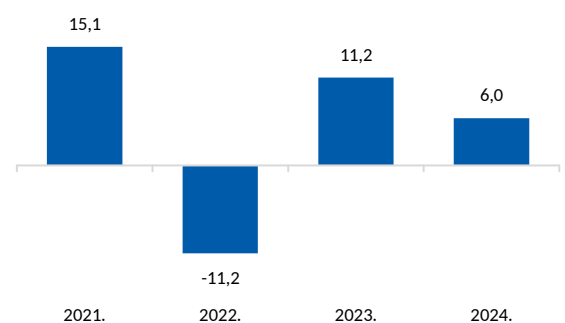
Грађевинска активност Републике Србије је у четвртм кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, посматрана према вредности изведених радова извођача из Републике Србије укупно (и у Србији и у иностранству), смањена за 1,4% у сталним ценама (а повећана за 0,1% у текућим ценама). Од укупне вредности изведених грађевинских радова у четвртм кварталу 2024. године, на територији Републике Србије изведено је 97% (а за 1,9% мг. мање у сталним ценама), док је преосталих 3% изведено на градилиштима у иностранству (за 19,5% више мг. у сталним ценама). Посматрано према врсти грађевина, вредност грађевинских радова на зградама у Србији, изражена у сталним ценама, повећана је у четвртм кварталу 2024. године, у односу на исти квартал 2023. године, за 11,9%, док је вредност радова на осталим грађевинама (саобраћајнице, цевоводи, сложене индустријске грађевине и сл.) опала за 8,6%.

Кумулативно посматрано, у 2024. години је грађевинска активност Републике Србије, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених радова извођача из Републике Србије (и у Србији и у иностранству), повећана за 6,0% (8,6% у текућим ценама) у односу на 2023. годину. Вредност радова изведених само у Србији повећана је реално за 6,0% мг. (8,7% у текућим ценама), док је вредност радова изведених у иностранству повећана за 2,9% мг. у сталним ценама (5,5% у текућим ценама). Посматрано према врсти грађевина, изражено у сталним ценама, кумулативна вредност радова изведених на зградама у Републици Србији је у 2024. години повећана за 8,6%, док је вредност радова на осталим грађевинама повећана за 4,9% мг. у односу 2023. годину.

Вредност изведених грађевинских радова у Републици Србији, у сталним ценама (мг. квартални индекси)

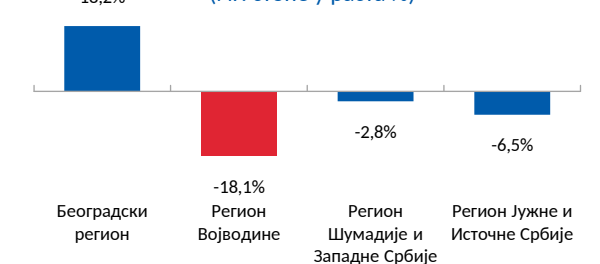
Грађевинска активност у Републици Србији, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

Посматрано по регионима, у четвртм кварталу 2024. године у односу на исти квартал 2023. године, вредност изведених грађевинских радова повећана је у Београдском региону (18,2%), док је вредност изведених радова у осталим регионима опала и то: у Региону Шумадије и Западне Србије (-2,8%), Региону Јужне и Источне Србије (-6,5%) и Региону Војводине (-18,1%).

Грађевинској активности у Београдском региону доприноси значајан раст радова и на стамбеним и на нестамбеним зградама. Поред „Београда на води“ и бројних стамбених комплекса, позитиван допринос је потекао од инфраструктурних пројеката планираних програмом „Експо 2027“.

Грађевинска активност по регионима Републике Србије, у сталним ценама, четврти квартал 2024. године (мг. стопе у раста %)

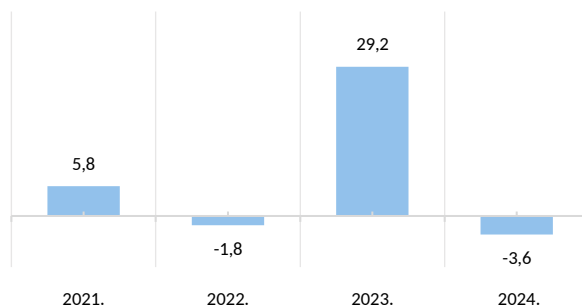
Смањењу грађевинске активности у Војводини у четвртм кварталу 2024. године (поменутих -18,1% мг.) допринело је значајније међугодишње смањење активности у виду радова на осталим грађевинама, за 29,4% у сталним ценама (28,3% у текућим ценама), док је грађевинска активност у виду радова изведених на зградама повећана, за 14,2% у сталним ценама (15,9% у текућим ценама) у односу на четврти квартал 2023. године. Значајнији пад вредности приметан је на изградњи мађарско - српске железнице (деоница Нови Сад - Суботица), што је у складу са планираном динамиком извођења радова на том пројекту.

Кумулативно посматрано, у 2024. години, у односу на 2023. годину, грађевинска активност на територији АП Војводине је била мања за 3,6% у сталним ценама (1,2% у текућим ценама). У АП Војводини, у 2024. години, у односу на 2023. годину, изражено у сталним ценама, вредност радова изведених на зградама у Војводини повећана је за 10,2%, док је вредност радова изведених на осталим грађевинама смањена за 8,0%.

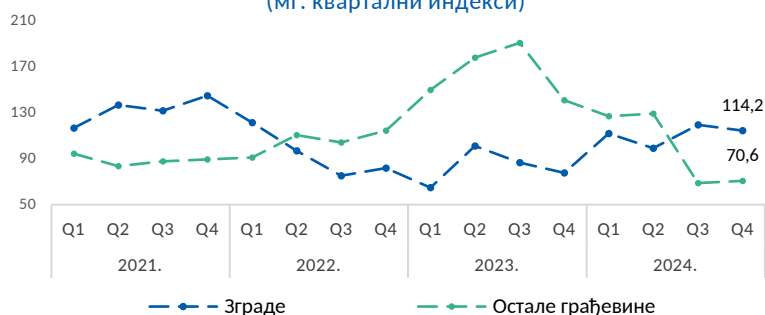
Вредност изведених грађевинских радова у АП Војводини, у сталним ценама (мг. квартални индекси)

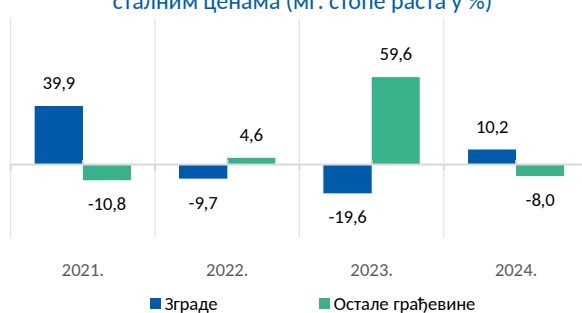
Грађевинска активност у АП Војводини, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

Вредност изведених грађевинских радова, према врсти грађевина, у АП Војводини, у сталним ценама (мг. квартални индекси)

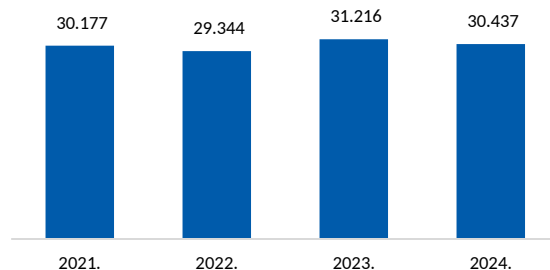
Вредност изведених грађевинских радова, према врсти грађевина, у АП Војводини, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

У Републици Србији је у децембру 2024. године издата 2.661 грађевинска дозвола, што представља повећање од 6,0% у односу на децембар 2023. године.

Укупно посматрано, у 2024. години је у Републици Србији издато 30.437 грађевинских дозвола, што је за 779 дозвола, односно за 2,5% мање у односу на број издатих дозвола у 2023. години. Највећи број издатих дозвола односи се на извођење радова на зградама (25.325, тј. 83%), док је остатак издат за радове на осталим грађевинама (5.112, тј. 17%). Међугодишње, број издатих дозвола за зграде је смањен за 1,7%, док је број дозвола издатих за остале грађевине смањен за 6,2%.

Број издатих грађевинских дозвола у Републици Србији

Посматрано по регионима, у 2024. години највише грађевинских дозвола издато је у Региону Војводине (12.270 тј. 40% од укупног броја издатих дозвола на нивоу целе земље), следе Регион Шумадије и Западне Србије (34%) и Регион Јужне и Источне Србије (15%), док је најмање дозвола у 2024. издато у Београдском региону (11%). У односу на 2023. годину, више грађевинских дозвола је издато у Региону Војводине (за 0,7%), док је број издатих грађевинских дозвола у осталим регионима смањен, и то: у Београдском региону за 8,3%, Региону Шумадије и Западне Србије за 5,2% и у Региону Јужне и Источне Србије за 0,1%.

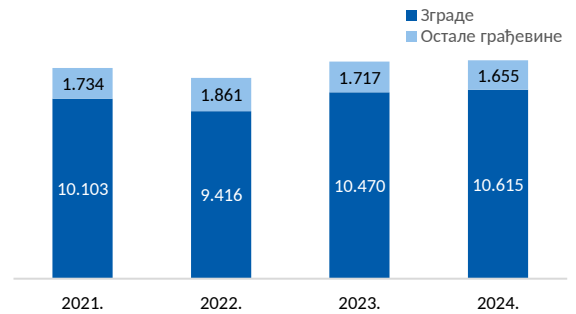
Издате грађевинске дозволе по регионима Републике Србије, 2024. године

Од укупног броја издатих дозвола на територији Војводине у 2024. години, **87% дозвола (10.615) је издато за зграде, а 13% (1.655) за остале грађевине.** У односу на 2023. годину, у Војводини је број издатих дозвола за **зграде повећан за 1,4%**, док је број дозвола издатих за **остале грађевине смањен за 3,6%**.

Ако се посматрају само зграде, **83% дозвола је у 2024. години у Војводини издато за стамбене зграде** (за 1,3% више мг.), а **17% за нестамбене зграде** (за 2,0% више мг.), док се код осталих грађевина највећи број издатих дозвола односио на **цевоводе, комуникационе и електричне водове (70%, али за 2,4% мање мг.)**.

Издате грађевинске дозволе у АП Војводини, према врсти грађевина

Према грађевинским дозволама издатим у 2024. години, у Војводини је **пријављена изградња 12.970 станова (за 29,8% више у односу на 2023. годину), просечне површине 73 m²**. Највећи број пријављене изградње станова је у **стамбеним зградама новоградње (97%)**, и то оним које броје три или више станова (88%, просечне површине 62 m²), 10% станова пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње са једним станом (просечне површине 154 m²), а најмање станова (2%) је пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње које броје два стана (просечне површине 113 m²).

Укупна предвиђена вредност радова у АП Војводини, према издатим дозволама у 2024. години, износи 310 млрд динара, што представља **смањење од 12,9%** у односу на 2023. годину. Предвиђена вредност радова **новоградње у АП Војводини за 2024. годину износи 83% од укупно предвиђене вредности грађевинских радова у Војводини у датом периоду.** Посматрано према управним окрузима АП Војводине, **највећа грађевинска активност очекује се у Јужнобачком округу (36%)**.

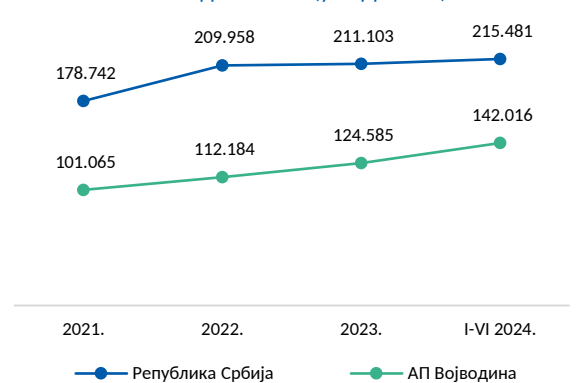
Предвиђена вредност радова према издатим дозволама, по окрузима АП Војводине, 2024. године (учешће)

Просечна цена станова новоградње у Републици Србији је у првом полугодишту 2024. године износила 215.481 динара по m², што представља **повећање од 0,8%** у односу на прво полугодиште 2023. године. **Просечна површина продатих новоизграђених станова је у истом периоду у Србији износила 54 m²**.

Просечна цена станова новоградње у АП Војводини је у првом полугодишту 2024. године износила 142.016 динара по m², што је за **15,9% више** у односу на прво полугодиште 2023. године. Цене станова у посматраном периоду кретале су се у интервалу **од 114.868 динара по m² у Шиду (која је мг. повећана за 12,0%), до 230.338 динара у Новом Саду (која је мг. повећана за 15,5%).** **Просечна површина продатих станова у Војводини је у првом полугодишту ове године износила 57 m²**.

Просечна цена продатих станова новоградње по m² (у РСД по m²)

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

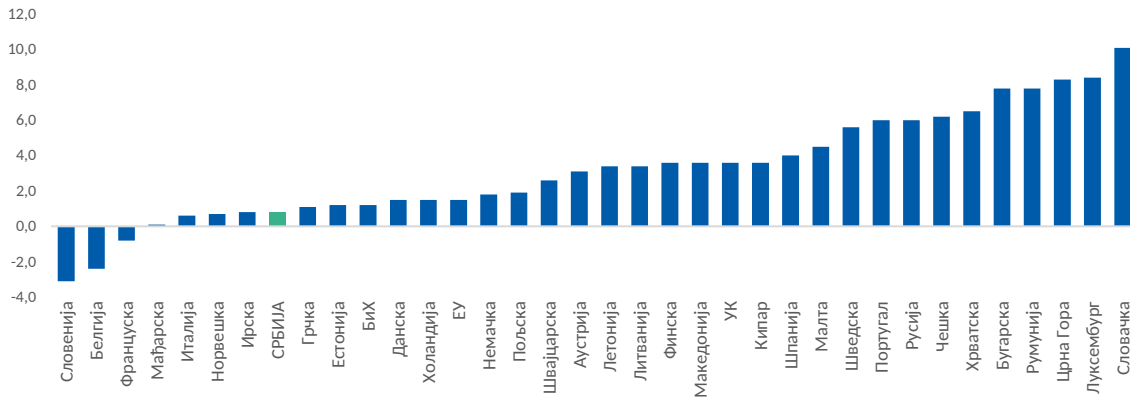
- Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у 2024. години, у односу на 2023. годину, повећан за 5,4% у сталним ценама, односно за 9,1% у текућим ценама.
- Промет робе у трговини на мало у АП Војводини је у 2024., у односу на 2023., забележио повећање од 6,7% у сталним ценама, односно од 9,9% у текућим ценама.
- Само у децембру 2024. године, у односу на децембар 2023. године, остварен је раст промета робе у трговини на мало у АП Војводини од 3,1% у сталним ценама, односно од 5,8% у текућим ценама.
- У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало у АП Војводини у 2023. години, у децембру 2024. године, промет је био већи за 17,4% у сталним ценама, односно за 21,8% у текућим ценама.
- На тржишту Републике Србије је у 2024. години, у односу на 2023. годину, промет прехранбених и непрехранбених производа повећан за 5,2% и 7,5%, респективно, у сталним ценама, док је промет моторних горива повећан за 1,6%.

Од средине 2023. године промет робе у трговини на мало у Републици Србији је прогресивно растао до јануара 2024. године, након чега следи успоравање, да би у другој половини 2024. (од јула до децембра), кретање дугорочног тренда прешло у стагнацију. Са успоравањем инфлације међугодишњи раст реалног промета се током претходних петнаест месеци вратио у позитивну зону, и тренутно се одржава на нивоу који осцилира око 5% изнад просека из 2023. године.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у 2024. години, у односу на 2023. годину, реално повећан за 5,4% (у текућим ценама за 9,1%), а **само у децембру 2024. у односу на децембар 2023. године, реално је био већи за 0,8%** (у текућим ценама за 4,1%).

Реални раст промета у трговини на мало у децембру 2024. године (мг. стопе у %)

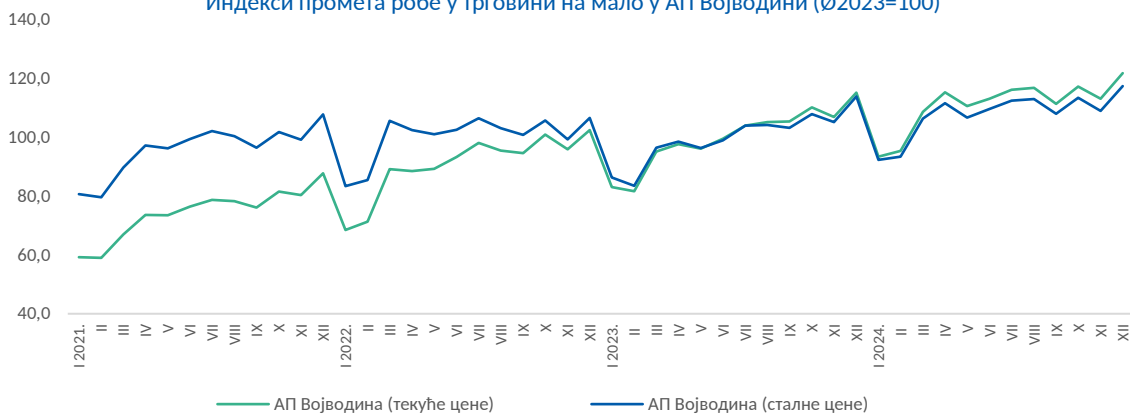
У АП Војводини је промет робе у трговини на мало у протеклој 2024. години реално повећан за **6,7%** (9,9% у текућим ценама), у односу на 2023. годину. Посматрано по месецима, међугодишњи раст реалног промета у Војводини се, са успоравањем инфлације, током претходних годину дана вратио у позитивну зону, а **у децембру 2024. је износио 3,1%** (5,8% у текућим ценама).

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, међугодишњи индекси (исти месец претходне године = 100)

	Дец. 2023.	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец. 2024.
Текуће цене	112,4	110,9	116	112,5	117,0	113,0	111,2	110,1	109,4	104,4	104,4	103,9	105,8
Сталне цене	106,5	105,6	111	108,7	112,3	108,8	108,3	106,5	106,9	103,4	103,2	101,8	103,1

Стопе раста промета у текућим ценама су и даље више него у сталним ценама, што је последица инфлације. **У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало у 2023. години, промет робе у трговини на мало је у децембру 2024. био већи - у Републици Србији за 15,5% у сталним ценама (21,0% у текућим ценама), а у АП Војводини за 17,4% у сталним ценама (21,8% у текућим ценама).**

Индекси промета робе у трговини на мало у АП Војводини (Ø2023=100)

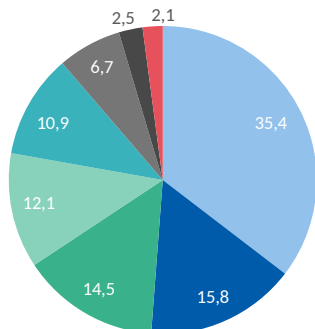

На месечном нивоу, у односу на новембар 2024. године, у децембру је промет робе у трговини на мало у Републици Србији повећан за 8,0% у сталним ценама (8,2% у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине промет био већи за 7,7%, и у сталним и у текућим ценама.

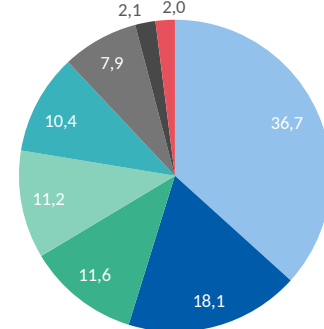
Посматрано по робним групама, према последњим подацима за четврти квартал 2024. године, у структури промета робе у трговини на мало, како у Републици, тако и на нивоу Покрајине, најзаступљенији су били Прехрамбени производи и алкохолна пића (35,4% и 36,7%, респективно), затим Горива, уља и мазива за моторна возила и мотоцикле (15,8% и 18,1%, респективно), те Остали непрехрамбени производи (14,5% и 11,6%, респективно).

Структура промета у трговини на мало, по робним групама, Република Србија, Q4 2024.

- Прехрамбени производи и алкохолна пића
- Горива, уља и мазива за моторна возила и мотоцикле
- Остали непрехрамбени производи
- Производи за домаћинство
- Фармацеутски, медицински, козметички и тоалетни производи
- Дуван
- Информационо-комуникацијска опрема
- Производи за културу и рекреацију

Структура промета у трговини на мало, по робним групама, АП Војводина, Q4 2024.

- Прехрамбени производи и алкохолна пића
- Горива, уља и мазива за моторна возила и мотоцикле
- Остали непрехрамбени производи
- Производи за домаћинство
- Фармацеутски, медицински, козметички и тоалетни производи
- Дуван
- Информационо-комуникацијска опрема
- Производи за културу и рекреацију

Ако се промет у трговини на мало посматра по основним агрегатима КД, у Србији је у 2024. години, у односу на претходну годину, и номинално и реално забележен раст промета у свим робним групама - и то у промету хране, пића и дувана (за 5,2% у сталним ценама, а 9,6% у текућим ценама), затим у промету непрехрамбених производа, осим моторних горива (за 7,5% у сталним ценама, а 10,8% у текућим ценама), док је промет моторних горива најмање повећан (за 1,6% у сталним ценама, односно 4,7% у текућим ценама).

Упркос нешто нижој инфлацији, у неколико европских земаља је током 2024. године забележен пад стандарда грађана, мерен реалним прометом у трговини. Према проценама Евростата, у децембру 2024. године, у поређењу са новембром, сезонски обим малопродаје је додатно смањен, за 0,2% у еврозони и за 0,3% у Европској унији.

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

- Укупан број долазака туриста у Војводину је у 2024. години повећан за 2,2% у односу на 2023. годину. Од укупног броја долазака, 49% су били домаћи, а 51% страни туристи. Број долазака домаћих туриста повећан је за 2,6% мг., док је број долазака страних туриста повећан за 1,7% мг.
- Број регистрованих ноћења туриста у Војводини је у 2024. години повећан за 2,3% у односу на претходну годину. Од укупног броја ноћења, 48% су остварили домаћи, а 52% страни туристи. Број ноћења домаћих туриста смањен је за 1,6% мг., док је број ноћења страних туриста повећан за 6,1% мг.
- Највећи број долазака и ноћења туриста у Војводини је у 2024. години регистрован у Новом Саду, и то за 1,8% долазака више, односно за 2,2% ноћења више у односу на 2023. годину.
- Посматрано према земљи порекла страних туриста, у Војводини су током 2024. године највећи број и долазака и ноћења остварили туристи из Руске Федерације.
- У 2024. Години је девизни прилив од туризма у Републици Србији износио 2,7 млрд евра, што је за 7,9% више од девизног прилива оствареног у 2023. години.

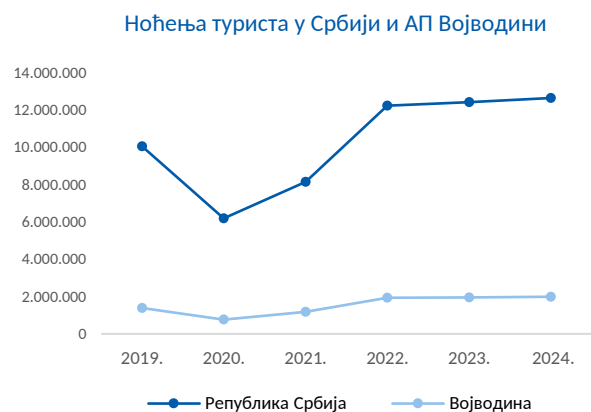
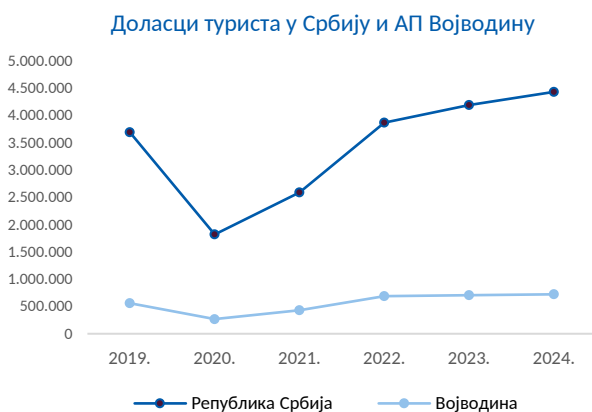

Укупан број туристичких долазака у Србију је у 2024. години износио **4.432.751**, што је за **5,7% више** у односу на, по туристичком промету изузетну, 2023. годину, те се **2024. година** може сматрати **до сада најуспешнијом годином за туризам Србије**. Од укупног броја регистрованих долазака, 46% су остварили домаћи, а 54% страни туристи. Србију је у 2024. години посетило 2,4 милиона страних туриста чиме је оборен рекорд посећности у односу на последњх 20 година. Велики број директних летова националне авио-компаније Ер Србије ка свим најважнијим дестинацијама је био пресудан фактор за брз повратак страних гостију. Према извештају Европске туристичке комисије, Србија је и 2024. године била на првом месту у Европи по стопи раста долазака и ноћења туриста из иностранства у поређењу са периодом пре пандемије коронавируса.

У Војводини је укупан број долазака туриста у 2024. години износио **722.937** (49% су били доласци домаћих, а 51% доласци страних туриста), што је за **2,2% више** у односу на 2023. годину. **Само у децембру 2024. године, Војводину је посетило 49.065 туриста**, што је за **4,5% мање** у односу на децембар 2023. године.

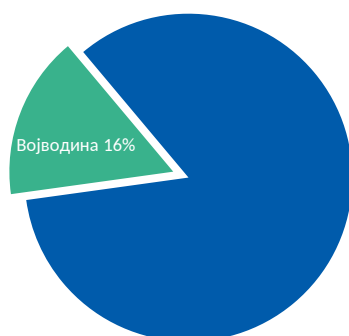
Укупан број регистрованих ноћења туриста у Републици Србији је у 2024. години износио **12.662.151**, што је за **1,8% више** у односу на претходну годину. Од укупног броја регистрованих ноћења, 52% су била ноћења домаћих, а 48% ноћења страних туриста.

Укупан број регистрованих ноћења туриста у Војводини је у 2024. години износио **1.993.267** (48% су била ноћења домаћих туриста, а 52% страних туриста) што је за **2,3% више** у односу на регистрован број ноћења у 2023. години. **Само у децембру 2024. године, у Војводини је било регистровано 135.221 ноћење туриста**, што је **једнако** броју ноћења у децембру претходне године.

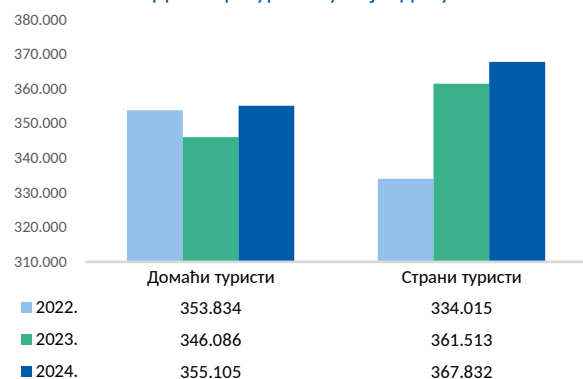

Доласци туриста у Војводину су у 2024. години учествовали са **16% у укупним доласцима туриста у Републику Србију у истом периоду** (при томе је учешће у доласцима домаћих туриста износило 17%, односно 15% у доласцима страних туриста). **Број долазака домаћих туриста у Војводину је 2024. године за 2,6% повећан** у односу на 2023. годину, док је број долазака **страних туриста повећан за 1,7%**.

Доласци туриста у Србију, 2024. године

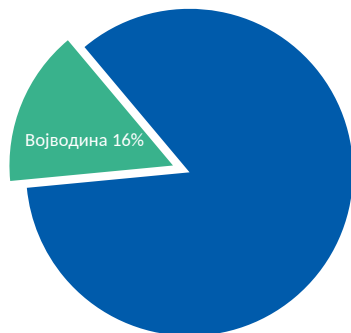

Доласци туриста у Војводину

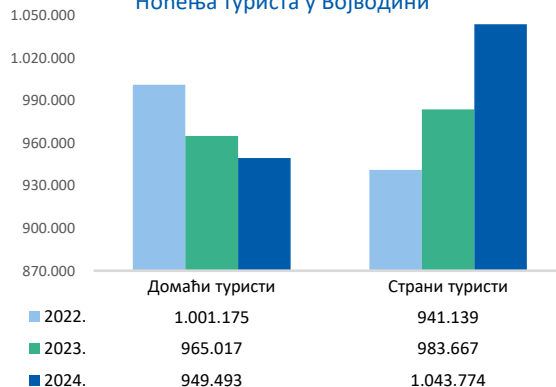

Регистрован број ноћења туриста у Војводини је у 2024. години чинио **16% од укупног броја ноћења туриста регистрованих на нивоу целе државе** у истом периоду, и то 14% укупног броја ноћења домаћих туриста, односно 17% ноћења страних туриста. **Број ноћења домаћих туриста у Војводини је 2024. године, у односу на 2023. годину, био за 1,6% мањи, док је број ноћења страних туриста забележио пораст од 6,1% мг.**

Ноћења туриста у Србији, 2024. године

Ноћења туриста у Војводини

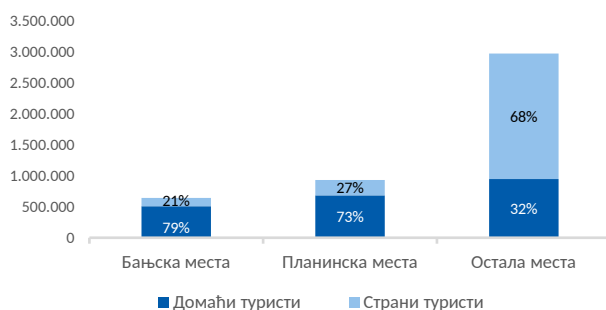
У Србији су најфреквентније посећивана туристичка места у 2024. години, изражено бројем ноћења туриста, била **Остала туристичка места**, са 7.558.835 ноћења (**60%**), што је за **5,7% више** него 2023. године. У ову категорију места спадају **Београд** (3.712.038 ноћења) и већи градови Србије, као што су **Нови Сад** (580.673 ноћења), **Ниш** (346.240 ноћења) и **Суботица** (320.915). **Већину посетилаца Београда чинили су страни туристи (86%),** а слична ситуација забележена је и у **Новом Саду, где је око 74% посетилаца било из иностранства.**

Планински центри Србије, друга по реду категорија места према броју туристичких ноћења у Србији, су у 2024. години забележили 2.906.154 ноћења туриста (**23%**), што је за **3,1% више** него 2023. године. **Златибор** је привукао највећи број туриста (1.221.605 ноћења), који су у највећем броју били из Србије (72%). На **Копонику** су остварена 636.042 ноћења, од којих такође већина из Србије (76%). **Ове две планине су у 2024. години угостиле око 64% укупног броја туриста** који су ноћили у планинским центрима Србије у датом периоду.

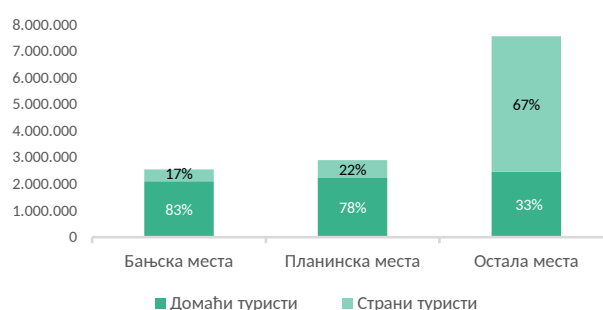
У **Бањским местима Србије** остварено је 2.555.456 ноћења (**20% укупних ноћења**), што је за **9,2% мање** него у 2023. години. Бањски туристи су већином били из Србије (83%). Најпосећенија је била **Врњачка Бања**, са 626.198 ноћења, а следе **Сокобања** (493.094 ноћења), **Бања Врдник** (228.740) и **Луковска бања** (194.002).

Бањска и планинска места у Србији, углавном посећују домаћи туристи, док у Осталим туристичким местима односно већим градовима, већину посетилаца чине страни туристи.

Доласци туриста у Србију по изабраним туристичким местима, 2024. године

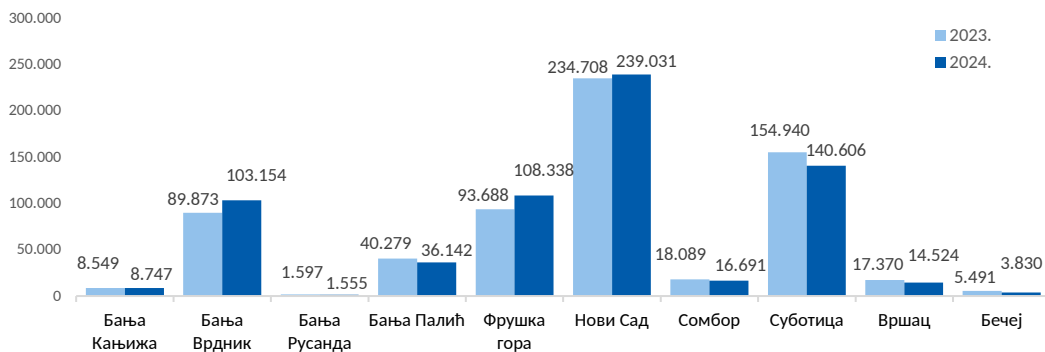

Ноћења туриста у Србији по изабраним туристичким местима, 2024. године

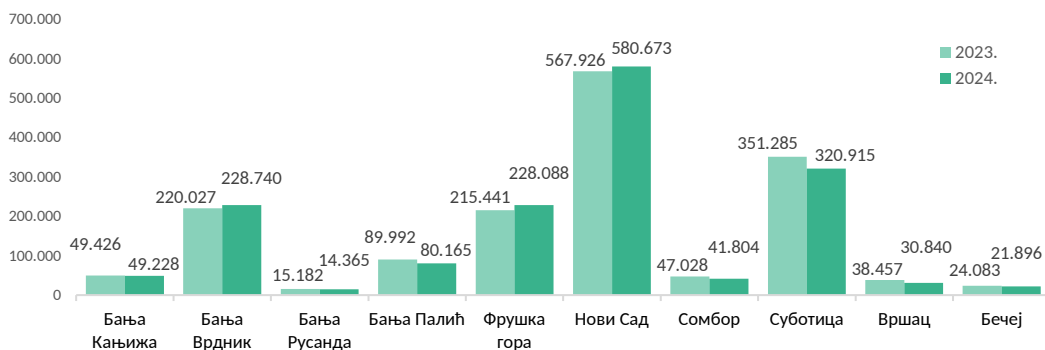
Посматрано по изабраним туристичким местима, **мерено бројем долазака туриста**, у Војводини је у 2024. години **најпосећенији био Град Нови Сад**, где је забележен 239.031 долазак туриста, што је за 1,8% више него у 2023. години. Већину посетилаца Новог Сада у 2024. чинили су страни туристи (66%). У **Новом Саду је само у децембру 2024. забележено 16.900 долазака туриста, што је за 11,1% мање** у поређењу са децембром 2023. године.

Доласци туриста у Војводину, по изабраним туристичким местима

Највише ноћења у Војводини је у 2024. години регистровано такође у Новом Саду (580.673), и то за 2,2% више него у 2023. години. Већину ноћења у Новом Саду остварили су страни туристи (74%). У Новом Саду су само у децембру 2024. забележена 41.162 ноћења туриста, што је за 6,9 мање у поређењу са децембром 2023. године.

Ноћења туриста у Војводини, по изабраним туристичким местима

Посматрано према земљи порекла страних туриста, Србију су у 2024. години, мерено бројем долазака, у највећем броју посетили туристи из Турске (232.527 долазака, што је за 15,4% више него у 2023. години), док су, мерено бројем регистрованих ноћења, најбројнији били туристи из Руске Федерације (622.381 ноћење, што је за 6,5% мање у односу на 2023. годину). Из групе ваневропских земаља, највећи број долазака и ноћења у Србију су у 2024. остварили туристи из Кине (7% укупних долазака и 7% укупних ноћења страних туриста), што је за 70,0% и 43,2%, респективно, више у односу на 2023. годину.

На нивоу Војводине, међу страним туристима, највећи број и долазака и ноћења у 2024. години остварили су туристи из Руске Федерације (38.106 долазака, тј. 10%, односно 141.807 ноћења, тј. 14%).

Доласци страних туриста у Војводину према земљама из којих долазе, 2024. године

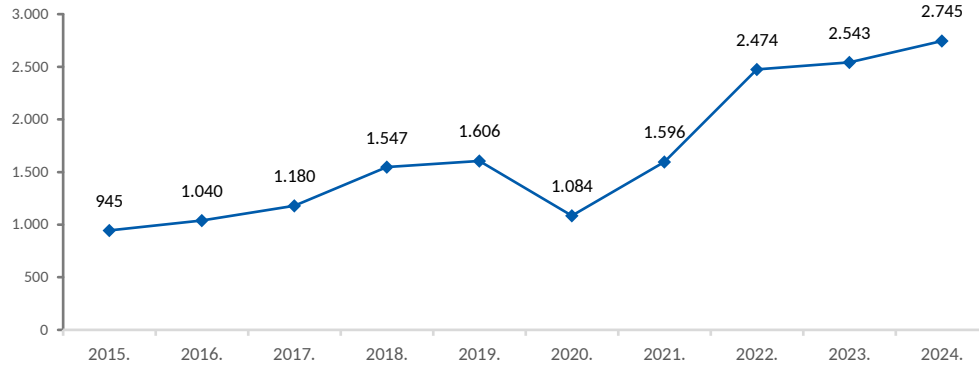
Ноћења страних туриста у Војводини према земљама из којих долазе, 2024. године

Према последњим подацима НБС-а, **укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији је у 2024. години износио 2,7 млрд евра, што је за 202 млн евра, тј. 7,9% више** у односу на девизни прилив остварен у 2023. години.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији (у млн евра)

Цене угоститељских услуга у Србији су у 2024. години, у односу на 2023., у просеку порасле за 11,8%, а највећи раст су забележиле цене преноћишта (за 18,1%). У Војводини су у 2024. години, у односу на 2023. годину, цене угоститељских услуга порасле у просеку за 10,3%. Највећи раст у Војводини забележиле су такође цене преноћишта (13,1%), а потом и цене безалкохолних пића (10,3%), док су цене алкохолних пића порасле за 10,2%, а цене хране за 9,8%.

Индекси цена угоститељских услуга у Републици Србији и АП Војводини

	Република Србија			АП Војводина		
	XII 2024	XII 2024	Ø 2024	XII 2024	XII 2024	Ø 2024
	XI 2024	XII 2023	Ø 2023	XI 2024	XII 2023	Ø 2023
Укупно	101,2	114,1	111,8	100,6	108,1	110,3
Храна	102,1	112,2	110,1	100,8	106,5	109,8
Алкохолна пића	101,3	113,1	110,5	100,4	109,9	110,2
Безалкохолна пића	101,5	115,3	112,5	100,5	107,8	110,3
Преноћишта	98,2	120,7	118,1	99,9	114,5	113,1

VIII. СПОЉНА ТРГОВИНА

- Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије је у 2024. години износила 68,2 млрд евра и у односу на 2023. годину била је већа за 4,1%. Извоз Републике Србије је износио 29,2 млрд евра и међугодишње је повећан за 1,8%, а увоз 39,0 млн евра, што је за 5,9% више у односу на 2023.
- У Војводини је реализовно 33% укупне спољнотрговинске робне размене Републике Србије у 2024. години. Укупна војвођанска размена са иностранством је у 2024. износила 22,3 млрд евра и била је већа за 2,2% од размене забележене у 2023. години.
- Извоз АП Војводине је у 2024. години износио 9,7 млрд евра, што је за 1,5% више у односу на извоз 2023. године, док је увоз износио 12,5 млрд евра и био повећан за 2,8% у односу на 2023. годину, тако да је забележен дефицит у робној размени са иностранством, у вредности 2,8 млрд евра.
- Прерађивачка индустрија је сектор са доминантним учешћем како у извозу (91,4%), тако и у увозу АП Војводине (62,1%) у 2024. години. У увозу се истакао и сектор Рударство, са учешћем од 20,1% у посматраном периоду.
- Из Војводине је током 2024. године највише извезено прехранбених производа (12,3%) и електричне опреме (11,8%), док се у увозу истицао увоз нафта и гаса (19,8%) и некласификоване робе по КД (13,4%).
- Најзначајнији спољнотрговински партнер АП Војводине у 2024. години је Немачка, како када је реч о извозу (18,4% укупног извоза АП Војводине у 2024. години пласирано је у Немачку), тако и увозу (15,4% укупног увоза у 2024. години).

VIII.1. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Екстерну позицију Републике Србије је у 2024. години окарактерисао пораст и извоза и увоза робе и услуга у односу на претходну годину. У децембру 2024. је шести месец заредом увећана вредност спољнотрговинске робне размене Србије - у износу од 5,8 млрд евра је за непуних 300 млн евра, тј. 5,5% била већа од размене забележене у децембру 2023. године. Робни извоз Републике Србије је у децембру износио 2,2 млрд евра и за 2,1% је био виши него у децембру 2023. године, док је робни увоз износио 3,5 млрд евра и за 7,8% је био виши међугодишње посматрано.

Посматрано на нивоу целе године, Србија је у 2024. години забележила спољнотрговинску робну размену у укупном износу од 68,2 млрд евра, што је за 2,7 млрд евра, тј. 4,1% више него 2023. године. Робни извоз Републике Србије је у 2024. години износио 29,2 млрд евра, што је за 1,8% више у односу на 2023. годину (упркос нижој ектерној тражњи), док је робни увоз износио 39,0 млрд евра, што је за 5,9% више у односу на 2023. годину.

Већи увоз од извоза имплицирао је дефицит Републике Србије у робној размени са иностранством у 2024. години, у вредности од 9,9 млрд евра, који је за 1,6 млрд евра, тј. 19,9% већи од дефицита забележеног у 2023. години. Такво кретање извоза и увоза утицало је на благо смањење покривености робног увоза извозом у Србији, са 78% колико је износила у 2023. години, на 75% у 2024. години.

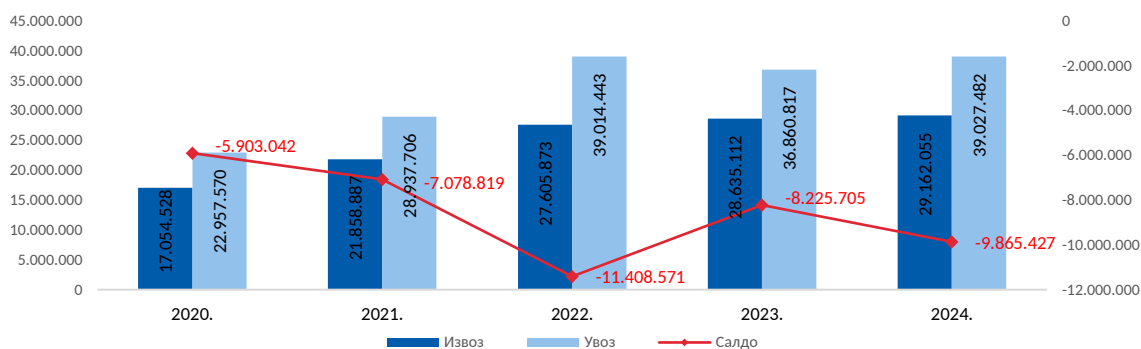
Извоз услуга Републике Србије је наставио да бележи двоцифрене стопе раста и у 2024. години (10,4% мг.), вођен растом извоза ИКТ и туристичких услуга, при чему је истовремено и увоз услуга остварио раст од 17,2% мг. у 2024. години, уз позитиван допринос свих категорија, а највише туристичких услуга.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
2024.	29.162.055	101,8	39.027.482	105,9	68.189.537	104,1	-9.865.427
2023.	28.635.112	103,7	36.860.817	94,5	65.495.928	98,3	-8.225.705
2022.	27.605.873	126,3	39.014.443	134,8	66.620.316	131,2	-11.408.571
2021.	21.858.887	128,2	28.937.706	126,0	50.796.593	127,0	-7.078.819
2020.	17.054.528	97,3	22.957.570	96,2	40.012.098	96,6	-5.903.042

*у 000 евра

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије (у хиљадама евра)

Посматрано према економској намени ЕУ³, Србија највише извози Интермедијарне производе (42,4% укупног извоза у 2024.), следи извоз Капиталних производа (22,6%). На раст укупног извоза у 2024. највише је утицао извоз Интермедијарних производа, који је повећан за 4,9% мг., као и извоз групе Некласификовано по намени ЕУ, који је повећан за 22,6% мг. Код осталих група такође је забележен мг. раст извоза, осим код Енергије, чији је извоз био мањи за 33,5% мг. Највеће учешће у увозу Републике Србије такође имају Интермедијарни производи (34,7% у 2024. години). На раст укупног увоза у 2024. години, посматрано према економској намени, највише је утицао повећан увоз Интермедијарних производа (за 6,3% мг.) и Капиталних производа (за 10,7% мг.). Увоз и осталих група је мг. повећан, осим Енергије, где је због нормализације цена енергената и осталих сировина забележено смањење вредности увоза, за 12,4% мг.

³ Главне индустријске групације према економској намени: <https://www.stat.gov.rs/media/2635/indnamenai2010.pdf>

Посматрано по секторима делатности, **Прерађивачка индустрија**, која од свих сектора делатности има највеће учешће у укупном извозу Републике Србије (**87,0%** у 2024. години), као резултат остварених инвестиција из претходног периода, у 2024. години је остварила **раст извоза од 2,7%** у односу на 2023. годину и **мг. раст извоза од 2,0% у самом децембру 2024. године**. У извозу Прерађивачке индустрије Србије у 2024. години највеће учешће су имале следеће области делатности: **Производња електричне опреме (11,1%**, где се готово трећина извоза области пласира на тржиште Немачке), **Производња прехранбених производа (11,0%**, где се 12,5% овог извоза пласира на тржиште Босне и Херцеговине), затим **Производња моторних возила и приколица (10,5%**, где је Немачка најважнија извозна дестинација) и **Производња основних метала (10,4%**, од којег је 16,6% пласирано на тржиште Кине, а 15,4% на тржиште Турске). Међугодишњи раст извоза је забележен у **14 од 23 области Прерађивачке индустрије** у Србији у 2024. години, а готово целокупан прираст вредности извоза се може приписати компанијама које припадају области Производња основних метала, а следе доприноси извоза области Производња осталих саобраћајних средстава и Производња рачунара, електронских и оптичких производа.

Извоз Републике Србије по секторима делатности, 2024. године

Осим Прерађивачке индустрије, расту извоза Републике Србије у 2024. години допринео је и **повећан извоз сектора Пољопривреде и сектора Рударство**, док је **смањење извоза сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** имало негативан допринос.

Извоз сектора Рударство је био **на другом месту у 2024. години** према вредности оствареног извоза (учешће **5,5%** у укупном извозу), а **за 10,7% је био већи** у односу на 2023. годину, док се **на трећем месту** нашао извоз сектора **Пољопривреда, шумарство и рибарство (учешће 4,4%)**, који се захваљујући високим приносима јесењих култура из 2023. опоравио и у 2024. години остварио **раст од 29,0% мг.** Негативан допринос укупном извозу потекао је од **извоза сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (учешће 2,3%** у укупном извозу), који је услед високе базе из претходне године и смањеног хидроенергетског потенцијала, **међугодишње смањен за 46,4%**.

Посматрано **по артиклима**, из Србије је у 2024. години **највише извезено Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила**, у вредности од **1,6 млрд евра** (што чини **5,4% укупног извоза** у посматраном периоду), што је **за 5,2% мање** у поређењу са извозом овог артикла у 2023. години. Извоз **Руде бакра и концентрата**, у вредности од 1,5 млрд евра (учешће **5,1%**), нашао се на другом месту, при чему је **за 10,7% је био већи** него у 2023., док се на трећем месту нашао **извоз Катода и секција катода, од рафинисаног бакра**, у вредности од **1,2 млрд евра (учешће 4,3%)**, који је забележио **значајан међугодишњи раст, од 168,9%** (значајно је повећан извоз овог артикла у Турску и Кину). Четврто место је заузео **извоз Електричне енергије**, у вредности од **682,5 милиона евра (учешће 2,3%)**, који је међугодишње **смањен за 46,4%** (пре свега услед смањеног извоза у Румунију, потом Мађарску), док се на петом месту нашао **извоз Неразврстане робе по ЦТ⁴ – војне робе**, у вредности од **505,4 милиона евра (учешће 1,7%)**, који је био **већи за 65,7%** у односу на 2023. годину.

Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије

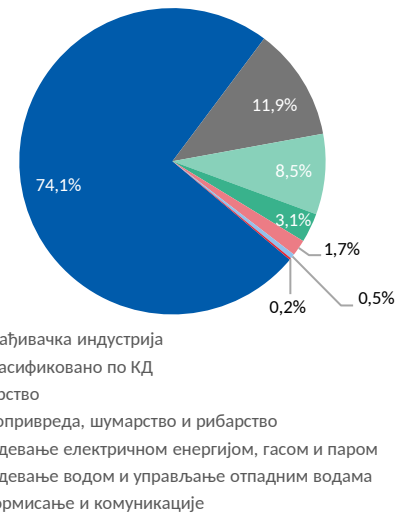
Назив производа	2023.			2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2023}{2022}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2024}{2023}$
УКУПНО	7.166 врста производа			7.024 врсте производа		
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	1.665.830	5,8%	116,3	1.579.640	5,4%	94,8
Руде бакра и концентрати	1.355.750	4,7%	80,7	1.501.016	5,1%	110,7
Катодe и секције катода, од рафинисаног бакра	462.083	1,6%	316,2	1.242.681	4,3%	268,9
Електрична енергија	1.274.308	4,5%	148,8	682.518	2,3%	53,6
Неразврстана роба по ЦТ-војна роба	304.956	1,1%	169,8	505.423	1,7%	165,7

⁴ На основу Методологије статистике спољне трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складштуењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

У увозу Републике Србије, посматрано по секторима делатности, као и код извоза, **највеће је учешће Прерађивачке индустрије (74,1% у 2024. години)**, чији увоз је **за 8,4% био већи** у односу на 2023. годину, а у којем су највише учествовале области: **Производња хемикалија и хемијских производа (11,5%), Производња непоменутих машина и опреме (9,9%) и Производња електричне опреме (9,0%)**. На другом месту је **увоз сектора Некласификовано по КД (11,9% укупног увоза Републике Србије у 2024. години)**, који је **повећан за 8,0% мг.**, док се на трећем месту налази **увоз сектора Рударство (учешће 8,5%),** који је **за 14,0% био мањи у односу на 2023. годину** (услед смањеног увоза нафте и гаса). Преостали увоз Републике Србије, посматрано по секторима делатности, су у 2024. години реализовали сектор **Пољопривреде, шумарства и рибарства (учешће 3,1%, уз мг. раст од 24,1%),** затим сектор **Снабдевање, електричном енергијом, гасом и паром (учешће 1,7%, уз мг. пад од 16,9%),** сектор **Снабдевање водом и управљање отпадним водама (учешће 0,5%, уз мг. раст од 19,7%)** и сектор **Информисање и комуникације (0,2% укупног увоза, уз мг. пад од 16,3%).**

Увоз Републике Србије по секторима делатности, 2024. године

Посматрано по артиклима, у Републику Србију је током 2024. године **највише увезено Неразврстане робе по ЦТ (укупно учешће 11,9%),** док је на другом месту **увоз Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове (3,8% укупног увоза)**. У Србију је током 2024. године увезено Нафте у вредности од 1,5 млрд евра, што је **за 16,7% мања вредност увоза** него 2023. године, док је **количински увоз нафте био мањи за 25,6% мг.**

Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије

Назив производа	2023.			2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2023/2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2024/2023
УКУПНО	8.422 врсте производа			8.454 врсте производа		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	3.013.560	8,2%	100,9	3.325.176	8,5%	110,3
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирове	1.791.372	4,9%	82,3	1.492.983	3,8%	83,3
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	1.280.466	3,5%	110,8	1.314.183	3,4%	102,6
Остали лекови, за малопродају	1.027.493	2,8%	94,9	1.111.267	2,8%	108,2
Гас природни у гасовитом стању	1.258.993	3,4%	77,0	993.767	2,5%	78,9

Највећи део извоза Републике Србије у 2024. години, упркос смањењу тражње, пласиран је на тржиште ЕУ (61,1%, уз мг. смањење од 1,6%), затим на тржиште **ЦЕФТА⁵ (15,4%, уз мг. повећање за 1,6%).** Када је реч о увозу, **више од половине увоза Републике Србије потекло је из земаља ЕУ у 2024. години (56,3%, уз мг. раст од 4,6%),** затим из земаља Азијско-пацифичког економског удружења⁶ (22,3%, уз мг. раст од 6,2%). Посматрано појединачно по земљама, Србија је у 2024. години забележила **робни извоз у 189 различитих земаља, односно увоз из 226 земаља.**

Немачка се у 2024. години задржала на водећој позицији земаља са којима Србија остварује робну размену, уколико се посматра укупна робна размена (на првом месту на листи извозних дестинација Републике Србије, са учешћем 14,3% у укупном робном извозу, односно на другом месту на листи земаља из којих је Србија бележила увоз у 2024. години, са учешћем 13,1% у укупном робном увозу). **Извоз Србије у Немачку је у 2024. години износио 4,2 млрд евра и био је за 3,5% мањи него 2023. године, док је увоз из Немачке износио 5,1 млрд евра, при чему је повећан за 6,0% мг.**

На **другом месту се налази извоз у Босну и Херцеговину, у коју је Србија пласирала 6,7% свог укупног робног извоза у 2024. години, а који је мг. био мањи за 1,4%. Кина је трећа најзначајнија извозна дестинација Републике Србије, са знатно бољим учешћем него раније – **удео Кине у укупном извозу Републике Србије је повећан са 4,0%, колико је износио у 2023. години, на 6,0% у 2024., због међугодишњег пораста робног извоза у ову земљу за значајних 53,1%. Осим у Кину,****

⁵ ЦЕФТА групација: БиХ, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

⁶ АРЕС - Руска Федерација, САД, Кина, Мексико, Канада, Сингапур, Република Кореја, Јапан, Вијетнам, Аустралија, Хонгконг, Тајланд, Брунеј, Малезија, Индонезија, Тајван - Кинеска Провинција, Перу, Филипини, Чиле, Нови Зеланд.

извоз Републике Србије је међугодишње значајно повећан и у Турску, за 84,3% у односу на 2023. годину (Турска се налази на деветом месту на листи извозних дестинација Републике Србије у 2024.). Србија је током 2024. године на тржишту Кине и Турске пронашла алтернативу за пригушену тражњу из ЕУ. Извоз у првих пет земаља чинио је 37,6% укупног робног извоза Републике Србије у 2024. години.

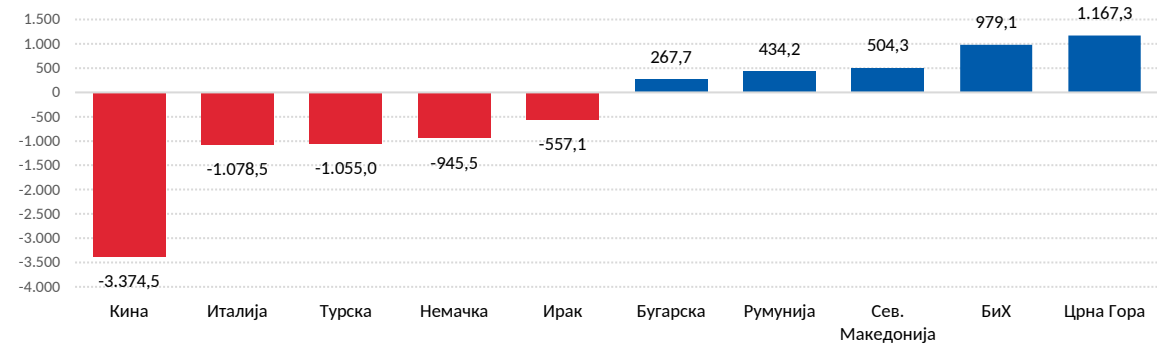
Када је реч о увозу, **Србија је највећи увоз током 2024. године забележила из Кине**, који је први пут током једне године премашио вредност робног увоза Републике Србије из Немачке (5,12 млрд евра наспрам 5,11 млрд евра). Увоз из Кине је у 2024. години у апсолутном износу **за 13,9% био већи** него 2023. године. **Кина је истовремено забележила повећање учешћа у укупном робном увозу Републике Србије – са 12,2% у 2023. години, на 13,1% у 2024. години**, чиме се изједначила са немачким уделом у укупном увозу Републике Србије у истом периоду. **Увоз из првих пет земаља чинио је 42,9% укупног робног увоза Републике Србије у 2024. години.**

Првих пет земаља у извозу и увозу Републике Србије, 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће (%)	Индекс	Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће (%)	Индекс
Немачка	4.166.150	14,3%	96,5	Кина	5.128.889	13,1%	113,9
БиХ	1.941.017	6,7%	98,6	Немачка	5.111.677	13,1%	106,0
Кина	1.754.424	6,0%	153,1	Италија	2.772.443	7,1%	103,3
Италија	1.693.950	5,8%	95,6	Турска	2.077.160	5,3%	120,0
Румунија	1.385.331	4,8%	95,9	Мађарска	1.661.355	4,3%	108,3

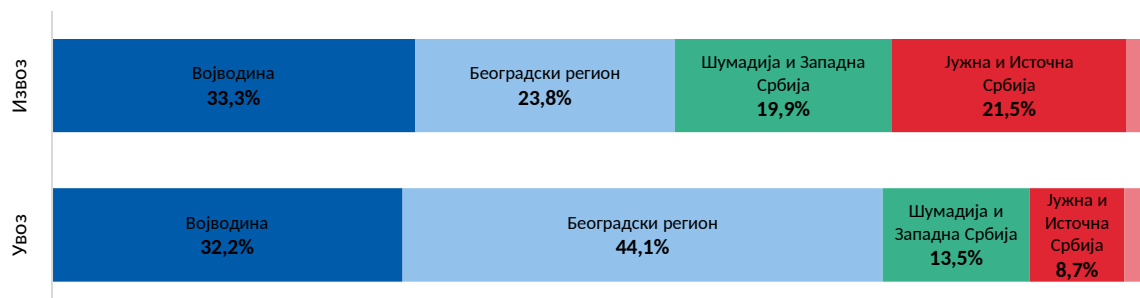
Највећи суфицит у робној размени у 2024. години, Србија је остварила са Црном Гором (у вредности од 1,2 млрд евра), док је највећи негативан салдо, односно **дефицит у робној размени забележен са Кином** (-3,4 млрд евра). Србија је током 2024. године у Црну Гору највише извозила прехранбене производе (16,8%), док је из Кине највише увезено робе неklasификоване по КД (19,8% укупног увоза из Кине у 2024.).

Спољнотрговински биланс Републике Србије по земљама, 2024. године (у млн евра)

Ако се робна размена посматра по регионима Републике Србије, **Војводина је остварила највећи проценат укупног републичког извоза у 2024. години (33,3%)**, док се у укупном увозу нашла на другом месту (32,2%), након Београдског региона (44,1%).

Извоз и увоз Републике Србије по регионима, 2024. године (учешће %)

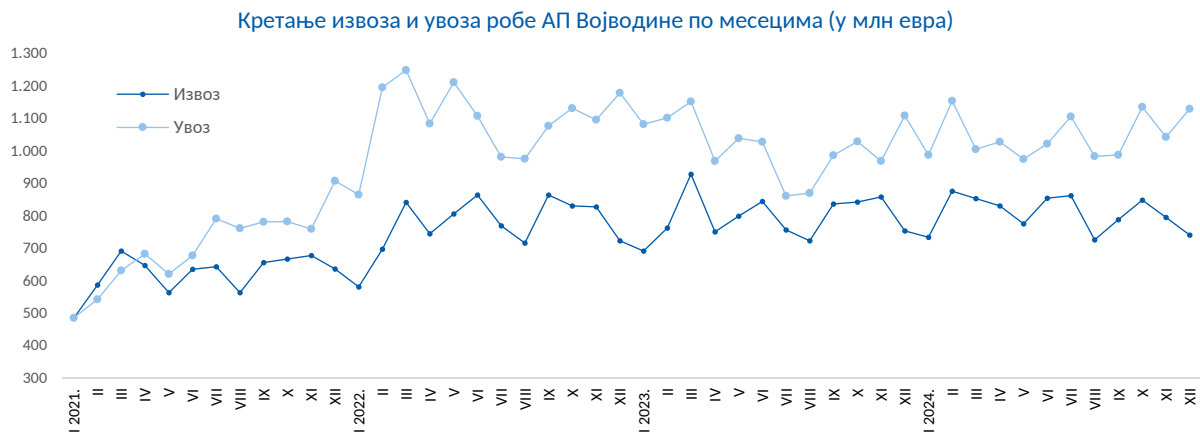

VIII.2. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА АП ВОЈВОДИНЕ

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине је у децембру 2024. године износила **1,9 млрд евра**, што трећи месец заредом представља међугодишње **повећање вредности робне размене**, за **0,3%** у односу на децембар 2023. године. **Робни извоз АП Војводине је у децембру 2024. године износио 740,8 млн евра** и био је за **2,0%**, мањи од извоза из истог месеца 2023. године, док је **робни увоз износио 1,1 млрд евра** и након једног месеца стагнације и два месеца међугодишњег раста, наставио раст и забележио **повећање од 1,9% у односу на децембар 2023. године**.

Робна размена АП Војводине у периоду децембар 2023. - децембар 2024. године, по месецима, међугодишњи индекси (исти месец претходне године = 100)

	Дец. 2023.	Јан.	Феб.	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септ.	Окт.	Нов.	Дец. 2024.
Извоз	104,3	106,1	114,8	92,0	110,0	96,7	100,6	113,3	100,0	93,7	100,3	92,4	98,0
Увоз	94,1	91,2	104,7	87,3	105,6	93,6	99,2	128,0	113,3	100,0	110,3	107,6	101,9
Укупна размена	97,9	97,0	108,8	89,4	107,5	94,9	99,8	121,1	107,3	97,1	105,8	100,5	100,3

Кумулативно посматрано, **укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине је у периоду јануар - децембар 2024. године износила 22,3 млрд евра** (што чини 33% укупне размене на нивоу целе државе у истом периоду), и за **2,2% је била већа** од робне размене остварене у истом периоду 2023. године.

Робни извоз АП Војводине је у 2024. години износио 9,7 млрд евра (што чини 33% укупног извоза Србије у истом периоду), и за **1,5% је био виши** у односу на извоз у 2023. години, док је **увоз робе у 2024. износио 12,5 млрд евра** (што представља 32% укупног увоза Србије у истом периоду), и за **2,8% је повећан у односу на 2023. годину**.

С обзиром на већи увоз од извоза, у АП Војводини је у 2024. години забележен **дефицит у робној размени са иностранством, у вредности од 2,8 млрд евра**, који је за 203,3 млн евра, тј. **7,8% већи** од дефицита забележеног 2023. године. Услед већег раста увоза од раста извоза, **покривеност робног увоза извозом у Војводини је у 2024. години благо опала на 77%**, са 79% колико је износила у 2023. години.

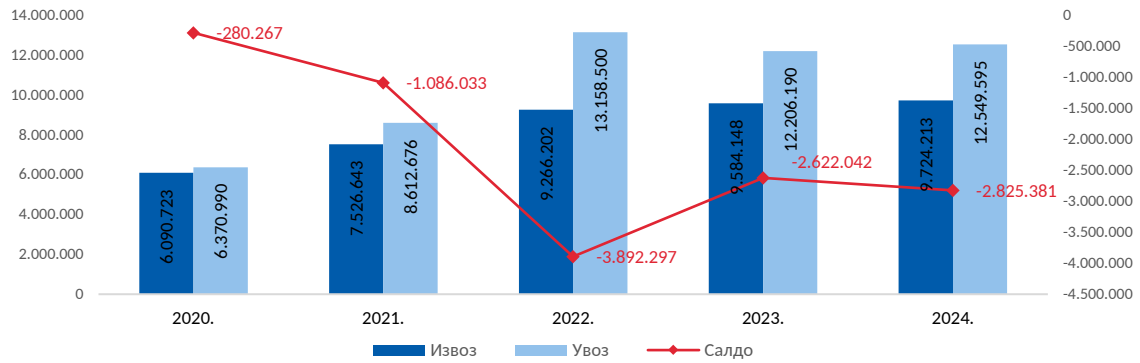
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
2024.	9.724.213	101,5	12.549.595	102,8	22.273.808	102,2	-2.825.381
2023.	9.584.148	103,4	12.206.190	92,8	21.790.338	97,2	-2.622.042
2022.	9.266.202	123,1	13.158.500	152,8	22.424.702	138,9	-3.892.297
2021.	7.526.643	123,6	8.612.676	135,2	16.139.319	129,5	-1.086.033
2020.	6.090.723	99,1	6.370.990	93,0	12.461.712	95,9	-280.267

*у 000 евра

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине (у хиљадама евра)

Посматрано према економској намени ЕУ, из Војводине се највише извозе **Интермедијарни производи (35,1% укупног извоза у 2024. години)**, а потом **Капитални производи (25,5%)**. На раст укупног извоза АП Војводине у 2024. највише је утицао повећан извоз робе из групе **Некласификовано по намени ЕУ (38,8% мг.)** и **Трајних производа за широку потрошњу (31,2%)**, а повећан је и извоз **Енергената (за 3,8% мг.)**, док је извоз преосталих група међугодишње смањен, при чему је **највише смањен извоз Интермедијарних производа (-6,2% мг.)**.

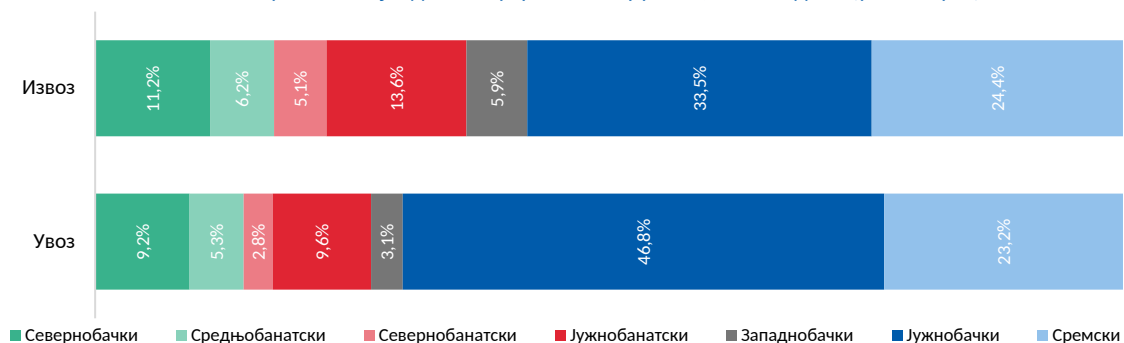
Највеће учешће у увозу АП Војводине, према наменским групама, имају такође **Интермедијарни производи (31,3% укупног увоза у 2024.)**, потом **Енергенти (22,6%)**. На раст укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду највише је утицао повећан увоз **Капиталних производа (за 14,0% мг.)**. И увоз преосталих група је у посматраном периоду међугодишње повећан, осим **увоза Енергената, који је смањен за 10,6% мг.** У Војводини је реализовано **63% укупног републичког увоза Енергената у 2024. години.**

Извоз и увоз АП Војводине по економској намени ЕУ, 2024. године

Посматрано према **управним окрузима, најважнију улогу у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има Јужнобачки округ**, у којем је реализовано **33,5% укупног робног извоза и скоро половина укупног робног увоза АП Војводине (46,8%) у 2024. години**. На другом месту је учешће **Сремског округа**, у којем је реализовано **24,4% укупног робног извоза и 23,2% укупног робног увоза АП Војводине током 2024. године**. У односу на 2023. годину, највеће међугодишње повећање извоза остварио је **Јужнобачки округ (за 13,4%)**, док је **највеће међугодишње повећање увоза забележио Средњобанатски округ (за 22,8%)**.

Извоз и увоз АП Војводине по управним окрузима, 2024. године (учешће у %)

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА, ПО КЛАСИФИКАЦИЈИ ДЕЛАТНОСТИ (КД 2010)

Прерађивачка индустрија представља сектор са доминантним учешћем у извозу АП Војводине (91,4% у 2024. години), а у односу на 2023. годину је забележила извоз мањи за 1,0%. У извозу Прерађивачке индустрије Покрајине највише учествују области: **Производња прехранбених производа (13,5%)** и **Производња електричне опреме (12,9%)**. У односу на 2023. годину, смањење извоза је забележено у **11 од 23 области Прерађивачке индустрије Војводине**, а највећи утицај на смањење укупног извоза Прерађивачке индустрије Покрајине у 2024. имао је извоз области **Производња електричне опреме** који је мг. смањен за 19,0%. С друге стране, **значајно повећање извоза** у односу на 2023. забележено је у оквиру области **Производња рачунара, електронских и оптичких производа, за 127,1% мг.** На другом месту је извоз сектора **Пољопривреда, шумарство и рибарство (7,6%)**, који је у односу на 2023. годину забележио **повећање од 44,2%** (пре свега услед **повећаног извоза кукуруза и пшенице**, који су заједно чинили више од половине укупног извоза целокупне пољопривреде Војводине у 2024. години, тј. 60,6%). Преостали извоз АП Војводине, посматрано по секторима делатности, чинили су извоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама (учешће 0,6%)**, **Информисање и комуникације (0,3%)** и **Рударство (0,1%)**.

Структура извоза АП Војводине по секторима делатности, 2024. године

Када је реч о увозу по секторима делатности, **Прерађивачка индустрија** је реализовала **62,1% укупног војвођанског увоза** у 2024. години, а међугодишње је забележила **повећање вредности увоза за 9,9%**. Области које су највише учествовале у укупном увозу Прерађивачке индустрије Војводине у 2024. су: **Производња непоменутих машина и опреме (12,3%)** и **Производња хемикалија и хемијских производа (11,3%)**. Повећање увоза је забележено у **оквиру 18 од 23 области Прерађивачке индустрије Покрајине** у 2024., а **највећи утицај** на повећање увоза читавог сектора имао је **повећан увоз Производње осталих саобраћајних средстава, за 245,5% мг.,** и **Производње кокса и деривата нафте, за 228,2% мг.** На другом месту је **увоз сектора Рударство (20,1% укупног војвођанског увоза у 2024.)**, који је у односу на 2023. био **мањи за 18,3%** (услед **смањеног увоза сирове нафте и природног гаса**, који је чинио 98,4% увоза читавог сектора Рударство у Војводини током 2024. године). **Увоз сектора Некласификовано по КД** је био на трећем месту у укупном увозу АП Војводине у 2024. (са учешћем **13,4%**), а који је **мг. повећан за 5,7%**, док се на четвртном месту нашао **увоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство (4,0%)**, који је међугодишње **био већи за 31,1%**. Преостали увоз АП Војводине чинили су увоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама (0,3%)** и сектора **Информисање и комуникације (0,1%)**.

Структура увоза АП Војводине по секторима делатности, 2024. године

Посматрано по областима делатности, из Војводине **највећи извоз** бележе управо области прерађивачке индустрије, и то:

Производња прехранбених производа – чији извоз је у 2024. години износио **1,2 млрд евра** (учешће **12,3%** у укупном извозу АП Војводине), уз **смањење од 2,2% у односу на 2023.** Највећа извозна тржишта биле су **Босна и Херцеговина (12,5%)** и **Италија (9,5%)**, а **гране са највећим учешћем** у извозу дате области АП Војводине: **Производња осталих прехранбених производа (22,3%, која је остварила мг. раст извоза од 4,9%)** и **Производња биљних и животињских уља и масти (учешће 20,8%, уз забележен мг. пад извоза од 5,1%).**

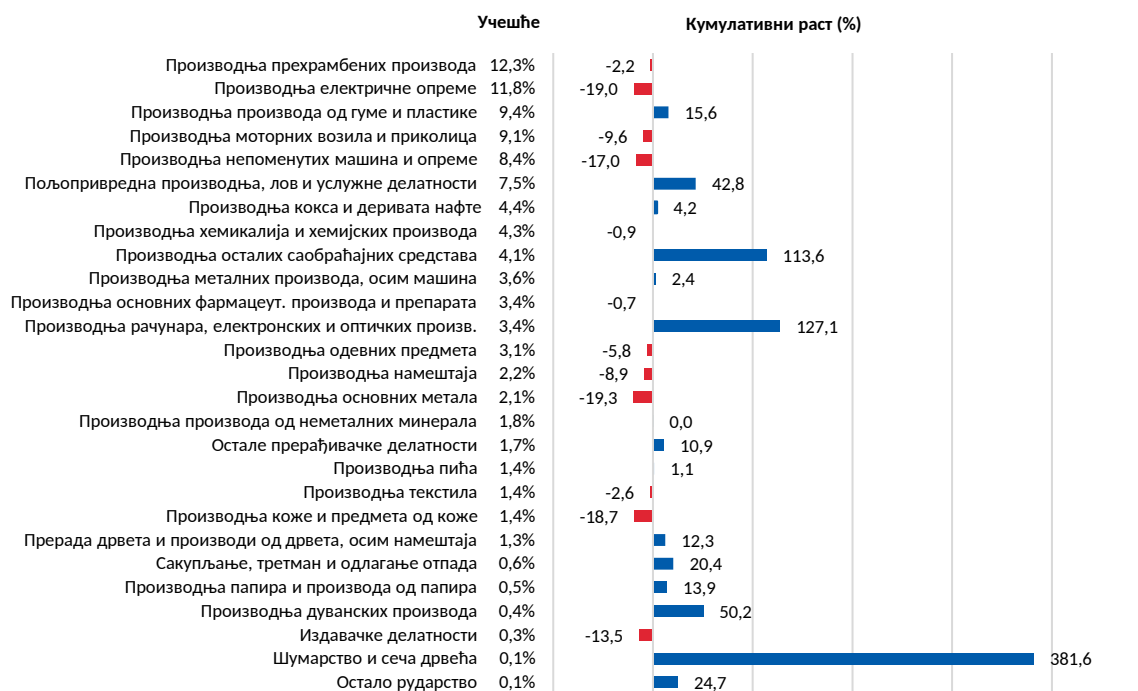
Производња електричне опреме, чији је извоз је у 2024. износио **1,1 млрд евра** (учешће **11,8%** у укупном извозу), а у односу на 2023. је био **мањи за 19,0%**. Више од половине извоза ове области АП Војводине је током 2024. године усмерено на **тржиште Немачке (52,9%)**, а грана са највећим учешћем је **Производња електромотора и опреме за дистрибуцију (66,9%)**, која је остварила мг. смањење извоза од 22,8%.

Производња производа од гуме и пластике, чији је извоз у 2024. години износио **914,3 млн евра** (учешће **9,4%** у укупном извозу), а међугодишње је забележио **повећање од 15,6%**. Највећи део извоза ове области је током 2024. усмерен у **САД (15,7%)** и **Немачку (12,4%)**.

Највећи утицај на раст укупног извоза АП Војводине у 2024. години у односу на 2023. годину, посматрано по областима делатности, имао је **повећан извоз области Производња осталих саобраћајних средстава, за 113,6% мг.** (знатно је повећан извоз артикла Делови турбомлазних или турбопропелерних мотора, и то у Немачку), затим области **Производња рачунара, електронских и оптичких производа**, који је повећан за **127,1% мг.** и области **Пољопривредна производња, лов и услужне делатности**, који је повећан за **42,8% мг.** (услед повећаног извоза кукуруза и пшенице). **Највећи негативан утицај** на кретање укупног војвођанског извоза у посматраном периоду, посматрано по областима делатности, имало је поменуто **смањење извоза области Производња електричне опреме, за 19,0% у односу на 2023. годину.**

Структура извоза АП Војводине по областима делатности и мг. стопе раста, 2024. године

Највећи увоз и истовремено највеће учешће у укупном увозу АП Војводине у 2024. години забележиле су следеће области делатности:

На првом месту увоз области сектора Рударство – **Експлоатација сирове нафте и природног гаса**, који је у 2024. години износио **2,5 млрд евра** (што чини **19,8%** укупног војвођанског увоза у истом периоду), а у односу на 2023. годину је био **мањи за 18,6%**. Увоз сирове нафте Војводина је током 2024. године већином реализовала из **Ирака (38,0%)** и **Казахстана (31,9%)**, док увоз природног гаса у гасовитом стању из **Руске Федерације (78,4%)**.

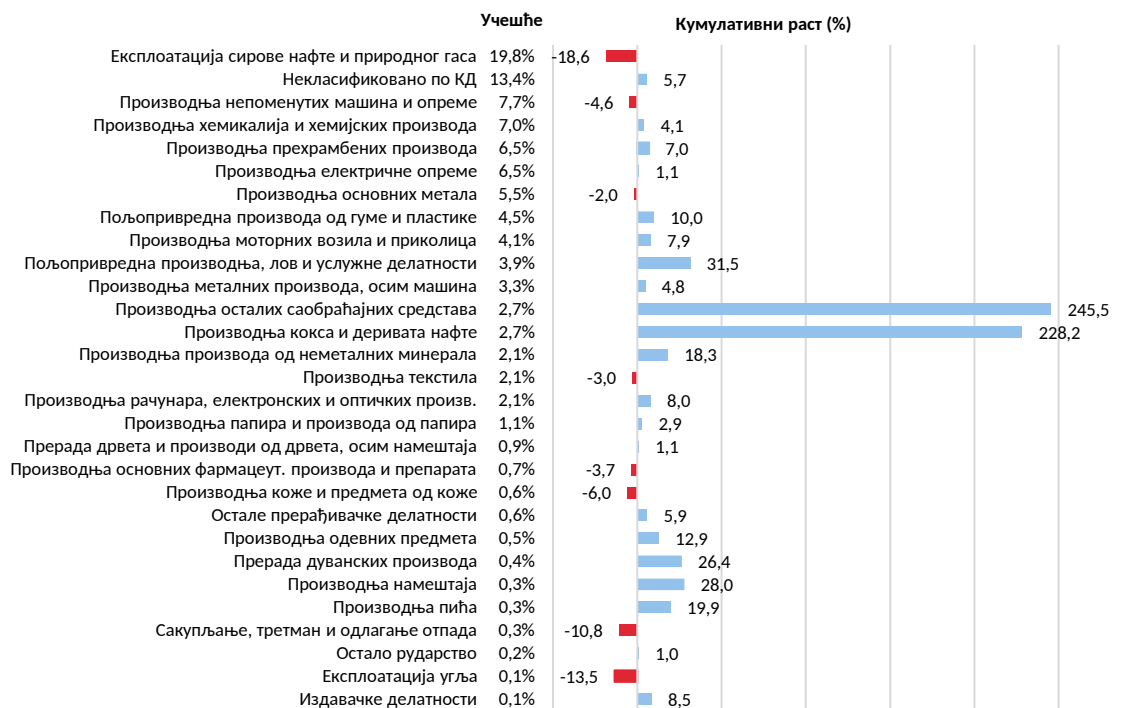
Некласификовано по Кд је област делатности на другом месту у укупном увозу АП Војводине у 2024. години - вредност увоза **1,7 млрд евра** (учешће **13,4%**), уз међугодишње **повећање од 5,7%**. Највећи увоз ове области у Војводини је у 2024. реализован из **Кине (30,8%**, а за 52,5% више мг.) и **Немачке (26,1%**, при чему за 5,0% мање мг.).

Производња непоменутих машина и опреме, на трећем месту у укупном увозу АП Војводине у 2024., са вредношћу увоза **960,8 млн евра** (учешће **7,7%**), који је међугодишње био **мањи за 4,6%**. Највећи део увоза ове области је током 2024. потекао из **Немачке (24,3%)**, а потом из **Кине (16,8%)**.

Највећи утицај на повећање укупног увоза АП Војводине у 2024. години, у односу на 2023. годину, посматрано по областима делатности, имао је **знатно већи увоз области Производња осталих саобраћајних средстава, за 245,5% мг.** (првенствено услед повећаног увоза **Делова турбомлазних или турбопропелерних мотора из Сједињених Америчких Држава**) и области **Производња кокса и деривата нафте, за 228,2% мг.** (у 2024. години је увоз ове области износио **335,8 млн евра**, а у 2023. години 102,3 млн евра). С друге стране, **највећи негативан допринос** на кретање укупног војвођанског увоза у 2024. години имао је увоз области **Експлоатација сирове нафте и природног гаса, који је смањен за 18,6% мг.**

Структура увоз АП Војводине по областима делатности и мг. стопе раста, 2024. године

Ако се спољнотрговинска робна размена сведе на ниво артикала, из АП Војводине је, као и на нивоу целе земље, у 2024. години највећа вредност остварена извозом **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила, од 541,5 млн евра**, са учешћем од **5,6%** у укупном извозу АП Војводине, а уз међугодишње повећање вредности извоза за **1,4%**. Војвођански извоз **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила, чинио је 34,3% укупног републичког извоза овог артикла** у 2024. **Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502⁷, остало**, представљали су други артикал у извозу АП Војводине 2024. године, са учешћем од **2,7%**, али међугодишњим смањењем вредности извоза за **24,4%** (Војводина реализује скоро целокупан републички извоз овог артикла, **97,2%** у 2024. години).

Највећи међугодишњи раст извоза у 2024. години, у групи од првих десет извозних артикала АП Војводине, забележен је код **Осталих монитора, осталих** (који су извезени у вредности од 178,3 млн евра, док је у 2023. години њихов извоз износио свега 5,4 млн евра), затим код **Делова турбомлазних или турбопропелерних мотора** (који су у 2024. години извезени у вредности 184,3 млн евра, а у 2023. години тек 28,2 млн евра) и код извоза **Кукуруза, осталог** (који је међугодишње повећан за 102,1%).

У Војводини је током 2024. године реализован **готово целокупан републички извоз Гасних уља, за остале сврхе, без биодизела (99,1%), Гума спољних, нових, за аутобусе, камионе (98,6%) и Делова турбомлазних или турбопропелерних мотора** (такође 98,6%). Из Војводине је у 2024. години извезено **4.989 различитих врста производа** (у 2023. 5.081 производ), а **извоз првих десет артикала чинио је скоро четвртину укупног извоза АП Војводине у 2024. (24,6%)**.

⁷ ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори; ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

Десет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине

Назив производа	2022.		2023.		2024.			
	Учешће	Индекс 2022 2021	Учешће	Индекс 2023 2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2024 2023	Учешће у извозу РС датог артикла
УКУПНО	4.969		5.081		4.989 врста производа			
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	4,6%	114,0	5,6%	124,2	541.526	5,6%	101,4	34,3%
Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало	3,2%	143,6	3,6%	118,9	264.100	2,7%	75,6	97,2%
Остали лекови, за малопродају	2,2%	131,2	2,7%	125,7	262.194	2,7%	100,9	79,9%
Кукуруз, остали	2,8%	73,4	1,3%	49,4	261.179	2,7%	202,1	69,6%
Гуме спољне, нове, за аутобусе, камионе, ЈО>121, остале	0,1%	1.172,4	1,0%	1.611,1	197.961	2,0%	200,4	98,6%
Остала пшеница и наполица, остало	1,9%	106,5	1,2%	63,6	188.795	1,9%	170,2	82,3%
Делови турбомлазних или турбопропелерних мотора	0,1%	272,5	0,3%	210,1	184.347	1,9%	652,9	98,6%
Остали монитори, остали	0,0%	101,2	0,1%	26.844,6	178.255	1,8%	3.327,1	97,7%
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	2,6%	119,8	1,4%	54,7	158.109	1,6%	122,0	99,1%
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи =<10%	1,3%	114,6	1,9%	148,4	150.974	1,6%	83,8	95,2%

Када је реч о увозу, у Војводини је у 2024. години забележен увоз **6.752 различите врсте производа** (у 2023. години за 10 више, 6.762), при чему је **на првом месту био увоз Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове**, у вредности **1,5 млрд евра** (учешће **11,9%** у укупном увозу), који је у односу на 2023. годину **био мањи за 16,7%**. **Целокупан републички увоз нафте у 2024. реализован је у Војводини**. На другом месту је увоз **Неразврстане робе по ЦТ - робе у слободној зони**, који је у 2024. износио **1,1 млрд евра (9,1% укупног војвођанског увоза)**, а повећан је **за 9,5% мг**. На трећем месту је увоз **Гаса природног у гасовитом стању**, који је износио **986,9 млн евра (7,9% укупног војвођанског увоза)**, а међугодишње је био мањи за **21,4%**. У Војводини је реализован готово целокупан републички увоз **Гаса природног, у гасовитом стању у 2024. години (99,3%)**.

Највећи међугодишњи раст увоза у Војводини у 2024. години, у групи од првих десет увозних артикала, забележен је код артикла **Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела** (у 2024. је увоз овог артикла износио **188,4 млн евра**, а у 2023. години свега 18,8 млн евра) и код **Делова турбомлазних или турбопропелерних мотора, за 562,2%** (у 2024. години увоз је износио је 206,4 млн евра, а у 2023. свега 31,2 млн евра). **Увоз првих десет артикала чинио је 40,8% укупног увоза АП Војводине у 2024. години**.

Десет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине

Назив производа	2022.		2023.		2024.			
	Учешће	Индекс 2022 2021	Учешће	Индекс 2023 2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2024 2023	Учешће у увозу РС датог артикла
УКУПНО	6.629		6.762		6.752 врсте производа			
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирове	16,5%	191,1	14,7%	82,3	1.492.983	11,9%	83,3	100,0%
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	6,4%	168,1	8,6%	123,9	1.145.205	9,1%	109,5	87,1%
Гас природни у гасовитом стању	12,4%	385,5	10,3%	76,8	986.936	7,9%	78,6	99,3%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	4,4%	132,9	4,5%	93,1	536.039	4,3%	98,5	16,1%
Делови турбомлазних или турбопропелерних мотора	0,0%	519,3	0,3%	1.166,6	206.427	1,6%	662,2	98,8%
Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека >6mm	1,7%	112,8	1,6%	87,8	194.492	1,5%	99,9	81,2%
Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало	1,3%	162,2	1,7%	116,0	190.478	1,5%	94,5	48,5%
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	0,3%	336,3	0,2%	42,2	188.360	1,5%	1.002,4	38,4%
Производи остали, од пластичних маса, остало	0,6%	111,3	0,7%	115,1	91.871	0,7%	109,3	37,4%
Кутије, сандуци, гајбе и слични производи, остало	0,4%	182,7	0,5%	128,9	86.287	0,7%	134,3	67,2%

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА ПО ЗЕМЉАМА

Извоз АП Војводине се највећим делом ослања на тражњу ЕУ и региона. На тржиште ЕУ пласирано је готово **70% укупног војвођанског извоза у 2024. години** (6,8 млрд евра), али за **0,6% мање** него 2023. године. Пласман на тржиште ЦЕФТА је у 2024. износио **1,4 млрд евра (14,5% војвођанског извоза)**, а **4,1% је био већи** него 2023. Из Војводине се у ЕУ највише извози **електрична опрема и моторна возила и приколице**, док се пласман у земље ЦЕФТА највише базира на извозу **прехранбених производа и деривата нафте**.

	Учешће	Индекс
ЕУ:	69,9%	99,4 ▼
ЦЕФТА:	14,5%	104,1 ▲

Нешто више од половине увоза АП Војводине током 2024. године потекло је из земаља ЕУ, у вредности **6,7 млрд евра (53,4%)**, који је међугодишње био већи за **3,8%** (осим робе неklasификоване по КД, из ЕУ је највише увезено прехранбених производа, непоменутих машина и опреме, и електричне опреме). На другом месту је увоз из земаља **Азијско-пацифичког економског удружења (АПЕС)**, одакле је Војводина реализовала **22,4%** свог увоза у 2024., а за **3,3%** више мг., а затим увоз из земаља **Комонвелта независних држава (CIS)**⁸, одакле је потекло **15,3%** увоза АП Војводине у 2024., за **14,1%** више мг.

	Учешће	Индекс
ЕУ:	53,4%	103,8 ▲
АПЕС:	22,4%	103,3 ▲
CIS:	15,3%	114,1 ▲

Посматрано по појединачним земљама, Војводина је у 2024. години забележила **извоз у 147 различитих земаља** (у 2023. години - 154), при чему је извоз у првих десет земаља чинио **64,3% укупног војвођанског извоза** у истом периоду.

Немачка је годинама уназад водећа **извозна дестинација АП Војводине**, као и целе земље, у коју је у 2024. години пласирана роба у вредности **1,8 млрд евра**, што чини **18,4% укупног робног извоза АП Војводине** у истом периоду, при чему је дати извоз за **9,5% био мањи** у односу на 2023. годину. Највећи проценат војвођанског извоза у Немачку је у 2024. години чинила **електрична опрема (33,8%)**, а следе **моторна возила и приколице (14,4%)**.

На другом месту се налази **извоз у Италију**, који је у 2024. години износио **792,2 млн евра (8,1% укупног војвођанског извоза)**, што је за **5,0% мање** него 2023. године. У војвођанском извозу у Италију највише је заступљен извоз **пољопривреде (18,2%)**, **одевних предмета (15,7%)** и **прехранбених производа (14,4%)**.

Трећерангиран је **извоз у Босну и Херцеговину** (такође **8,1%** укупног извоза, у вредности 790,9 млн евра), који је у односу на 2023. годину био **већи за 1,8%**. У Босну и Херцеговину је током 2024. године највише извезено **деривата нафте (26,3%)** и **прехранбених производа (19,0%)**.

У односу на 2023. годину, у оквиру групе од десет водећих извозних дестинација, **извоз АП Војводине је највише повећан у Сједињене Америчке Државе, за 53,8%** (у највећој мери услед повећаног извоза гума за аутобусе и камионе) и **Румунију, за 38,5%** (првенствено услед повећаног извоза кукуруза и пшенице). С друге стране, у односу на 2023. годину у АП Војводини је **највише смањен извоз у Руску Федерацију, за 17,4%** (значајно је смањен извоз хране за псе и мачке).

Када је реч о увозу, у Војводини је током 2024. године забележен **увоз из 184 различите земље** (у 2023. из 177), при чему је **увоз из првих десет земаља чинио 63,2% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду**.

На првом месту је **увоз из Немачке**, који је у 2024. години износио **1,9 млрд евра (15,4% укупног робног увоза АП Војводине у истом периоду)**, што је за **3,5% више** него у 2023. години. У Војвођанском увозу из Немачке је највише заступљена **неklasификована роба по КД (22,7%)**, потом **непоменуте машине и опрема (12,1%)** и **основни метали (11,4%)**.

На другом месту се налази **увоз из Кине**, који је у 2024. години износио **1,3 млрд евра** и чинио **10,1% укупног војвођанског увоза**, уз међугодишњи **раст вредности увоза за 18,6%**. Тиме је настављен тренд раста вредности увоза из Кине, као и раст њеног учешћа у укупном војвођанском увозу (у 2023. години Кина је била на трећем месту са учешћем 8,8%). Из Кине се највише увози **неklasификована роба по КД (40,8% укупног увоза АП Војводине из Кине у 2024.)**.

⁸ CIS --: Руска Федерација, Казахстан, Азербејџан, Белорусија, Туркменистан, Молдавија, Узбекистан, Јерменија.

Увоз из Руске Федерације је у 2024. години заузео **треће место**, и у вредности од **971,6 млн евра** чинио је **7,7%** укупног увоза АП Војводине у 2024. години. Готово **80% увоза из Руске Федерације у 2024. години односило се на увоз гаса**.

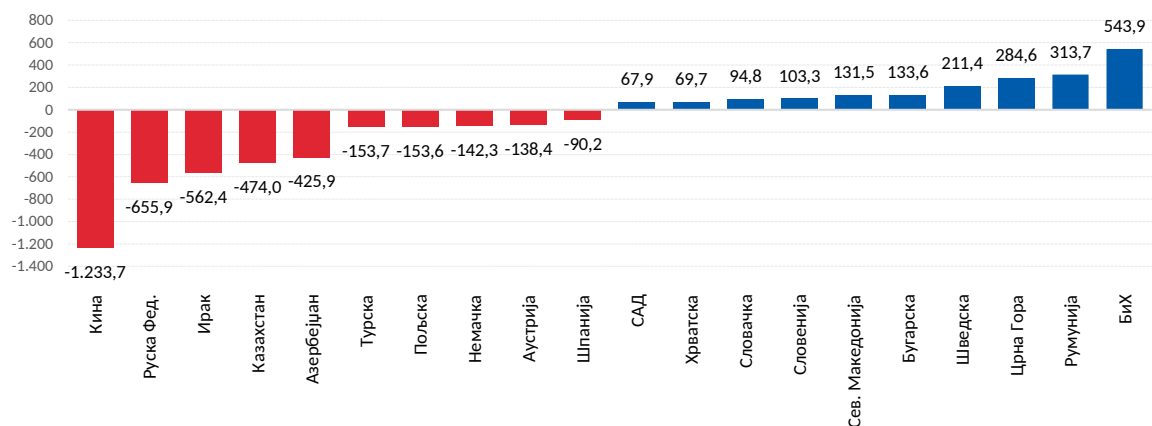
У односу на 2023. годину, у оквиру групе од водећих десет земаља из којих је забележен увоз у Војводину, **највише је повећан увоз из Азербејџана**, за 555,2% (услед повећаног увоза нафте), док је **значајније смањен увоз из Ирака**, за 28,2% мг. (услед смањеног увоза нафте) и **Руске Федерације**, за 33,8% мг. (услед смањеног увоза гаса).

Првих десет земаља у извозу и увозу АП Војводине, 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће у укупном извозу АПВ	Индекс	Земља	Увоз (у 000 евра)	Учешће у укупном увозу АПВ	Индекс
Немачка	1.788.696	18,4%	90,5	Немачка	1.930.981	15,4%	103,5
Италија	792.151	8,1%	95,0	Кина	1.268.935	10,1%	118,6
Б и Х	790.937	8,1%	101,8	Руска Федерација	971.645	7,7%	76,2
Мађарска	665.477	6,8%	95,5	Италија	865.923	6,9%	97,1
Румунија	570.216	5,9%	138,5	Мађарска	633.245	5,0%	108,5
Чешка	365.733	3,8%	107,4	Ирак	567.490	4,5%	71,8
Хрватска	321.118	3,3%	92,2	Казахстан	485.085	3,9%	152,1
Словенија	319.865	3,3%	102,3	Азербејџан	428.802	3,4%	655,2
САД	318.381	3,3%	153,8	Турска	426.652	3,4%	119,3
Руска Федерација	315.773	3,2%	82,6	Аустрија	356.664	2,8%	99,8

Највећи суфицит у робној размени Војводина је у 2024. години остварила у размени са **Босном и Херцеговином** (543,9 млн евра), чему је допринео значајан извоз деривата нафте и прехранбених производа. С друге стране, негативан спољнотрговински салдо, односно **највећи дефицит у робној размени Војводина је забележила у трговини са Кином** (-1,2 млрд евра), као резултат високе вредности увоза робе неklasификоване по КД.

Спољнотрговински биланс АП Војводине по земљама, 2024. године (у млн евра)

Уколико се посматра укупна робна размена, **најзначајнији спољнотрговински партнери АП Војводине у 2024. години су Немачка (16,7%), Италија (7,4%) и Кина (5,9%)**.

Робну размену Војводине са Немачком је у 2024. години углавном карактерисао **извоз електричне опреме** (делови за машине), односно **увоз робе неklasификоване по КД**. У Италију се из Војводине највише извозе **пољопривредни производи** (пре свега кукуруз), а највише увозе **машине и опрема и производи од гуме и пластике**, док се на трећем месту (првенствено због увоза) налази робна размена са **Кином**, коју је у 2024. години у највећој мери карактерисао **увоз робе неklasификоване по КД**.

Првих десет спољнотрговинских партнера АП Војводине и најзаступљенији извозни/увозни производи у 2024. години

Земља	Извоз / извозни производ	Учешће	Увоз / увозни производ	Учешће
1. Немачка (16,7%) 	1.788,7 млн евра		1.931,0 млн евра	
	Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало	13,8%	Неразврстана роба по ЦТ - роба у слободној зони	19,9%
	Делови турбомлазних или турбопропелерних мотора	9,2%	Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека >6mm	9,4%
	Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	6,9%	Неразврстана роба по ЦТ - роба на складиштењу	2,8%
2. Италија (7,4%) 	792,2 млн евра		865,9 млн евра	
	Кукуруз, остали	9,1%	Неразврстана роба по ЦТ - роба на складиштењу	5,8%
	Лице и делови лица, осим уметака за ојачање, од коже	6,3%	Производи остали, од пластичних маса, остало	3,9%
	Остала седишта, са дрвеним костурима, тапацирана	5,3%	Остале цеви и црева, остале, неојачане, без прибора	2,6%
3. Кина (5,9%) 	35,3 млн евра		1.268,9 млн евра	
	Листови за фурнирање, остало дрво, остало, дебљине >1mm	16,8%	Неразврстана роба по ЦТ - роба у слободној зони	28,9%
	Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	8,8%	Неразврстана роба по ЦТ - роба на складиштењу	11,9%
	Прекидачи дугмасти притисни, за напон до 60V	8,3%	Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало	2,3%
4. Мађарска (5,8%) 	665,5 млн евра		633,2 млн евра	
	Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	30,2%	Гас природни у гасовитом стању	29,2%
	Лака уља, не садрже биодизел, за прераду у специфичним процесима	6,0%	Неразврстана роба по ЦТ - роба у слободној зони	6,5%
	Делови осталих гасних турбина	5,6%	Неразврстана роба по ЦТ - роба на складиштењу	4,8%
5. Руска Фед. (5,8%) 	315,8 млн евра		971,6 млн евра	
	Остали лекови, за малопродају	9,6%	Гас природни у гасовитом стању	79,6%
	Остале хула-хоп чарапе, самодржеће, синтетика, <67дец.	9,0%	Уреа са садржајем више од 45% по тежини азота	4,5%
	Једињења хетероциклична са хетероатомом азота, ост.	6,4%	Минерална или хемијска ђубрива, садрже N,P и K (N>10%)	4,0%
6. БиХ (4,7%) 	790,9 млн евра		247,0 млн евра	
	Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	16,5%	Остали лекови, у одмереним дозама	8,7%
	Моторни бензин, Pb=<0,013g/l, RON>=95<98, без биодизела	7,0%	Кутије, сандуци, гајбе и слични производи, остало	7,6%
	Пиво, добијено од слада, у боцама до 10l	3,6%	Дрво обрађено по дужини, од јеле и смреке, остало	5,1%
7. Румунија (3,7%) 	570,2 млн евра		256,5 млн евра	
	Кукуруз, остали	21,3%	Неразврстана роба по ЦТ - роба у слободној зони	14,1%
	Остала пшеница и наполица, остало	19,9%	Отпаци и остаци, остали, од гвожђа, челика, остали	6,9%
	Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	7,7%	Остали проводници, остали, за напон до 80V	6,8%
8. Турска (3,1%) 	273,0 млн евра		426,7 млн евра	
	Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила	13,7%	Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	6,3%
	Машине за мешање, гњечење, дробљење, млевење	11,1%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	4,6%
	Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	6,6%	Цемент портланд, остали	3,6%
9. Чешка (3,1%) 	365,7 млн евра		318,2 млн евра	
	Аутоматски прекидачи струјних кола, =<1000V, јачина =<63A	27,1%	Инвентори, снаге преко 7,5kVA, остали	14,5%
	Делови за седишта, остали материјали, за моторна возила	24,6%	Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало	13,6%
	Црева вештачка, од очврснутих беланчевина	9,8%	Неразврстана роба по ЦТ - роба у слободној зони	12,5%
10. Аустрија (2,6%) 	218,2 млн евра		356,7 млн евра	
	Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало	18,4%	Неразврстана роба по ЦТ - роба у слободној зони	22,7%
	Остали производи, од стакла, остали	15,9%	Остали производи, од стакла, остали	7,0%
	Кукуруз, остали	7,6%	Делови за апарате из тр. бр. 8535, 8536, 8537 ⁹ , остали	3,9%

⁹ ЦТ 8535 - прекидачи, осигурачи, громобрани, ограничавачи напона, одводници пренапона, утикачи и остали конектори, разводне кутије, за напоне преко 1000V; ЦТ 8536 - прекидачи, релеји, осигурачи, одводници пренапона, утикачи и утичнице, сијалична грла и остали конектори, разводне кутије, за напоне не преко 1000V; ЦТ 8537 - Табле, плоче, пултови, столови, ормари опремљени са два или више производа из тарифног броја 8535 или 8536, за електрично управљање или развођење ел. енергије.

VIII.3. АГРАРНА СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА¹⁰

АГРАРНА СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Спољнотрговинска размена аграрних производа Републике Србије је у 2024. години износила **9,1 млрд евра**, што је за **12,0% више** у поређењу са 2023. годином.

Извоз аграра Републике Србије је у 2024. години износио **5,2 млрд евра**, а увоз **3,9 млрд евра**. У односу на 2023. годину, вредност извоза аграрних производа Србије је **повећана за 9,8%**, док је вредност увоза била **већа за 14,9%**. С обзиром на већи извоз од увоза, Србија је у посматраном периоду остварила **суфицит у спољнотрговинској размени аграрних производа**, у вредности **1,2 млрд евра**, који је за **4,3% мањи** од суфицита забележеног у 2023. години.

У АП Војводини је реализовано **41,3%** (2,1 млрд евра) **укупног аграрног извоза Републике Србије** у 2024. години, односно **35,8%** (1,4 млрд евра) **аграрног увоза Републике Србије**.

Учешће Војводине у спољнотрговинској размени аграра Републике Србије, 2024. године

Аграрни извоз Републике Србије

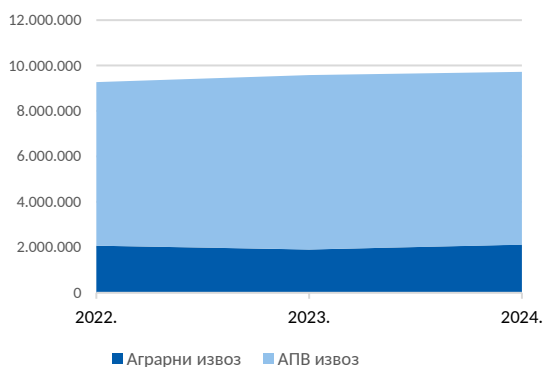
Аграрни увоз Републике Србије

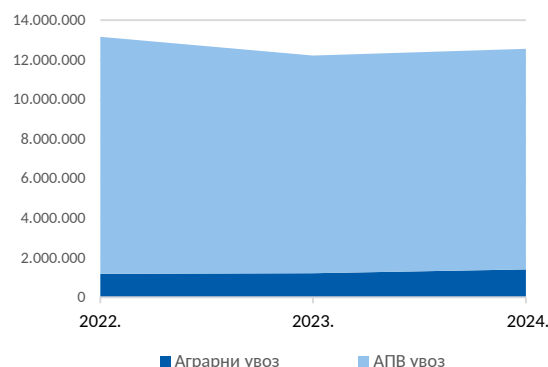
АГРАРНА СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА АП ВОЈВОДИНЕ

Спољнотрговинска размена аграрног сектора АП Војводине значајно учествује у укупној спољнотрговинској размени АП Војводине и већ дужи низ година остварује позитиван спољнотрговински биланс. У 2024. години, **учешће аграрних производа у укупном војвођанском извозу износило је 21,8%**, док је у **укупном војвођанском увозу** заступљеност аграра била **11,2%**. Покривеност увоза извозом аграрних производа у Војводини износи **150,6%**, и **нижа је за 5,8%** него у 2023. години.

Аграрни извоз у укупном извозу АП Војводине (у 000 евра)

Аграрни увоз у укупном увозу АП Војводине (у 000 евра)

¹⁰Аграрну спољнотрговинску размену према Класификацији делатности (КД 2010) чине: сектор А: Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Ц: Прерађивачка индустрија (области: Производња прехранбених производа, Производња пића и Производња дуванских производа).

У 2024. години у Војводини је остварена **укупна размена аграрних производа** у вредности од **3,5 млрд евра**, што је за **13,0% више** од размене забележене у 2023. години. Међугодишње, **извоз агара Војводине је повећан за 11,3%**, а **увоз за 15,6%**.

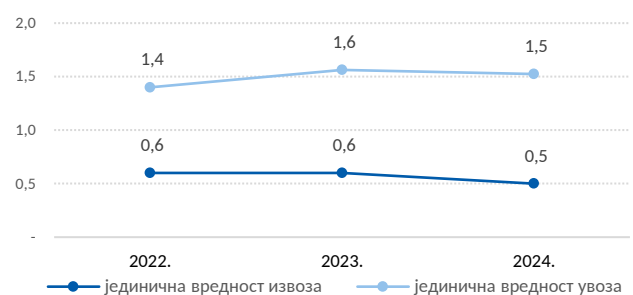
Спољнотрговинска робна размена агара АП Војводине (по КД)

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2024.	2.122.981	111,3	1.409.745	115,6	3.532.726	113,0	713.236	103,7
2023.	1.907.609	91,9	1.219.968	103,0	3.127.576	96,0	687.641	77,2
2022.	2.074.868	111,4	1.183.865	134,9	3.258.733	118,9	891.003	90,4
2021.	1.862.627	112,3	877.342	121,6	2.739.969	115,1	985.285	105,1
2020.	1.658.867	113,6	721.703	116,8	2.380.570	114,5	937.165	111,2

У 2024. години, **јединична вредност извоза аграрних производа у Војводини је износила 0,5 €/kg**, а **јединична вредност увоза 1,5 €/kg**. Ниже јединичне вредности извоза у поређењу са вредношћу увоза су показатељ **неповољне структуре извоза аграрних производа АП Војводине** у којој доминирају производи који имају нижу цену (и нижи степен прераде). Током 2024. извезена је за **48,3% већа количина аграрних производа из Војводине** (због знатно већег извоза кукуруза и пшенице), али је, због **нижих цена**, остварена **вредност извоза повећана за свега 11,3%** у односу 2023. годину.

Јединична вредност извоза и увоза аграрних производа у Војводини (€/kg)

Посматрано према областима делатности, у 2024. години је на првом месту у укупном извозу агара АП Војводине био **извоз Производње прехранбених производа**, у вредности од **1,2 млрд евра**, али за **2,2% мањи** у поређењу са извозом у 2023. години, док је **на другом месту извоз Примарне пољопривредне производње**, у вредности **732,3 млн евра**, са оствареним међугодишњим **повећањем вредности извоза за 42,8%**, првенствено због већег извоза кукуруза и пшенице.

Највеће учешће у укупном увозу аграрних производа, као и у извозу, заузима **Производња прехранбених производа (57,9%, у вредности 816,2 млн евра)**, са међугодишњим **повећањем увоза за 7,0%**. На другом месту је увоз области **Примарне пољопривредне производње** са учешћем **35,1%** и повећањем увоза за **31,5%** мг. (првенствено услед већег увоза соје у зрну и природног каучука).

Спољнотрговинска размена агара АП Војводине према областима КД, у 2024. години

Област КД	Извоз			Увоз			Салдо
	Вредност (у 000 евра)	Индекс 2024/2023	Учешће	Вредност (у 000 евра)	Индекс 2024/2023	Учешће (%)	Вредност (у 000 евра)
Производња прехранбених производа	1.200.182	97,8	56,5%	816.189	107,0	57,9%	383.993
Пољопривредна производња, лов и услужне делатности	732.280	142,8	34,5%	494.193	131,5	35,1%	238.087
Производња пића	140.174	101,1	6,6%	39.786	119,9	2,8%	100.388
Производња дуванских производа	39.658	150,2	1,9%	50.996	126,4	3,6%	-11.338
Шумарство и сеча дрвећа	9.939	481,6	0,5%	4.269	137,5	0,3%	5.670
Рибарство и аквакултуре	748	173,0	0,0%	4.312	95,9	0,3%	-3.564
Укупно	1.200.182	97,8	100,0%	1.409.747	115,6	100,0%	713.234

Водећи извозни аграрни производ АП Војводине у 2024. години био је **Кукуруз, остали**, чији је извоз у односу на 2023. годину **повећан**, како вредносно (за 102,1%), тако и количински (за 110,0%). **Кукуруз се налази на четвртном месту у укупном извозу АП Војводине у 2024. години. Значајно повећање извоза у 2024. години забележено је и код артикла Пшеница и наполица** (вредносно за 70,2% мг., а количински за 102,6% мг.), иако је цена била нижа за 16,0% од просечне извозне цене у 2023. години. У 2024. години из Војводине је извезено 60.116 тона **Семена сунцокрета, осталог** у вредности од 25,6 млн евра, што је **готово седам пута више** него у 2023. години. Забележен је и значајан **међугодишњи раст извоза Цигарета** које садрже дуван, Шећера, Свежих јабука и Сладоледа.

С друге стране, из АП Војводине је у 2024. години извезено 23.564 тона **Семена уљане репице, осталог** што је за **60,9% мање** него у 2023. години, при чему је и вредносно извоз био мањи за 15,7 млн евра, тј. 62,2%. Осим тога, мање количине и вредности извоза забележене су и код артикла **Пиво у судовима до 10 l** (превенствено услед мањег извоза у Бугарску и Мађарску), затим Уља репице сировог, Прерађевина од меса изнутрица, Погача уљаних од уља из соје, и то за 47,7%, 20,7% и 33,1%, респективно.

Десет најзаступљенијих производа у аграрном извозу АП Војводине, 2024. године

Назив производа	Вредност (000 евра)	Индекс 2024 2023	Учешће (%)	Тежина (t)	Индекс 2024 2023
Кукуруз, остали	261.179	202,1	12,3%	1.474.706	210,0
Остала пшеница и наполица, остало	188.795	170,2	8,9%	995.604	202,6
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи<10%	150.974	83,8	7,1%	50.429	90,8
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	68.447	105,8	3,2%	62.573	110,2
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће <3%	67.372	129,8	3,2%	24.245	135,8
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	54.516	117,7	2,6%	62.339	119,0
Шећер бели, у чврстом стању	53.152	111,5	2,5%	78.066	139,4
Кукуруз, семенски, обични хибриди	52.717	104,8	2,5%	12.059	96,0
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	51.262	92,6	2,4%	58.667	108,2
Концентрати беланчевина без млечних масноћа и слично	44.365	98,6	2,1%	25.252	106,0

Највећа вредност увоза у 2024. години забележена је код Соје у зрну (70,0 млн евра), са учешћем од 5,0% у укупном аграрном увозу. Војводина је у последње две године од извозника постала увозник Соје у зрну – у 2024. години извезено је 5.310 тона, а увезено 152.607 тона соје, при чему је 75,4% тог увоза чинио увоз из Хрватске. На другом месту по вредности увоза је Кукуруз, семенски, у вредности 63,1 млн евра и са учешћем 4,5%, док се у укупном робном увозу у 2024. години нашао на 14. месту. У 2024. години забележена је и значајно већа количина увоза Каучука природног, технички спецификованог (ТСНР), као и Јечма осим за сетву, у односу на 2023. годину.

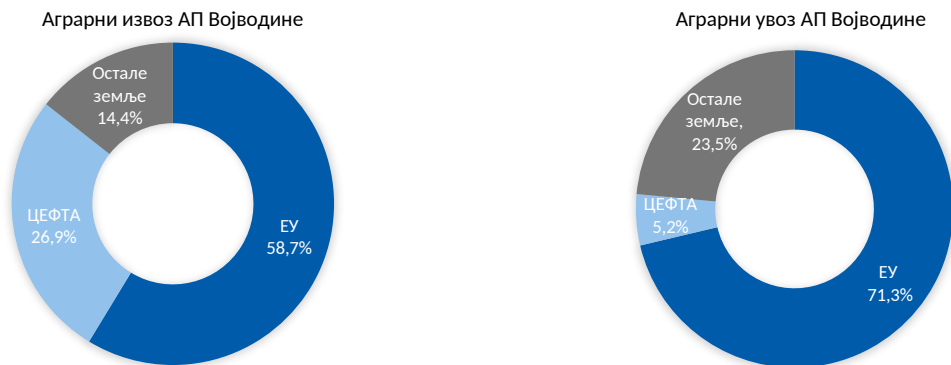
С друге стране, у 2024. години увезене су мање количине **Младог кромпира (-37,4% мг.), Кафе непржене са кофеином (-21,4% мг.), Млека и павлаке, неконцентрованих, без шећера (-28,2% мг.), Црног лука свежег осталог (-41,0%).**

Десет најзаступљенијих производа у аграрном увозу АП Војводине, 2024. године

Назив производа	Вредност (000 евра)	Индекс 2024 2023	Учешће (%)	Тежина (t)	Индекс 2024 2023
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	70.021	170,5	5,0%	152.607	186,7
Кукуруз, семенски, обични хибриди	63.122	115,4	4,5%	13.126	113,4
Каучук природни, технички спецификован (ТСНР)	48.721	446,3	3,5%	28.508	364,0
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	48.608	111,0	3,4%	15.236	116,7
Банане, остале, свеже	23.174	111,0	1,6%	26.978	110,4
Кафа, непржена, са кофеином	22.055	102,6	1,6%	5.979	78,6
Производи за исхрану нигде непоменути, остало	21.838	113,1	1,5%	5.916	114,3
Цигарете које садрже дуван, остале	20.930	103,1	1,5%	922	100,3
Брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци	20.396	86,4	1,4%	21.096	97,1
Цигаре и цигарилоси, који садрже дуван	18.594	179,3	1,3%	68	115,0

Посматрано према групацијама земаља, у 2024. години, **58,7% укупне вредности извоза аграрних производа АП Војводине усмерено је на тржиште ЕУ (1,2 млрд евра), који је у поређењу са извозом у 2023. години повећан за 16,1%.** Значајан партнер АП Војводине због близине тржишта и традиционалне повезаности, када је у питању извоз аграрних производа, јесу чланице **ЦЕФТА групације**, са учешћем од **26,9% у аграрном извозу (570,8 млн евра)** и међугодишњим повећањем од **8,8%.** Извоз аграра на остала тржишта чинио је **14,4%** укупног аграрног извоза АП Војводине. Од укупне вредности извоза на остала тржишта, учешће **Руске Федерације** износи 25,1%. **С друге стране, учешће увоза из ЕУ у укупном увозу аграрних производа Војводине у 2024. години износило је 71,3%, док је тржиште ЦЕФТА учествовало са 5,2%.** Увоз аграрних производа са тржишта осталих земаља чинио је **23,5%** укупног увоза аграра у АП Војводини у 2024. години.

Робна размена аграра АП Војводине по групацијама земаља, 2024. године

На тржиште ЕУ је у 2024. години од примарних пољопривредних производа највише извезено кукуруза, пшенице и семенског кукуруза. У односу на 2023. годину, забележен је раст извоза кукуруза и пшенице. Од прехранбених производа највише се извозила храна за псе и мачке, сладолед, сирово сојино уље, уље од сунцокрета и шећер. Од земаља чланица ЕУ, највише је извезено у Румунију, 22,7% (пре свега кукуруз и пшеница), затим Италију, 20,8% (такође кукуруз и пшеница) и Хрватску, 10,1% (тестенине и семенски кукуруз). Посматрано по земљама ЦЕФТА групације, највећи је био извоз у Босну и Херцеговину, 51,7%, а најзначајнији извозни производи у БиХ су пиво и кукуруз. На другом месту у оквиру ЦЕФТЕ је извоз у Црну Гору (22,4%), где је највећа вредност остварена извозом уља од сунцокрета и пшеничног брашна, потом цигарета и прерађевина од меса, а на трећем месту је извоз у Северну Македонију (18,7%), где се највише извозило пшенично брашно и уље од сунцокрета.

Када је реч о увозу, у 2024. години се са тржишта ЕУ, од примарних пољопривредних производа, највише увозио семенски кукуруз, соја у зрну и парадајз свеж (ова три производа су чинила 45,6% укупног увоза примарних пољопривредних производа из ЕУ). Од прехранбених производа највише су се увозили смрзнуто месо од домаћих свиња, сладолед и производи за исхрану нигде непоменути. Од земаља чланица ЕУ, у 2024. години највише се увозило из Немачке, 17,4% (пре свега сладолед, дуван и пекарски производи без шећера), Мађарске, 11,5% (семенски кукуруз, соја у зрну и вода обична са додатком шећера) и Хрватске, 9,9% (соја у зрну, слад непржен, јечам осим за сетву). Из ЦЕФТА региона, као што је то случај и са извозом, највише се увозило из Босне и Херцеговине (48,1%), и то млеко и со, док је на другом месту увоз из Северне Македоније (28,1%), одакле су се највише увозили стоно грозђе и поврће.

Првих десет земаља у извозу аграра АП Војводине, са два најзаступљенија извозна производа, 2024. (000 евра)

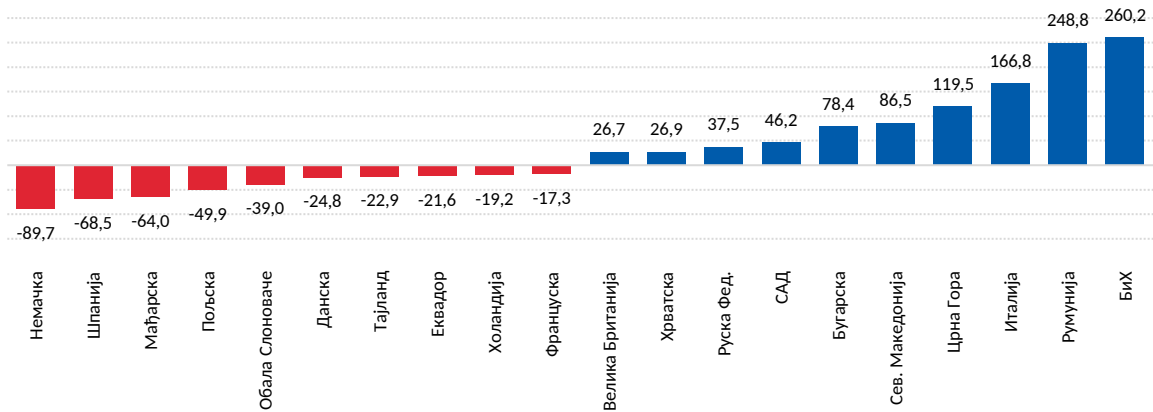
Првих десет земаља у увозу аграра АП Војводине, са два најзаступљенија увозна производа, 2024. (000 евра)

АП Војводина је у 2024. години **извезла аграрне производе у 111, а увезла из 127 земаља. Суфицит је остварила у размени са 69 земаља, а дефицит са 81 земљом. Највећи суфицит је остварен у аграрној размени са Босном и Херцеговином (260,2 млн евра), а највећи дефицит у размени аграра са Немачком (-89,7 млн евра).**

Спољнотрговински биланс аграра АП Војводине по земљама, 2024. године (у млн евра)

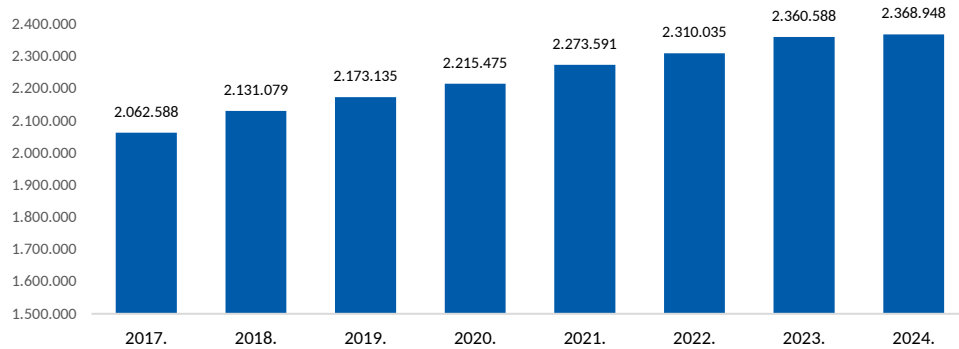

IX. ЗАПОСЛЕНОСТ

- Укупан број запослених у Републици Србији је у 2024. години износио 2.368.948, што је за 0,4% више у односу на 2023. годину. Запосленост је у приватном сектору повећана за 0,4%, а у јавном сектору за 0,3% у односу на 2023. годину.
- Укупан број запослених у Војводини је у 2024. години износио 594.898 (посматрано према општини рада), што у односу на 2023. представља повећање од 0,4%, односно 618.765 (посматрано према општини пребивалишта), што је такође за 0,4% више него 2023. године.
- У структури регистроване запослености у Војводини у 2024. години, 80% је запослено у правним лицима, 18% су предузетници, запослени код њих и лица која самостално обављају делатност, а 2% регистровани индивидуални пољопривредници.
- У Војводини је у 2024. години највише запослених регистровано у услужним секторима (укупно 62,0%), потом у Индустрији (30,2%), следи запосленост у Грађевинарству (5,2%), док је најмање запослених регистровано у сектору Пољопривреде (2,6%).
- Највећи раст запослености у Војводини, у односу на 2023. годину, забележен је у сектору Административних и помоћних услужних делатности (9,6%) и сектору Здравствене и социјалне заштите (за 7,0%).
- Стопа запослености у Републици Србији износи 51,4%, исто толико и на територији АП Војводине, према подацима Анкете о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2024. године.

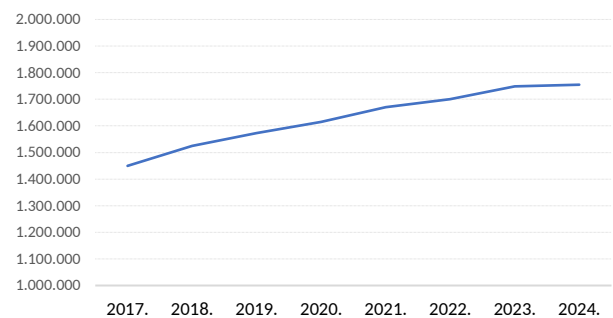
Тржиште рада у Републици Србији је **током 2024. године** у континуитету карактерисао **раст запослености**. У **2024. години** је **укупан број запослених у Републици Србији** у просеку износио **2.368.948**, што у односу на претходну годину представља **повећање од 0,4%** (8.360 лица).

Регистрована запосленост у Републици Србији

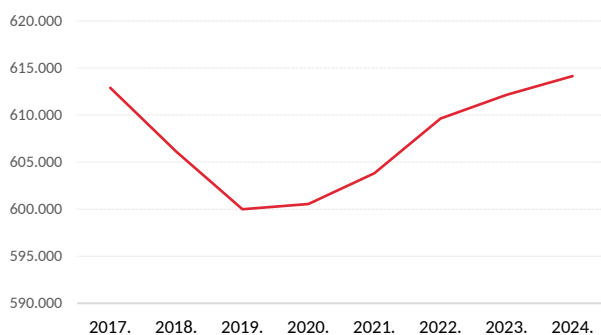

У **приватном сектору у Србији** је у **2024. години** у просеку било запослено **1.754.800** лица, што је за **0,4% више** него у претходној години, док је у **јавном сектору забележена запосленост од 614.148** лица (26% од укупног броја запослених), што је за **0,3% више** него у 2023. години. Посматрано по делатностима, у **приватном сектору је запосленост највише повећана у здравственој и социјалној заштити, стручним, научним и техничким делатностима и ИКТ сектору**, док је раст запослености у **јавном сектору** вођен растом броја запослених у сектору Здравственог и социјалног рада (3,7% мг.) и у Јавним локалним предузећима (0,1% мг.).

Запосленост у приватном сектору у Србији

Запосленост у јавном сектору у Србији

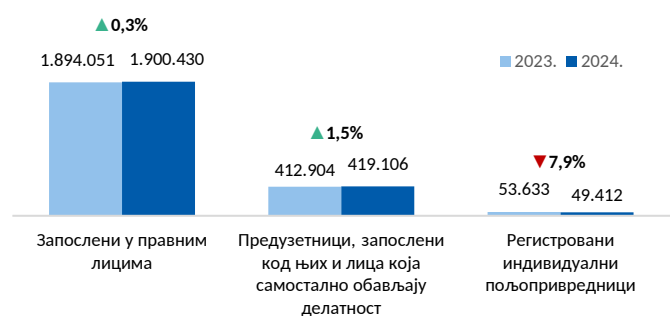

Запослени у јавном сектору у Србији

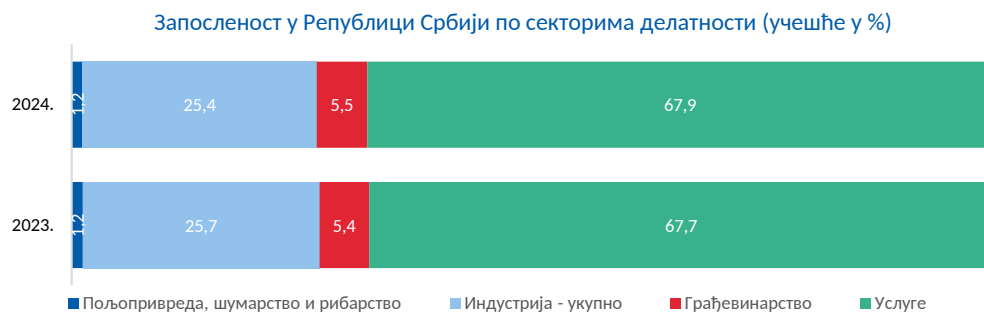
Посматрано **према модалитетима запослености**, од укупног броја запослених у Републици Србији у 2024. години, **1.900.430** (што чини 80%) је запослено у **правним лицима** (забележивши **повећање од 0,3%** у односу на 2023. годину), **419.106** (18% од укупног броја запослених) су **предузетници**, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност (при чему за **1,5% више** мг.), а **49.412** (2% од укупног броја запослених) **регистровани индивидуални пољопривредници** (чији број је **смањен за 7,9%** мг.).

Модалитети регистроване запослености у Србији, међугодишњи раст/пад (%)

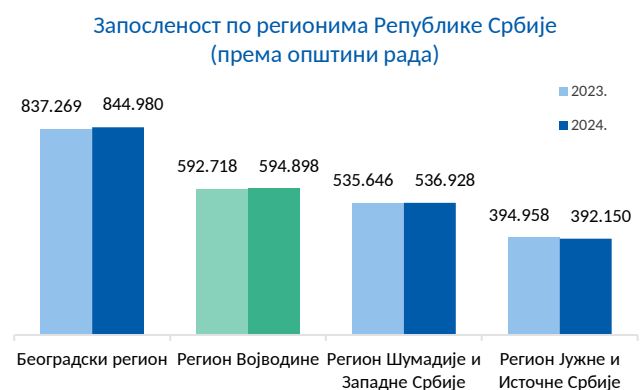

Посматрано по секторима делатности, **највећи број лица у Србији запослен је у услужним секторима** (укупно **67,9%** у 2024. години), затим у **индустрији (25,4%)**, па **грађевинарству (5,5%)**, а **најмањи у пољопривреди (1,2%)**. У поређењу са претходном годином, учешће запослених по секторима делатности у Србији је приближно исто.

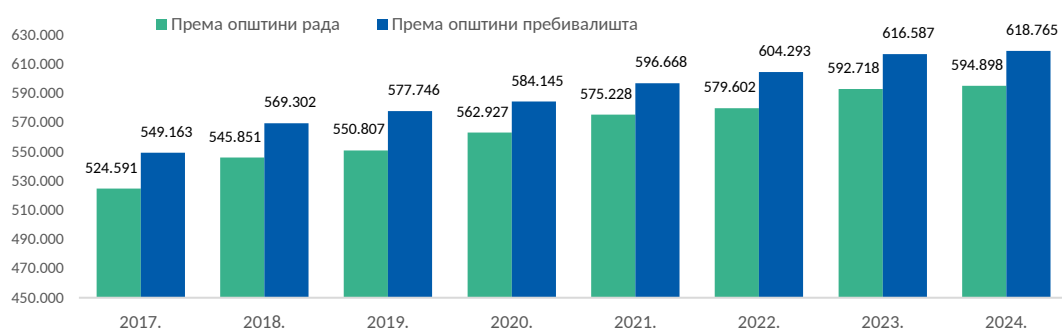

Посматрано по регионима Републике Србије, а према општини рада, **највећи број запослених у Републици Србији концентрисан је у Београдском региону** (36% од укупног броја запослених у 2024. години), затим у **Региону Војводине (25%)**, следи **Регион Шумадије и Западне Србије (23%)**, док је најмање запослених регистровано у **Региону Јужне и Источне Србије (16%)**. У односу на 2023. годину, запосленост је повећана у **Београдском региону, Региону Војводине и Региону Шумадије и Западне Србије** (за **0,9%**, **0,4%** и **0,2%**, респективно), док је **само у региону Јужне и Источне Србије забележено смањење броја запослених, за 0,7%**.

Укупан број запослених на територији Војводине, посматрано према општини рада, је у 2024. години износио 594.898, што у односу на 2023. годину представља поменуто **повећање од 0,4%** (2.180 запослених лица више), док је посматрано **према општини пребивалишта, број запослених лица са територије Војводине у 2024. износио 618.765**, што је такође за **0,4% више** него 2023. године (2.178 запослених лица више).

Регистрована запосленост у АП Војводини

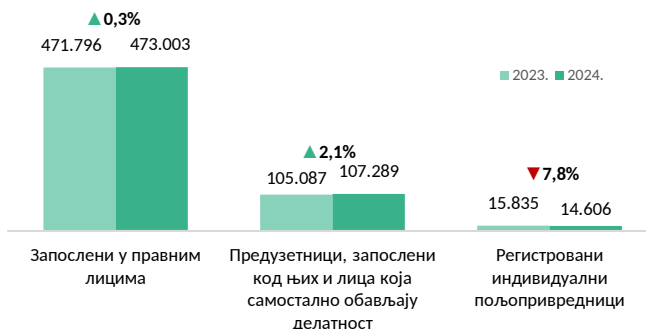
Посматрано **према полу**, од укупног броја запослених на територији Војводине (запосленост према општини пребивалишта) у 2024. години, **53% су били мушкарци, а 47% жене**.

Посматрано **према старости**, на територији Војводине (запосленост према општини пребивалишта) су у 2024. години **1%** чинили запослени старости **15-19 година**, **25%** запослени старости **20-34 године**, **41%** запослени старости **35-49 година**, **31%** запослени старости **50-64 године**, док су запослени старости **65 и више година** чинили **2%** укупног броја запослених на територији Војводине у 2024. години.

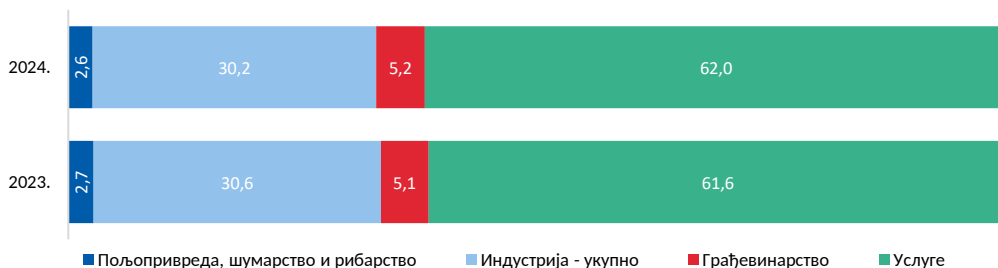
Посматрано према модалитетима регистроване запослености (запосленост према општини рада), у Војводини је највише запослених регистровано у правним лицима (473.003 у просеку у 2024. години, тј. 80% од укупног броја запослених), што је у односу на 2023. годину за 0,3% више. Предузетника, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност је у Војводини у 2024. години било 107.289 (18% од укупног броја запослених), што је за 2,1% више него 2023. године, док је регистрованих индивидуалних пољопривредника било 14.606 (2% од укупног броја запослених), што је за 7,8% мање у односу на 2023. годину.

Модалитети регистроване запослености у Војводини, међугодишњи раст (%)

У Војводини је у 2024. години, као и на нивоу целе државе, највише запослених регистровано у услужним секторима (укупно 62,0%), потом у Индустрији (30,2%), следи запосленост у Грађевинарству (5,2%), док је најмање запослених у сектору Пољопривреде (2,6%). Структура регистроване запослености по секторима делатности у Војводини је готово непромењена у односу на 2023. годину.

Запосленост у Војводини по секторима делатности (учешће у %)

Посматрано по појединачним секторима делатности, у Војводини је највећи број запослених у 2024. години (запосленост према општини рада) био регистрован у Прерађивачкој индустрији (у просеку 158.338, тј. 27,3%), потом у Трговини на велико и мало (16,1%), а следи запосленост у сектору Здравствене и социјалне заштите (7,7%) и сектору Образовања (6,7%). Најмање запослених је у 2024. години било регистровано у сектору Пословање некретностима (1.807, тј. 0,3%).

У односу на 2023. годину, запосленост је у Војводини у 2024. години највише повећана у сектору Административне и помоћне услужне делатности, за 9,6%, и сектору Здравствене и социјалне заштите, за 7,0%, док је највеће међугодишње смањење запослености забележено у сектору Образовања (-4,6%).

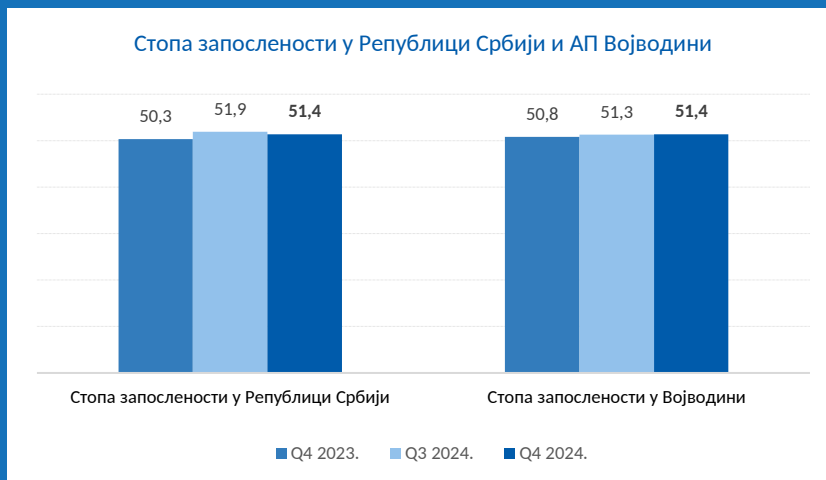
Запосленост по секторима делатности у Војводини у 2024. години (учешће и мг. стопе раста у %)

Стопа запослености у Републици Србији, према последњим подацима Анкете о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2024. године, износи **51,4%** и у поређењу са претходним кварталом мања је за 0,5 п.п, а у поређењу са истим кварталом 2023. године повећана је за 1,1 п.п.

Стопа запослености на територији АП Војводине, према подацима за четврти квартал 2024. године, износи **такође 51,4%** и у поређењу са претходним кварталом већа је за 0,1 п.п, а у поређењу са истим кварталом 2023. године повећана је за 0,6 п.п.

Х. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

- Просечна незапосленост у Републици Србији је у 2024. години износила 371.187 лица, што је за 8,3% мање у односу на просечну незапосленост 2023. године. У АП Војводини је у исто време било у просеку 76.538 активно незапослених лица, што је за 7,1% мање у односу на 2023. годину.
- На крају децембра 2024. године, у Републици Србији је према евиденцији НСЗ-а било 353.237 активно незапослених лица (за 8,9% мање у односу на децембар 2023), док је у Војводини у исто време забележено 72.842 активно незапослена лица (мање за 8,5% мг.).
- Група занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији су Програмери (20% укупно пријављених потреба за запошљавањем на крају децембра 2024. године).
- У укупном броју активно незапослених лица Војводине, највише је учешће лица са завршеним само основним образовањем (31%), а најмање оних са завршеним докторским студијама (0,05%).
- Стопа незапослености у Републици Србији износи 8,6%, а на територији АП Војводине 8,0%, према подацима Анкете о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2024. године.

Према подацима НСЗ-а, последњих година приметан је тренд смањења незапослености, како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине.

У децембру 2024. године забележен је нови најнижи ниво броја незапослених. У Републици Србији је на крају децембра 2024. године на евиденцији НСЗ-а било 353.237 активно незапослених лица, што је за 34.527 лица, тј. 8,9% мање у односу на децембар 2023. године.

Просечна незапосленост у Србији је у 2024. години износила 371.187 лица, што је за 33.790 лица, односно 8,3% мање у односу на просечну незапосленост забележену 2023. године.

Посматрано према регионима, највећи број незапослених у 2024. години регистрован је у Региону Шумадије и Западне Србије (132.121), а најмањи у Београдском региону (40.210). У поређењу са 2023. годином, незапосленост је највише смањена у Београдском региону, и то за 6.886 лица или 14,6%.

Према пријављеним потребама за запошљавање по групама занимања, у децембру 2024. године су најтраженији били Програмери (20% укупно пријављених потреба за запошљавањем у децембру 2024. године), али за 25% мање него у децембру 2023. године.

Групе занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији, децембар 2024. године

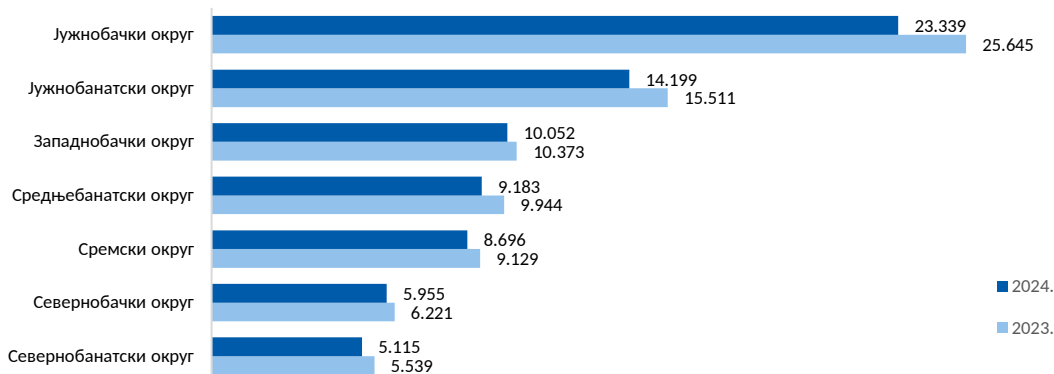
У Војводини је на крају децембра 2024. године на евиденцији НСЗ-а било 72.842 активно незапослена лица, што је за 6.784 лица, тј. 8,5% мање у односу на децембар 2023. године.

Просечна незапосленост у АП Војводини у 2024. години износила је 76.538 лица, што је за 5.823 лица, односно 7,1% мање у односу на просек незапослености забележен у 2023. години. У структури активно незапослених лица АП Војводине у 2024. години, 54% су чиниле жене, а 46% мушкарци.

Незапосленост је у 2024. години, у односу на 2023., смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано, а највеће смањење забележено је у Јужнобачком (-9,0% мг.) и Јужнобанатском округу (-8,5% мг.).

Број активно незапослених лица према окрузима АП Војводине (просек године)

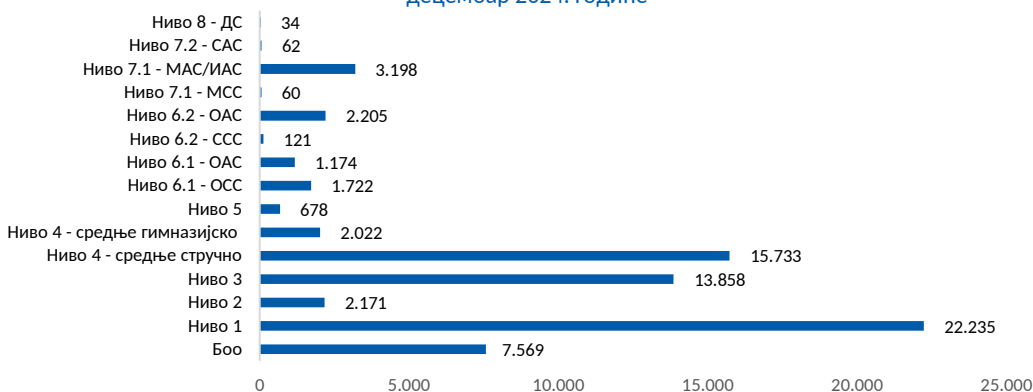
Посматрано према општинама, у Војводини је највећи број незапослених регистрован у Граду Новом Саду (12% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по окрузима АП Војводине, децембар 2024. године

Округ	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у округу	Општина са највећим бројем незапослених лица у округу
АП Војводина	72.842	-	-
Севернобанатски	4.874	Ада (362)	Кикинда (1.859)
Севернобачки	5.722	Мали Иђош (1.358)	Суботица (2.968)
Сремски	8.241	Пећинци (415)	Ср. Митровица (1.986)
Средњебанатски	8.892	Нова Црња (892)	Зрењанин (4.413)
Западнобачки	9.757	Оџаци (1.311)	Сомбор (4.024)
Јужнобанатски	13.461	Опово (556)	Панчево (4.023)
Јужнобачки	21.895	Ср. Карловци (220)	Нови Сад (8.663)

Посматрано према нивоу квалификације¹¹, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица са завршеним само основним образовањем (31%), а најмање учешће заузимају лица са завршеним докторским студијама (0,05%).

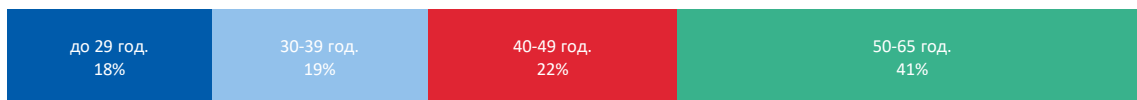
Структура незапослених лица према нивоу квалификације у Војводини, децембар 2024. године

¹¹ Боо: без стеченог основног образовања и васпитања; Ниво 1: основно образовање и васпитање/основно образовање одраслих; Ниво 2: стручно оспособљавање до једне/образовање за рад до две године; Ниво 3: средње стручно образовање у трајању од три године; Ниво 4: средње стручно/уметничко образовање у трајању од четири године; Ниво 5: специјалистичко/мајсторско образовање од једне, односно две године; Ниво 6.1: основне струковне студије обима од 180 ЕСПБ; Ниво 6.1: основне академске студије обима од 180 ЕСПБ; Ниво 6.2: специјалистичке струковне студије I степена обима од 60 ЕСПБ; Ниво 6.2: основне академске студије обима од 240 ЕСПБ; Ниво 7.1: мастер струковне студије - обима од 120 ЕСПБ; Ниво 7.1: МАС обима од 60 или 120 ЕСПБ или ИАС од 300 до 360 ЕСПБ; Ниво 7.2: специјалистичке академске студије обима од 60 ЕСПБ; Ниво 8: докторске студије обима од 180 ЕСПБ.

Посматрано према старосној структури, у Војводини, према подацима за децембар 2024. године, најмањи број незапослених чине млади до 29 година старости (18%), док незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 41% укупног броја незапослених.

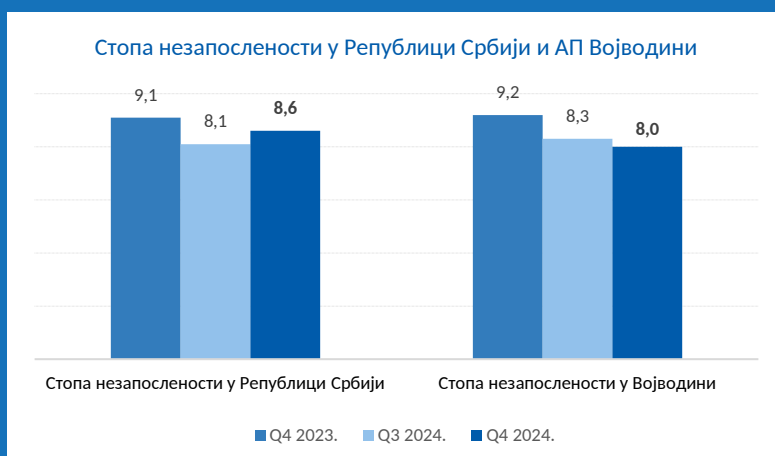
Незапослена лица према старости у Војводини, децембар 2024. године

Посматрано према трајању незапослености, на крају децембра 2024. године, у Војводини је 36% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће, док је преосталих 64% на посао чекало дуже од годину дана.

Стопа незапослености у Републици Србији, према подацима Анкете о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2024. године, износи 8,6% и у поређењу са претходним кварталом виша је за 0,5 п.п, док је у поређењу са истим кварталом 2023. године смањена за 0,5 п.п.

У АП Војводини стопа незапослености према подацима за исти период, износи 8,0%, што је за 0,3 п.п. мање у поређењу са претходним кварталом, а за 1,2 п.п. мање у односу на исти квартал 2023. године.

XI. ЗАРАДЕ

- Крајем 2024. године просечна нето зарада у Републици Србији по први пут превазилази износ просечне потрошачке корпе, што указује на побољшање животног стандарда грађана.
- Просечна бруто зарада у Републици Србији је у 2024. години износила 135.403 динара, а просечна нето зарада 98.143 динара. Просечна бруто зарада у 2024. години у односу на 2023. годину повећана је за 14,2% номинално, односно 9,2% реално, док је просечна нето зарада повећана за 14,1% номинално, односно 9,1% реално.
- Највиша просечна зарада у Републици Србији у 2024. години забележена је у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности, у бруто износу од 390.475 динара, односно 286.867 динара нето.
- У АП Војводини је просечна бруто зарада у 2024. години износила 128.154 динара, а просечна нето зарада 92.725 динара. У поређењу са 2023. годином, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су номинални раст од 14,0% и 13,9%, респективно.
- Највишу просечну нето зараду у АП Војводини, у 2024. години, забележио је Јужнобачки округ (103.034 динара), док је најнижа просечна нето зарада забележена у Западнобачком округу (80.253 динара).
- Посматрано по општинама, највишу просечну нето зараду у АП Војводини, у 2024. имао је Град Нови Сад (114.397 динара), док је најнижа просечна нето зарада забележена у општини Бач (73.508 динара).

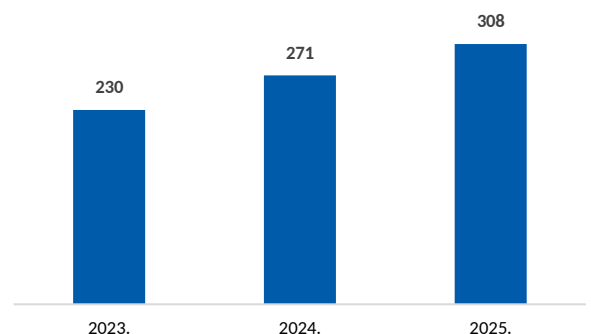
На самом крају 2024. године просечна нето зарада у Републици Србији по први пут је превазишла износ просечне потрошачке корпе, што указује на побољшање животног стандарда грађана. Овај тренд је резултат континуираног раста зарада, посебно у приватном сектору, државних мера као што су повећања минималне зараде и плата у јавном сектору, као и стабилизације инфлације, што је допринело реалном расту куповне моћи.

Месец (2024)	Просечна нето зарада (РСД)	Просечна потрошачка корпа (РСД)
јануар	95.836	102.044,14
фебруар	94.125	102.480,77
март	96.913	102.518,35
април	96.614	103.097,40
мај	100.170	103.409,38
јун	95.804	103.384,24
јул	97.835	103.722,13
август	96.649	104.330,88
септембар	96.115	104.571,95
октобар	98.538	105.184,13
новембар	100.738	105.481,50
децембар	108.312	105.765,28

Континуирана повећања минималне цене рада у Србији имала су директан утицај на раст просечне зараде у 2024. години. Повећање минималне цене рада подстакло је раст зарада у нижим платним разредима, што је довело до општег повећања просечне зараде. Поред тога, повећање минималне зараде утицало је на повећање потрошње домаћинства, што је позитивно деловало на привредни раст и даље повећање зарада.

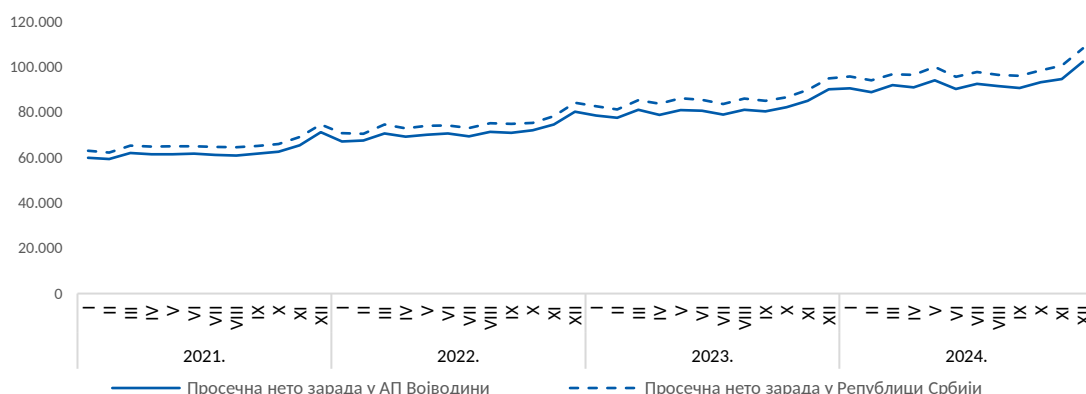
- **2023. година:** Минимална цена рада повећана је на **230 динара по сату**, што је довело до минималне месечне зараде од **40.020 динара**.
- **2024. година:** Минимална цена рада порасла је на **271 динар по сату**, што је резултирало минималном месечном зарадом од **47.154 динара**, односно око 401 евро. Ово повећање од 17,8% представља највећи раст „минималца“ у последњим годинама.
- **2025. година:** Минимална цена рада повећана је на **308 динара по сату**, што је повећало минималну месечну зарату на **53.529 динара** (раст од 13,7% у односу на 2024. годину).

Минимална цена рада по сату, у Србији (РСД)

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у децембру 2024. године износила **148.428 динара**, а просечна нето зарада **108.312 динара** (926 евра). У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада за децембар 2024. године номинално је већа за 13,8%, а реално за 9,1%, док је просечна нето зарада номинално већа за 13,9%, односно 9,2% реално. Медијална нето зарада у Републици Србији је за децембар 2024. године износила **79.624 динара** (681 евро), што значи да је 50% запослених остварило зарату до наведеног износа.

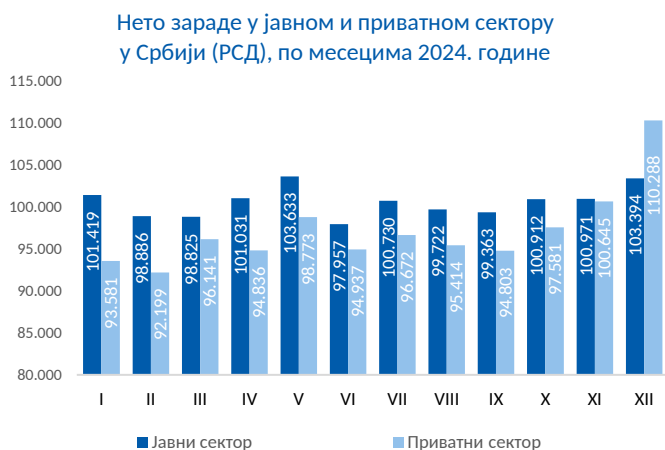
Просечна нето зарада у Републици Србији и АП Војводини (РСД)

У АП Војводини је у децембру 2024. године просечна бруто зарада износила **140.658 динара** (за 5,2% мање од републичког просека), а **просечна нето зарада 102.414 динара** – 876 евра (за 5,4% мање од републичког просека). У поређењу са истим месецом 2023. године, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су **номинални раст за 13,4% и 13,5%**, респективно, док су у поређењу са претходним месецом 2024. године повећане за 7,4% и 8,1%, по поменутом редоследу.

Просечна бруто зарада у Републици Србији је за целу 2024. годину износила 135.403 динара, а просечна нето зарада 98.143 динара (838 евра). Раст бруто зараде у 2024. години у односу на 2023. годину износио је **14,2% номинално, односно 9,2% реално, док је просечна нето зарада већа за 14,1% номинално, односно 9,1% реално.**

У **јавном сектору** је просечна нето зарада у Републици Србији за 2024. годину износила **100.570 динара** (859 евра), а **97.166 динара** (830 евра) у **приватном сектору**. Нешто бржи међугодишњи раст у 2024. остварен је у приватном него у јавном сектору (14,2% наспрам 13,9%), при чему су у новембру и децембру просечне зараде у оба сектора премашиле 100.000 динара, што је за приватни сектор први пут од када постоје статистички упоредиви подаци. Током целе 2024. године, нето зараде у јавном сектору крећу се на вишем нивоу него зараде у приватном сектору, осим у децембру. Највиша нето зарада у оквиру јавног сектора у 2024. забележена је у **Државној администрацији**, у износу од **111.671 динар**, уз мг. раст од 13,1%.

Посматрано по секторима делатности, номиналан раст просечних нето зарада у Републици Србији, у 2024. години у односу на 2023. годину, је двоцифрен код скоро свих делатности, а **највише су повећане зараде у сектору Образовања, за 16,4%**, затим **Услуге смештаја и исхране, за 16,3%**, и сектору **Прерађивачке индустрије, 16,1%**.

Зараде по секторима делатности у Републици Србији, нето износи и мг. стопе раста (%), 2024. године

Посматрано према **областима делатности**, у Републици Србији је у 2024. години **највиша просечна зарада без пореза и доприноса** забележена у области **Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности**, у износу од **286.867 динара**, која је у односу на 2023. годину повећана за **8,4% мг.** **На другом месту је зарада у Ваздушном саобраћају**, у нето износу од **207.965 динара**, која је за **7,5% повећана мг.**, а затим зарада у области **Научно истраживање и развој**, у нето износу од **199.411 динара**, што је за **10,2% више мг.** У свим областима делатности је у 2024. години, из групе првих пет по висини зараде, забележено међугодишње повећање просечне нето зараде.

Најнижа просечна нето зарада у Србији у 2024. години, забележена је у области **Остале услужне делатности**, у износу од **53.556 динара**, која је у односу на 2023. годину забележила раст од 14,5%.

Највише просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности, 2024. године (РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде	Индекс
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	390.475	286.867	108,4
Ваздушни саобраћај	279.963	207.965	107,5
Научно истраживање и развој	275.292	199.411	110,2
Производња дуванских производа	245.633	177.413	126,4
Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем	228.937	167.441	109,1

Најниже просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности, 2024. године (РСД)

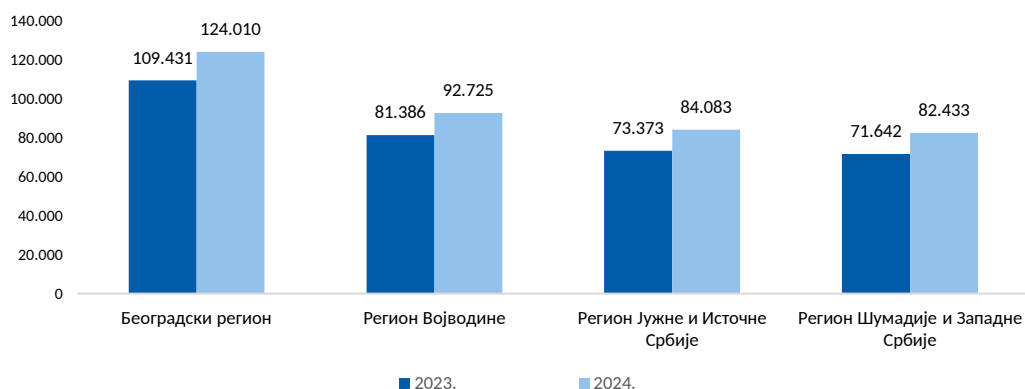
Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде	Индекс
Остале личне услужне делатности	74.771	53.556	114,5
Делатност припремања и послуживања хране и пића	76.431	55.430	117,0
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	80.386	58.541	116,0
Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	84.277	60.472	114,1
Производња одевних предмета	84.697	61.770	114,7

Просечна нето зарада повећана је у 2024. години, у односу на 2023. годину, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст** зараде евидентиран је у **Региону Шумадије и Западне Србије (15,1% мг.)**, потом у Региону Јужне и Источне Србије (14,6% мг.).

У 2024. години, **једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека**, и то за 25.867 динара, односно 26,4%.

У Војводини је **просечна бруто зарада у 2024. години**, износила **128.154 динара** (што је за 5,4% мање од републичког просека), а **просечна нето зарада 92.725 динара** или 793 евра (за 5,5% мање од републичког просека). У **поређењу са 2023. годином**, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су **номинални раст од 14,0% и 13,9%,** респективно.

Просечна нето зарада по регионима Републике Србије (РСД)

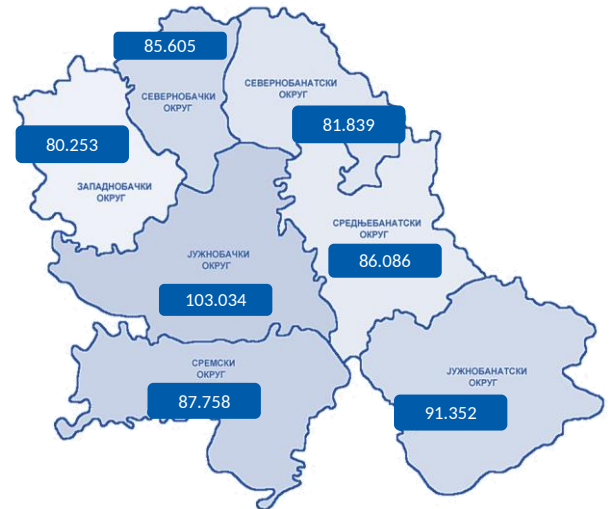

Посматрано по окрузима, највишу просечну нето зараду у Војводини је у 2024. години имао Јужнобачки округ, у износу од 103.034 динара (што је за 13,6% више м.г.), док је најнижа просечна нето зарада забележена у Западнобачком округу, у износу од 80.253 динара (али за 13,9% виша м.г.). Једино је Јужнобачки округ у 2024. забележио нето зараду вишу од војвођанског просека (за 10.309 динара, тј. 11,1%).

Посматрано по општинама, у Војводини је 2024. године највишу просечну нето зараду имао Град Нови Сад, у износу од 114.397 динара (978 евра), која је за 13,2% била виша него 2023. године, а уједно за 23,4% виша од војвођанског просека. С друге стране, најнижа просечна нето зарада забележена је у општини Бач, у износу од 73.508 динара (за 20,7% нижа од војвођанског просека), иако је за 14,1% повећана у односу на 2023. годину. Највећи међугодишњи раст је забележила зарада у општини Беочин (16,4%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, 2024. године

Просечна нето зарада по општинама АП Војводине, 2024. године

Општина	Нето зарада	Индекс	Општина	Нето зарада	Индекс
Град Нови Сад	114.397	113,2	Пландиште	80.382	114,4
Панчево	97.689	114,6	Нови Кнежевац	80.321	114,2
Вршац	93.742	114,0	Алибунар	79.805	115,6
Инђија	92.652	113,7	Опово	79.776	114,0
Сремски Карловци	90.310	114,5	Бачка Топола	79.618	114,3
Стара Пазова	89.978	115,2	Кула	79.561	114,7
Зрењанин	88.788	113,2	Бачки Петровац	79.289	112,6
Пећинци	87.904	114,1	Ириг	79.077	113,5
Суботица	87.337	113,8	Нова Црња	78.888	113,9
Сремска Митровица	87.305	113,2	Апатин	78.627	113,4
Рума	85.415	114,0	Жабалъ	78.613	115,2
Беочин	85.050	116,4	Оџаци	78.452	115,5
Кикинда	84.446	113,0	Ада	78.060	113,3
Сента	82.976	113,0	Кањижа	77.953	115,1
Темерин	82.849	114,5	Тител	77.744	114,9
Бачка Паланка	82.768	113,8	Бела Црква	76.919	114,7
Ковин	82.698	115,1	Ковачица	76.639	115,8
Врбас	82.164	114,2	Чока	76.291	114,9
Сомбор	81.719	113,2	Нови Бечеј	76.212	114,8
Шид	81.046	115,4	Србобран	75.817	116,1
Бечеј	80.887	113,5	Мали Иђош	74.541	116,2
Житиште	80.881	114,6	Бач	73.508	114,1
Сечањ	80.505	116,1			

ИЗВОР ПОДАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl/>;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/>;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statisti_ki_bilteni_nsz.cid667/;
5. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, <http://www.minpoli.gov.rs/>;
6. Привредна комора Србије, [https://pks.rs/strana/makroekonomske-analize-i-trendovi-mat/](https://pks.rs/strana/makroekonomske-analize-i-trendovi-mat;);
7. Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/>;
8. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/>;
9. Жита Србије, <https://www.zitasrbije.rs/>;
10. Продуктна берза Нови Сад, <https://www.proberza.co.rs/>;
11. Индустијско биље Нови Сад, <http://www.indbilje.co.rs/contact/>;
12. Пољопривредне саветодавне и стручне службе Србије, <https://www.psss.rs/>.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Служба за привредна кретања и економске односе са иностранством

Број: 05/4-10/2-2025